

**Państwowa Wyższa
Szkoła Zawodowa**

im. Stanisława Piłonia
w Krośnie

PLAN I PROGRAM STUDIÓW STUDIA STACJONARNE KIERUNEK PIELĘGNIARSTWO

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r., w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki. (Dz. U. 2007. 164. 1166)

KROSNO 2009

Razem przedmioty ogólne, podstawowe, kierunkowe	206	4830	265	165	15	135	80	0	235	190	0	120	0	120	240	105	0	150	240	0	115	50	0	30	240	280	325	0	0	210	140	0	45	10	10	75	400	120	0	0	10	30	0	680
Łącznie liczba godzin		4830	265	165	15	135	80	0	235	190	0	120	0	120	240	105	0	150	240	0	115	50	0	30	240	280	325	0	0	210	140	0	45	10	10	75	400	120	0	0	10	30	0	680
Łącznie liczba godzin wykładów, ćwiczeń i seminariów w semestrze		1780	445					425					345					165					325					65					10											
Łącznie liczba godzin zajęć praktycznych w semestrze		1100	80					0					240					240					140					400					0											
Łącznie liczba godzin praktyk w semestrze		1200	0					120					0					280					0					120					680											
Łącznie liczba godzin samokształcenia w semestrze		750	135					120					150					30					210					75					30											
Łącznie liczba godzin w semestrze		4830	660					665					735					715					675					660					720											
Łącznie liczba egzaminów w semestrze			4					2					2					4					4					2					1											
Praktyka zawodowa		30 tygodni																																										

1325

1450

1335

720

RAZEM LICZBA GODZINW - wykłady - **1225**ćw - ćwiczenia - **520**S - seminaria - **35**sk - samokształcenie - **750**Zp - zajęcia praktyczne - **1100**P - praktyki - **1200****4830**

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Wychowanie fizyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60			<u>60</u>						2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Ćwiczenia										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie cech motorycznych. 2. Doskonalenie sprawności ogólnej z zastosowaniem wybranych form i środków dydaktycznych oraz nauczanie metod kształtowania cech motorycznych. 3. Kształtowanie sprawności specjalnej i wybranych umiejętności ruchowych z zakresu: - koszykówki – siatkówki – tenisa stołowego – aerobiku. 4. Nauczanie wybranych metod diagnozowania sprawności fizycznej i ruchowej. 5. Nauczanie wybranych metod intensyfikacji odpoczynku. 6. Nauczanie zasad doboru ćwiczeń i stopniowania wysiłku w różnych rodzajach treningu. 7. Nauczanie zasad organizacji imprez sportowych i rekreacyjnych oraz wybranych przepisów sportowych. 8. Nauczanie zasad higieny i bezpieczeństwa na zajęciach ruchowych – pomoc i asekuracja. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Potrafi zadbać o własną aktywność fizyczną w stopniu zapewniającym dobrostan bio-psycho-społeczny oraz motywować, wspierać bądź wykonywać wśród podopiecznych na podstawie wcześniejszej diagnozy podstawowe ćwiczenia usprawniające i podnoszące sprawność fizyczną.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cendrowski Z.: Życie sto lat. Warszawa 1998. 2. Kochasz J.: Przewodnik ćwiczeń gimnastycznych- Od A do Z. Warszawa 1984. 3. Kuński H.: Podstawy treningu zdrowotnego, Warszawa 1985. 4. Kutner-Kozińska M. Owczarek S., Skład A,: O indywidualizacji rekreacyjno-korekcyjnych form aktywności ruchowej, Warszawa 1981. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr Sobolewski Grzegorz										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU									
<u>Język angielski</u>									
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE									
LICZBA GODZIN									
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Zajęcia Prakt.	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	120			<u>120</u>					5
Niestacjonarne									
METODY DYDAKTYCZNE									
Ćwiczenia									
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU									
Egzamin (w formie ustnej lub pisemnej)									
TREŚCI PROGRAMOWE									
Gramatyka:									
1. Czasy gramatyczne									
2. Czasowniki modalne									
3. Formy czasownikowe - bezokolicznik, rzeczownik odsłowny, imiesłowy, czasowniki nieregularne									
4. Zdania złożone, łączniki zdań									
5. Przymiotniki, przysłówki, stopniowanie przymiotników i przysłówków									
6. Strona bierna									
7. Mowa zależna									
8. Okresy warunkowe									
9. Rzeczowniki, przedimki									
10. Kwantyfikatory, określniki, zaimki									
11. Pytania, krótkie odpowiedzi									
12. Przyimki czasu, miejsca, ruchu									
Słownictwo:									
The Human Body and Body parts (Części ciała), Internal Organs (Organy wewnętrzne), The Muscoloskeletal System (Układ mięśniowo-szkieletowy), The Cardiovascular System (Układ krwionośny), The Digestive System (System trawienny), The Urinary System and its Disorders (Układ moczowy), The Respiratory System (Układ oddechowy), The Nervous System (System nerwowy), The Female Reproductive System (Układ rozrodczy - żeński), The Male Reproductive System (Układ rozrodczy - męski), Medical Specialists (Lekarze specjaliści), Hospital Wards (Oddziały szpitalne), What Nurses Do (Obowiązki pielęgniarek), The School Nurse (Pielęgniarka szkolna), Working in a Hospital (Praca w szpitalu), Vital signs (Oznaki życiowe), Patient 's personal Hygiene (Higiena pacjenta), Diseases , Drugs (Lekarstwa), Pregnancy and Prenatal Care (Cięża i opieka przedurodzeniowa), Labour and Postnatal Care (Poród i opieka pourodzeniowa), Postoperative Nursing Care (Opieka pooperacyjna)									
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI									
Znajomość terminologii profesjonalnej na komunikowanie się studenta w zakresie podstawowym z podmiotem opieki i członkami zespołu terapeutycznego w ramach sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w stanie zdrowia i choroby.									
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ									
1. Podręcznik do nauczania języka ogólnego (1 semesty nauki)									
2. Materiały do nauczania języka specjalistycznego/zawodowego wybierane są z następujących podręczników: - „English for Nurses”, Ewa Donesch-Jeżo									
- „Essentials Competencies for Patent Care”, E. Milliken, G. Campbell									
- “ English in Medicine” J. Cierniewska, B.Jenike, K. Turduj									
3. Agnieszka Kasprzyk.: Skrypt do nauczania języka angielskiego dla pielęgniarek. PWSZ Krosno 2006.									
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT									
Mgr Anna Świst									

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU									
<u>Technologia informacyjna -wykład</u>									
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE									
LICZBA GODZIN									
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Zajęcia Prakt.	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	30	<u>20</u>		10					1
Niestacjonarne									
METODY DYDAKTYCZNE									
Wykład									
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU									
Zaliczenie przedmiotu na podstawie średniej ocen z kolokwium wykładowego.									
TREŚCI PROGRAMOWE									
<ol style="list-style-type: none"> 1. Techniki informatyczne i technologie informacyjne. Informacja, dane, wiedza. 2. System komputerowy, Oprogramowanie komputerów. Systemy operacyjne (DOS, Windows, Linux, Unix), programy użytkowe. 3. Arkusz kalkulacyjny Excel: podstawowe informacje związane z pracą w arkuszu, zasady formatowania komórek w arkuszu, wykonywanie podstawowych obliczeń (tworzenie formuł), zapis walutowy, miejsca dziesiętne, typy adresowania, funkcje dostępne w arkuszu (zastosowania statystycznych, logicznych), graficzna prezentacja danych. 4. Baza danych Access :tworzenie i modyfikowanie tabel – bazy danych, budowanie relacji między tabelami, porządkowanie rekordów, kwerendy, projektowanie formularzy i raportów. 5. Usługi w sieciach informatycznych: portale internetowe, strony WWW – zasady poruszania się po stronach, zakładanie nowego adresu e-mail, konfigurowanie programu pocztowego (serwery poczty przychodzące i wychodzącej), obsługa programu Outlook Express, wysyłanie i odbiór informacji poprzez komputery i sieć Internet, przesyłanie plików tekstowych i graficznych, korzystanie z grup dyskusyjnych 6. Sieci komputerowe – topologia sieci 7. Systemy informacyjne w medycynie. 8. Bezpieczeństwo i zagrożenia związane z pracą w sieci.									
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI									
Wykształcenie umiejętności świadomego i sprawnego posługiwania się komputerem oraz narzędziami i metodami informatyki. Przygotowanie do uzyskania Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych (ECDL – European Computer Driving Licence).									
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ									
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowakowski Z. Użytkowanie komputerów. Seria ECDL. Wydawnictwo Mikom, Warszawa, 2006 2. Kopertowska M. Przetwarzanie tekstów. Seria ECDL. Wydawnictwo Mikom, Warszawa, 2006 3. Kopertowska M. Arkusze kalkulacyjne. Seria ECDL. Wydawnictwo Mikom, Warszawa, 2006 4. Kopertowska M. Bazy danych. Seria ECDL. Wydawnictwo Mikom, Warszawa, 2006 5. Wojciechowski A. Usługi w sieciach informatycznych , Seria ECDL. Wydawnictwo Mikom, Warszawa, 2006									
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT									
Mgr. M. Tokarska									

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU									
<u>Technologia informacyjna-ćwiczenia</u>									
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE									
LICZBA GODZIN									
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Zajęcia Prakt.	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	30	20		<u>10</u>					1
Niestacjonarne									
METODY DYDAKTYCZNE									
Ćwiczenia laboratoryjne									
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU									
Zaliczenie przedmiotu na podstawie jednego kolokwium z ćwiczeń.									
TREŚCI PROGRAMOWE									
<ol style="list-style-type: none"> 1. Użytkowanie komputerów <ul style="list-style-type: none"> - struktura katalogowa - zarządzanie plikami i folderami - kompresja plików - ustawienia systemowe 2. Przetwarzanie tekstów - Edytor Microsoft Word <ul style="list-style-type: none"> - podstawy edycji, formatowanie tekstu – czcionka, akapit, tabulatory, - listy numerowane i punktowane, - układ strony dokumentu, nagłówek i stopka, numerowanie stron, - tworzenie i formatowanie tabel, - wstawianie i edycja grafiki; korespondencja seryjna, scalanie dokumentów korespondencji seryjnej 									
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI									
Wykształcenie umiejętności świadomego i sprawnego posługiwania się komputerem oraz narzędziami i metodami informatyki. Przygotowanie do uzyskania Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych (ECDL – European Computer Driving Licence).									
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ									
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowakowski Z. Użytkowanie komputerów. Seria ECDL. Wydawnictwo Mikom, Warszawa, 2006 2. Kopertowska M. Przetwarzanie tekstów. Seria ECDL. Wydawnictwo Mikom, Warszawa, 2006 3. Kopertowska M. Arkusze kalkulacyjne. Seria ECDL. Wydawnictwo Mikom, Warszawa, 2006 4. Kopertowska M. Bazy danych. Seria ECDL. Wydawnictwo Mikom, Warszawa, 2006 5. Wojciechowski A. Usługi w sieciach informatycznych, Seria ECDL. Wydawnictwo Mikom, Warszawa, 2006 									
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT									
Mgr. M. Tokarska									

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Zakład PIEŁĘGNIARSTWA

Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU									
Wprowadzenie do studiowania									
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE									
LICZBA GODZIN									
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Zajęcia Prakt.	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	15	15							1
Niestacjonarne									
METODY DYDAKTYCZNE									
Asymilacji wiedzy, problemowe, eksponujące									
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU									
Zaliczenie przedmiotu na podstawie obecności studentów na zajęciach oraz pozytywna ocena prac pisemnych wynikających z programu zajęć									
TREŚCI PROGRAMOWE									
<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie ludzkiej pamięci podstawą uczenia się i studiowania <ol style="list-style-type: none"> a. uczenie się jako czynność i proces b. zasady efektywnego uczenia się c. style uczenia się d. poznanie własnego stylu preferencji uczenia się / studiowania e. rodzaje inteligencji f. samoocena indywidualnych możliwości 2. Organizacja materiału przyjazna naszej pamięci <ol style="list-style-type: none"> a. charakterystyka i etapy zapamiętywania b. metody i techniki pamięciowe, c. indywidualny styl zapamiętywania d. zasady zapamiętywania materiału – rola kodowania wielorakiego (robienie notatek) 3. Motywy uczenia się/studiowania <ol style="list-style-type: none"> a. istota i rodzaje motywacji, b. przegląd motywów uczenia się/studiowania c. sposoby zwiększania motywacji do nauki/do studiowania d. motywacja w pracy zespołowej/grupowej 4. Sztuka skutecznego planowania uczenia się <ol style="list-style-type: none"> a. efektywne zarządzanie czasem, ustalenie priorytetów, b. uczestniczenie w zajęciach c. organizacja przestrzeni nauki d. czemu służą praktyki studenckie e. samodzielne studiowanie – możliwość e-learningu 5. Jak radzić sobie z trudnościami studiowania? Czas zadbać o siebie! : co sprawia nam największe trudności? gdzie szukać pomocy? stres – techniki relaksacyjne i pozytywne myślenie? egzamin.....i co dalej.....? 									
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI									
Wykształcenie umiejętności studiowania, a zatem wiedzy o procesie własnego uczenia się oraz umiejętności organizowania warsztatu własnej pracy niezbędnego do efektywnego korzystania z różnorodnych form kształcenia.									
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ									
<ol style="list-style-type: none"> 1. Buehl D.: Strategie efektywnego nauczania, czyli jak efektywnie nauczać i skutecznie uczyć się. Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków, 2004 2. Cieciora M.: Jak skutecznie studiować. Poradnik nie tylko dla studentów i maturzystów. WIZJA PRESS&IT, Sp.zoo. Warszawa 2007 3. Cottrel S.: Podręcznik umiejętności studiowania. Zysk i S-ka, Poznań 2003 4. Gelb M.: Myśleć jak Leonardo da Vinci. Siedem kroków do genialności na co dzień. Rebis, Poznań 2000 5. Greek G. W.: Zostań celującym uczniem i studentem, Warszawa 1996 6. Rodniański J.: Uczelnia i ty, Warszawa 2002 7. Silberman M.: Uczymy się uczyć. Gdańsk 2005 8. Dryden G., Vos J.: Rewolucja w uczeniu się, Poznań 2000 9. Drapeau CH.: Jak uczyć się szybko i skutecznie, KDC, Warszawa 2002 									
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT									
dr M. Świdrak, dr R. Rabiasz									

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Anatomia - <u>wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	75	<u>40</u>		20					15	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i czynności kości. 2. Budowa i mechanika mięśni. Narządy pomocnicze. 3. Układ trawienny .Otrzewna. 4. Układ oddechowy. 5. Układ moczowy. 6. Układ płciowy żeński i męski. 7. Krocze. Przepukliny brzuszne. 8. Serce , krążenie duże, małe i płodowe. 9. Układ wewnętrzwydzielniczy. 10. Układ nerwowy autonomiczny. 11. Antropologia. 12. Anatomia topograficzna: głowy, szyi, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn górnych i dolnych. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Znajomość anatomii prawidłowej człowieka oraz anatomii topograficznej w stopniu umożliwiającym lokalizację narządów człowieka w ramach procesu diagnozowania poprzez badania fizykalne i inne techniki gromadzenia informacji, jak również postępowanie terapeutyczne.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Woźniak W., (red.), Anatomia człowieka – podręcznik dla studentów., Urban & Partner, Wrocław 2001 i wydania późniejsze. 2. Putz HR, Past R., Atlas anatomii człowieka, Sobota. Urban Partner, Wrocław 2001. 3. Urbanowicz Z., Podstawy anatomii człowieka, Tom I i II, Czelej, Lublin 2001 4. Urbanowicz Z., Anatomia człowieka. Słownik encyklopedyczny, Mopol, Lublin 2000. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr H. Różański										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Anatomia - ćwiczenia										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	75	40		<u>20</u>					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Ćwiczenia										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kości i ich połączenia. 2. Mięśnie i ich narządy pomocnicze. 3. Układ trawienny, oddechowy, moczowy, płciowy męski i żeński 4. Serce, krążenie małe, duże i płodowe, naczynia krwionośne. 5. Ośrodki i drogi nerwowe.										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Znajomość anatomii prawidłowej człowieka oraz anatomii topograficznej w stopniu umożliwiającym lokalizację narządów człowieka w ramach procesu diagnozowania poprzez badania fizykalne i inne techniki gromadzenia informacji, jak również postępowanie terapeutyczne.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Woźniak W., (red.), Anatomia człowieka – podręcznik dla studentów., Urban & Partner, Wrocław 2001 i wydania późniejsze. 2. Putz HR, Past R., Atlas anatomii człowieka, Sobota. Urban Partner, Wrocław 2001. 3. Urbanowicz Z., Podstawy anatomii człowieka, Tom I i II, Czelej, Lublin 2001 4. Urbanowicz Z., Anatomia człowieka. Słownik encyklopedyczny, Morpol, Lublin 2000.										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr H. Różański										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Anatomia – <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	75	40		20					<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i czynności kości. 2. Budowa i mechanika mięśni. Narządy pomocnicze. 3. Układ trawienny .Otrzewna. 4. Układ oddechowy. 5. Układ moczowy. 6. Układ płciowy żeński i męski. 7. Krocze. Przepukliny brzuszne. 8. Serce , krążenie duże, małe i płodowe. 9. Układ wewnętrzwydzielniczy. 10. Układ nerwowy autonomiczny. 11. Antropologia. 12. Anatomia topograficzna: głowy, szyi, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn górnych i dolnych 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Znajomość anatomii prawidłowej człowieka oraz anatomii topograficznej w stopniu umożliwiającym lokalizację narządów człowieka w ramach procesu diagnozowania poprzez badania fizykalne i inne techniki gromadzenia informacji, jak również postępowanie terapeutyczne.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Woźniak W., (red.), Anatomia człowieka – podręcznik dla studentów., Urban & Partner, Wrocław 2001 i wydania późniejsze. 2. Putz HR, Past R., Atlas anatomii człowieka, Sobota. Urban Partner, Wrocław 2001. 3. Urbanowicz Z., Podstawy anatomii człowieka, Tom I i II, Czelej, Lublin 2001 4. Bochenek A., Reicher M., Anatomia człowieka, Tom I-V, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1989 i wydania późniejsze. 5. Urbanowicz Z., Anatomia człowieka. Słownik encyklopedyczny, Morpol, Lublin 2000. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr H. Różański										

SYLABUS

Instytut: INSTYTUT GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład: PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Fizjologia - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	75	<u>40</u>		20					15	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Elektrofizjologia 2. Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich. 3. Obwodowy układ nerwowy. 4. Fizjologia czucia. 5. Fizjologia przewodu pokarmowego 6. Mechanizmy podstawowe i regulacja ciśnienia krwi. 7. Krążenie krwi obwodowe, płucne i lokalne. 8. Gruczoły wydzielania wewnętrznego i przemiana materii. 9. Fizjologia oddychania. 10. Elektrokardiografia. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Znajomość mechanizmów podstawowych jak i regulacyjnych warunkujących funkcjonowanie organizmu człowieka w stanie równowagi wewnętrznej jak również umiejętność interpretowania norm fizjologicznych parametrów życiowych człowieka.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gangog W. F., Fizjologia., Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2007 2. Bullock J., Fizjologia., Wydawnictwo Medyczne Urban – Partner, Wrocław 2000 3. Konturek S., (red) Fizjologia człowieka: podręcznik dla studentów medycyny., Wydawnictwo Medyczne Urban – Partner, Wrocław 2007 4. Traczyk W.Z., Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej., Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2001 5. Traczyk W.Z., Fizjologia człowieka w zarysie, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. J. Ryżko										

SYLABUS

Instytut INSTYTUT GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Fizjologia – ćwiczenia										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	75	40		<u>20</u>					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Ćwiczenia										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
1.Potencjały spoczynkowe i czynnościowe w tkankach żaby. 2.Skurcze mięśni szkieletowych, szybkość przewodzenia w nerwie żaby. 3.Praca mięśni, znużenie mięśni. 4.Odruchy rdzeniowe u żaby. 5.Badanie odruchów klinicznych. 6.Słuch i wzrok – telereceptory. 7.Krwinki czerwone, hematokryt, hemoliza. 8.Krzepnięcie krwi, grupy krwi. 9.Elektrokardiografia. 10.Próby czynnościowe układu krążenia 11.Osłuchiwanie klatki piersiowej, próby czynnościowe układu oddechowego.										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Znajomość mechanizmów podstawowych jak i regulacyjnych warunkujących funkcjonowanie organizmu człowieka w stanie równowagi wewnętrznej jak również umiejętność interpretowania norm fizjologicznych parametrów życiowych człowieka.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
1. Gangog W. F., Fizjologia., Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2007 2. Bullock J., Fizjologia., Wydawnictwo Medyczne Urban – Partner, Wrocław 2000 3. Konturek S., (red) Fizjologia człowieka: podręcznik dla studentów medycyny., Wydawnictwo Medyczne Urban – Partner, Wrocław 2007 4. Traczyk W.Z., Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej., Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2001 5. TraczykW.Z., Fizjologia człowieka w zarysie, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2007										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. J. Ryżko										

SYLABUS

Instytut INSTYTUT GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Fizjologia - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	75	40		20					<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Elektrofizjologia 2. Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich. 3. Obwodowy układ nerwowy. 4. Fizjologia czucia. 5. Fizjologia przewodu pokarmowego 6. Mechanizmy podstawowe i regulacja ciśnienia krwi. 7. Krążenie krwi obwodowe, płucne i lokalne. 8. Gruczoły wydzielania wewnętrznego i przemiana materii. 9. Fizjologia oddychania. 10. Elektrokardiografia. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Znajomość mechanizmów podstawowych jak i regulacyjnych warunkujących funkcjonowanie organizmu człowieka w stanie równowagi wewnętrznej jak również umiejętność interpretowania norm fizjologicznych parametrów życiowych człowieka.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gangog W. F., Fizjologia., Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2007 2. Bullock J., Fizjologia., Wydawnictwo Medyczne Urban – Partner, Wrocław 2000 3. Konturek S., (red) Fizjologia człowieka: podręcznik dla studentów medycyny., Wydawnictwo Medyczne Urban – Partner, Wrocław 2007 4. Traczyk W.Z., Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej., Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2001 5. Traczyk W.Z., Fizjologia człowieka w zarysie, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. J. Ryżko										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Biochemia z biofizyką - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk.	ECTS
Stacjonarne	45	<u>25</u>		5					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aminokwasy, peptydy, białka. 2. Przemiany węglowodanów. 3. Tłuszcze i ich przemiany. 4. Procesy dostarczające energii. 5. Biochemia tkanek i narządów. 6. Regulacja hormonalna przemian metabolicznych. 7. Znaczenie witamin i związków mineralnych w żywieniu. 8. Światło i zmysł wzroku. Układ optyczny oka. Zdolność rozdzielcza oka. Powstawanie obrazu w siatkówce. 9. Fale akustyczne i zmysł słuchu. Teorie analizy dźwięku w uchu wewnętrznym. 10. Biofizyka układu krążenia. 11. Oddziaływanie czynników fizycznych na organizm. 12. Podstawy elektrofizjologii i bioenergetyki. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Znajomość podstawowych procesów biochemicznych i biofizycznych w organizmie człowieka, związków chemicznych budujących człowieka, oraz czynników zewnętrznych i wewnętrznych które na nie wpływają. Umiejętność diagnozowania podstawowych wskaźników biochemicznych.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bańkowski E., Biochemia: podręcznik dla studentów uczelni medycznych., MedPharm Wrocław 2006 2. Berg J. M., Biochemia., PWN, Warszawa 2005 3. Hames B. D., Biochemia., PWN, Warszawa 2006 4. Murray R.K., Biochemia Harpera, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2008 5. Pasternak K., Podstawy biochemii, Polihymnia Lublin 2000. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. J. Ryżko										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Biochemia z biofizyką - <u>ćwiczenia</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk.	ECTS
Stacjonarne	45	25		<u>5</u>					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Ćwiczenia										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aminokwasy, peptydy, białka. 2. Przemiany węglowodanów. 3. Tłuszcze i ich przemiany. 4. Procesy dostarczające energii. 5. Biochemia tkanek i narządów. 6. Regulacja hormonalna przemian metabolicznych. 7. Znaczenie witamin i związków mineralnych w żywieniu. 8. Światło i zmysł wzroku. Układ optyczny oka. Zdolność rozdzielcza oka. Powstawanie obrazu w siatkówce. 9. Fale akustyczne i zmysł słuchu. Teorie analizy dźwięku w uchu wewnętrznym. 10. Biofizyka układu krążenia. 11. Oddziaływanie czynników fizycznych na organizm. 12. Podstawy elektrofizjologii i bioenergetyki. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Znajomość podstawowych procesów biochemicznych i biofizycznych w organizmie człowieka, związków chemicznych budujących człowieka, oraz czynników zewnętrznych i wewnętrznych które na nie wpływają. Umiejętność diagnozowania podstawowych wskaźników biochemicznych.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bańkowski E., Biochemia: podręcznik dla studentów uczelni medycznych., MedPharm Wrocław 2006 2. Berg J. M., Biochemia., PWN, Warszawa 2005 3. Hames B. D., Biochemia., PWN, Warszawa 2006 4. Murray R.K., Biochemia Harpera, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2008 5. Pasternak K., Podstawy biochemii, Polihymnia Lublin 2000. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. J. Ryżko										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Biochemia z biofizyką - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	45	25		5					<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aminokwasy, peptydy, białka. 2. Przemiany węglowodanów. 3. Tłuszcze i ich przemiany. 4. Procesy dostarczające energii. 5. Biochemia tkanek i narządów. 6. Regulacja hormonalna przemian metabolicznych. 7. Znaczenie witamin i związków mineralnych w żywieniu. 8. Światło i zmysł wzroku. Układ optyczny oka. Zdolność rozdzielcza oka. Powstawanie obrazu w siatkówce. 9. Fale akustyczne i zmysł słuchu. Teorie analizy dźwięku w uchu wewnętrznym. 10. Biofizyka układu krążenia. 11. Oddziaływanie czynników fizycznych na organizm. 12. Podstawy elektrofizjologii i bioenergetyki. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Znajomość podstawowych procesów biochemicznych i biofizycznych w organizmie człowieka, związków chemicznych budujących człowieka, oraz czynników zewnętrznych i wewnętrznych które na nie wpływają. Umiejętność diagnozowania podstawowych wskaźników biochemicznych.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPELNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bańkowski E., Biochemia: podręcznik dla studentów uczelni medycznych., MedPharm Wrocław 2006 2. Berg J. M., Biochemia., PWN, Warszawa 2005 3. Hames B. D., Biochemia., PWN, Warszawa 2006 4. Murray R.K., Biochemia Harpera, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2008 5. Pasternak K., Podstawy biochemii, Polihymnia Lublin 2000. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. J. Ryżko										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Genetyka - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	45	<u>30</u>							15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Genetyka jako nauka. Podstawy genetyki klasycznej. Prawa Mendla. Środowisko a zmienność organizmów. Fenotyp i genotyp. 2. Choroby genetyczne człowieka- podział, historia odkryć, epidemiologia. 3. Rodzaje kwasów nukleinowych i ich budowa. Budowa genu. Organizacja genomu człowieka. 4. Budowa i funkcje komórki . Mitoza i mejoza. Komórki somatyczne i rozrodcze. Cykl komórkowy. Rekombinacje. 5. Choroby jednogenowe człowieka: autosomalne recesywne i dominujące oraz sprzężone z płcią recesywne i dominujące. 6. Kariotyp człowieka. Nondysjunkcja. Monosomia i trisomia. Poliploidia. Aberracje chromosomowe. 7. Podstawy teratogenezy. Teratogeny. Rodzaje wad rozwojowych człowieka. Podstawy dysmorfologii. Molekularne mechanizmy determinacji płci u człowieka. Metody diagnostyki prenatalnej. 8. Podstawy dziedziczenia grup krwi człowieka. Konflikt serologiczny. Zastosowanie genetyki w transplantologii. 9. Programy wielodyscyplinarne i formy pracy we wspomaganiu rozwoju dzieci z chorobami genetycznymi. 10. Etyczne, prawne i społeczne aspekty zastosowania genetyki w medycynie. Banki DNA i banki komórek. Implikacje wynikające z poznania genomu człowieka. Perspektywy rozwoju genetyki klinicznej. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność uzasadnienia przyczyn wad rozwojowych i wybranych schorzeń genetycznych człowieka.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Winter P. C., Genetyka, PWN, Warszawa 2009 2. Wojcierowski J., (red), Genetyka medyczna, Czelej, Lublin 2000 3. Passarge E., Genetyka, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2004 4. Kalt J.W. Biologiczne podstawy psychologii., PWN, Warszawa 2006 5. Lewiński W. Genetyka. Operon, Rumia 1999 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. J. Ryzko										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Genetyka - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	45	30							<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Genetyka jako nauka. Podstawy genetyki klasycznej. Prawa Mendla. Środowisko a zmienność organizmów. Fenotyp i genotyp. 2. Choroby genetyczne człowieka- podział, historia odkryć, epidemiologia. 3. Rodzaje kwasów nukleinowych i ich budowa. Budowa genu. Organizacja genomu człowieka. 4. Budowa i funkcje komórki . Mitoza i mejoza. Komórki somatyczne i rozrodcze. Cykl komórkowy. Rekombinacje. 5. Choroby jednogenowe człowieka: autosomalne recesywne i dominujące oraz sprzężone z płcią recesywne i dominujące. 6. Kariotyp człowieka. Nondysjunkcja. Monosomia i trisomia. Poliploidia. Aberracje chromosomowe. 7. Podstawy teratogenezy. Teratogeny. Rodzaje wad rozwojowych człowieka. Podstawy dysmorfologii. Molekularne mechanizmy determinacji płci u człowieka. Metody diagnostyki prenatalnej. 8. Podstawy dziedziczenia grup krwi człowieka. Konflikt serologiczny. Zastosowanie genetyki w transplantologii. 9. Programy wielodyscyplinarne i formy pracy we wspomaganiu rozwoju dzieci z chorobami genetycznymi. 10. Etyczne, prawne i społeczne aspekty zastosowania genetyki w medycynie. Banki DNA i banki komórek. Implikacje wynikające z poznania genomu człowieka. Perspektywy rozwoju genetyki klinicznej. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność uzasadnienia przyczyn wad rozwojowych i wybranych schorzeń genetycznych człowieka.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Winter P. C., Genetyka, PWN, Warszawa 2009 2. Wojcierowski J., (red), Genetyka medyczna, Czelej, Lublin 2000 3. Passarge E., Genetyka, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2004 4. Kalt J.W. Biologiczne podstawy psychologii., PWN, Warszawa 2006 5. Lewiński W. Genetyka. Operon, Rumia 1999 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. J. Ryzko										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Patologia - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	75	<u>35</u>		25					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<p>Choroba –klasyfikacja, objawy, przebieg rokowanie i zejście. Etiologia i patogenezą. Czynniki chorobotwórcze i mechanizmy ich działania . Odczynowość ustroju- odporność swoista i nieswoista . Alergia i jej typy. Zapalenia. Wstrząs. Zaburzenia gospodarki wodno- elektrolitowej i kwasowo- zasadowej. Patologia ogólna krwi, krążenia i oddychania.</p> <p>Patomorfologia ogólna (zmiany wsteczne, zaburzenia w krążeniu, zapalenia i nowotwory) rozpatruje procesy patologiczne na poziomie subkomórkowym, komórkowym, tkankowym i narządowym, w odpowiedzi na bodźce patologiczne takie jak: czynniki chemiczne, fizyczne, mikrobiologiczne, chemioterapeutyczne i środowiskowe.</p>										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność uzasadnienia mechanizmów powstania wybranych jednostek chorobowych oraz adekwatnych sposobów świadczenia opieki pielęgniarskiej w tym udziału w procesie diagnozowania.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> Zachorska-Markeiwicz B., i WSP. Patofizjologia kliniczna, Volumed, Wrocław 2001. Maśliński S., Ryżewski J.(red), Patofizjologia : podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002 Guzek J W., Patofizjologia człowieka w zarysie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2008 Domagała W., Chosia M., Uraśńska E., Podstawy patologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010 Stachura J., Patologia znaczy słowem o chorobie, PAU, Kraków 2003 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. E. Piontek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Patologia - <u>ćwiczenia</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	75	35		<u>25</u>					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Ćwiczenia										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
1.Zmiany wsteczne i zaburzenia w krążeniu 2.Zapalenia i nowotwory 3.Patologia serca, płuc i mózgu 4.Patologia przetyku, żołądka i jelit 5.Patologia wątroby, trzustki i ślinianek.										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność uzasadnienia mechanizmów powstania wybranych jednostek chorobowych oraz adekwatnych sposobów świadczenia opieki pielęgniarskiej w tym udziału w procesie diagnozowania.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
1. Zachorska-Markeiwicz B., i WSP. Patofizjologia kliniczna, Volumed, Wrocław 2001. 2. Maśliński S., Ryżewski J.(red), Patofizjologia : podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002 3. Guzek J W., Patofizjologia człowieka w zarysie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2008 4. Domagała W., Chosia M., Urafińska E., Podstawy patologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010 5. Stachura J., Patologia znaczy słowow o chorobie, PAU, Kraków 2003										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. E. Piontek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Patologia - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	75	35		25					<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<p>Choroba –klasyfikacja, objawy, przebieg rokowanie i zejście. Etiologia i patogenezę. Czynniki chorobotwórcze i mechanizmy ich działania . Odczynowość ustroju- odporność swoista i nieswoista . Alergia i jej typy. Zapalenia. Wstrząs. Zaburzenia gospodarki wodno- elektrolitowej i kwasowo- zasadowej. Patologia ogólna krwi, krążenia i oddychania.</p> <p>Patomorfologia ogólna (zmiany wsteczne, zaburzenia w krążeniu, zapalenia i nowotwory) rozpatruje procesy patologiczne na poziomie subkomórkowym, komórkowym, tkankowym i narządowym, w odpowiedzi na bodźce patologiczne takie jak: czynniki chemiczne, fizyczne, mikrobiologiczne, chemioterapeutyczne i środowiskowe.</p>										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność uzasadnienia mechanizmów powstania wybranych jednostek chorobowych oraz adekwatnych sposobów świadczenia opieki pielęgniarskiej w tym udziału w procesie diagnozowania.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachorska-Markeiwicz B., i WSP. Patofizjologia kliniczna, Volumed, Wrocław 2001. 2. Maśliński S., Ryżewski J.(red), Patofizjologia : podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002 3. Guzek J W., Patofizjologia człowieka w zarysie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2008 4. Domagała W., Chosia M., Urańska E., Podstawy patologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010 5. Stachura J., Patologia znaczy słowow o chorobie, PAU, Kraków 2003 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. E. Piontek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Mikrobiologia i parazytologia - <u>ćwiczenia</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	40		<u>5</u>					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Ćwiczenia										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Biologia, chorobotwórczość i wykrywanie u człowieka pasożytniczych pierwotniaków / Protoza / (Trichomonas vaginalis, Giardia lamblia, Trypanosoma brucei, Entamoeba histolytica, Plasmodium sp., Toxoplasmosa gondii) 2. Biologia, chorobotwórczość i wykrywanie u człowieka pasożytniczych płazińców /Platyhelminthes/:(Fasciola hepatica, Schistosoma sp., Diphyllbothrium latum, Taenia saginata, Taenia solium, Echinococcus multilocularis, Hymenolepis Nana, Hymenolepis diminuta). 3. Biologia, chorobotwórczość i wykrywanie u człowieka pasożytniczych nicieni /Nematoda/:(Strongyloides stercoralis, Enterobius vermicularis, Ascaris lumbricoides, Trichinella spirali, Trichuris trichiura). 4. Biologia, chorobotwórczość i rola epidemiologiczna pasożytniczych stawonogów /Arthropoda/: (Ixodes ricinus, Sarcoptes scabiei, Pediculus humanus, Pthirus pubis, Cimex lectularius, Anopheles maculipennis, Pulex irritans, Xenopsylla Cheopis). 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność rozpoznania wybranych pasożytów oraz dróg ich szerzenia się jak również postępowania aseptycznego i antyseptycznego oraz udziału pielęgniarki w procesie diagnozowania wybranych zakażeń bakteryjnych i wirusowych.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Virelli G., Mikrobiologia i choroby zakaźne, Urban – Partner, Wrocław 2000 2. Zaremba M.L., Mikrobiologia lekarska: dla studentów medycyny, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2001 3. Buczek A., Choroby pasożytnicze, Liber, Lublin 2003. 4. Kadłubowski R., Kurnatowska A., (red.), Zarys parazytologii lekarskiej, PZWL, Warszawa 2001 5. Heczko B. Mikrobiologia podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. PZWL Warszawa 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr H. Różański										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Mikrobiologia i parazytologia- <u>wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	<u>40</u>		5					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólna wiedza o drobnoustrojach i mechanizmach patogenności i wrażliwości na antybiotyki i środki sterylizacji i dezynfekcji. Metody hodowli drobnoustrojów chorobotwórczych. Określenie wrażliwości na chemioterapeutyki. 2. Pobieranie i transport materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych. Kolejność postępowania w badaniach mikrobiologicznych, ich znaczenie i zastosowanie. 3. Metody bezpośredniego i pośredniego wykrywania drobnoustrojów w materiale klinicznym. 4. Mikrobiologiczna diagnostyka zakażeń układu oddechowego, układu pokarmowego, zakażeń skóry, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego. 5. Drogi szerzenia się zakażeń szpitalnych i metody zapobiegania, w tym polityka antybiotykoterapii. 6. Parazytologia. 7. Pasożytnictwo jako międzygatunkowa interakcja antagonistyczna. 8. Klasyfikacja pasożytów i żywicieli. 9. Łańcuch epidemiologiczny. 10. Rola stawonogów w transmisji chorób infekcyjnych i inwazyjnych człowieka. 11. Środowiskowe uwarunkowania chorób pasożytniczych. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność rozpoznania wybranych pasożytów oraz dróg ich szerzenia się jak również postępowania aseptycznego i antyseptycznego oraz udziału pielęgniarki w procesie diagnozowania wybranych zakażeń bakteryjnych i wirusowych.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Virelli G., Mikrobiologia i choroby zakaźne, Urban – Partner, Wrocław 2000 2. Zaremba M.L., Mikrobiologia lekarska: dla studentów medycyny, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2001 3. Buczek A., Choroby pasożytnicze, Liber, Lublin 2003. 4. Kadłubowski R., Kurnatowska A., (red.), Zarys parazytologii lekarskiej, PZWL, Warszawa 2001 5. Heczko B. Mikrobiologia podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. PZWL Warszawa 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr H. Różański										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Mikrobiologia i parazytologia - samokształcenie										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	40		5					<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólna wiedza o drobnoustrojach i mechanizmach patogenności i wrażliwości na antybiotyki i środki sterylizacji i dezynfekcji. Metody hodowli drobnoustrojów chorobotwórczych. Określenie wrażliwości na chemioterapeutyki. 2. Pobieranie i transport materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych. Kolejność postępowania w badaniach mikrobiologicznych, ich znaczenie i zastosowanie. 3. Metody bezpośredniego i pośredniego wykrywania drobnoustrojów w materiale klinicznym. 4. Mikrobiologiczna diagnostyka zakażeń układu oddechowego, układu pokarmowego, zakażeń skóry, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego. 5. Drogi szerzenia się zakażeń szpitalnych i metody zapobiegania, w tym polityka antybiotykoterapii. 6. Parazytologia. 7. Pasożytnictwo jako międzygatunkowa interakcja antagonistyczna. 8. Klasyfikacja pasożytów i żywicieli. 9. Łańcuch epidemiologiczny. 10. Rola stawonogów w transmisji chorób infekcyjnych i inwazyjnych człowieka. 11. Środowiskowe uwarunkowania chorób pasożytniczych. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność rozpoznania wybranych pasożytów oraz dróg ich szerzenia się jak również postępowania aseptycznego i antyseptycznego oraz udziału pielęgniarki w procesie diagnozowania wybranych zakażeń bakteryjnych i wirusowych.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Virelli G., Mikrobiologia i choroby zakaźne, Urban – Partner, Wrocław 2000 2. Zaremba M.L., Mikrobiologia lekarska: dla studentów medycyny, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2001 3. Buczek A., Choroby pasożytnicze, Liber, Lublin 2003. 4. Kadłubowski R., Kurnatowska A., (red.), Zarys parazytologii lekarskiej, PZWL, Warszawa 2001 5. Heczko B. Mikrobiologia podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. PZWL Warszawa 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr H. Różański										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Radiologia - wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	30	<u>15</u>							15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Badania obrazowe z wykorzystaniem promieniowania rentgenowskiego. 2. Badania obrazowe z wykorzystaniem ultradźwięków. 3. Badania obrazowe oparte o zjawisko rezonansu magnetycznego. 4. Skutki promieniowania jonizującego na żywy organizm. 5. Udział pielęgniarki w przeprowadzaniu diagnostycznych badań obrazowych. 6. Udział pielęgniarki w badaniach kontrastowych. 7. Udział pielęgniarki w badaniach z wykorzystaniem rezonansu magnetycznego. 8. Udział pielęgniarki w przeprowadzaniu zabiegów z zakresu radiologii zabiegowej. 9. Opieka nad chorym po zabiegach z zakresu radiologii zabiegowej. 10. Ochrona przed promieniowaniem jonizującym. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność przygotowania pacjentów do badań oraz podstawowej interpretacji wyników badań radiologicznych, tomograficznych i rezonansu magnetycznego.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pruszyński B.: Radiologia: diagnostyka obrazowa- Rtg, USG, MR i radioizotopy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003 2. Marchiori D. M. (red.) Szczerbo – Trojanowska M.: Radiologia kliniczna. Wydawnictwo Czelej, Lublin 1999. 3. Brant W.E., Helms C. A.: Podstawy diagnostyki radiologicznej. MediPage 2008. 4. Reeder M.M.: Radiologia. Od objawu do rozpoznania. MediPage 2009. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. E. Piontek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Radiologia – <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	30	15							<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Badania obrazowe z wykorzystaniem promieniowania rentgenowskiego. 2. Badania obrazowe z wykorzystaniem ultradźwięków. 3. Badania obrazowe oparte o zjawisko rezonansu magnetycznego. 4. Skutki promieniowania jonizującego na żywy organizm. 5. Udział pielęgniarki w przeprowadzaniu diagnostycznych badań obrazowych. 6. Udział pielęgniarki w badaniach kontrastowych. 7. Udział pielęgniarki w badaniach z wykorzystaniem rezonansu magnetycznego. 8. Udział pielęgniarki w przeprowadzaniu zabiegów z zakresu radiologii zabiegowej. 9. Opieka nad chorym po zabiegach z zakresu radiologii zabiegowej. 10. Ochrona przed promieniowaniem jonizującym. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność przygotowania pacjentów do badań oraz podstawowej interpretacji wyników badań radiologicznych, tomograficznych i rezonansu magnetycznego.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pruszyński B.: Radiologia: diagnostyka obrazowa- Rtg, USG, MR i radioizotopy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003 2. Marchiori D. M. (red.) Szczerbo – Trojanowska M.: Radiologia kliniczna. Wydawnictwo Czelej, Lublin 1999. 3. Brant W.E., Helms C. A.: Podstawy diagnostyki radiologicznej. MediPage 2008. 4. Reeder M.M.: Radiologia. Od objawu do rozpoznania. MediPage 2009. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. E. Piontek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Zdrowie publiczne- <u>wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	105	<u>90</u>							15	5
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcja zdrowia w medycynie i naukach społecznych. 2. Założenia i zadania systemowego modelu ochrony zdrowia w Polsce. 3. Współczesne strategie opieki medycznej i programy zdrowotne w realizacji zdrowia publicznego. 4. Modele edukacji zdrowotnej-założenia teoretyczne ich realizacja w koncepcji zdrowia publicznego. 5. Zachowania zdrowotne związane z odżywianiem. 6. Zachowania zdrowotne związane z paleniem tytoniu, nadużywaniem alkoholu i aktywnością fizyczną. 7. Czynniki kształtujące stan zdrowia. 8. Zaburzenia psychiczne jako zagrożenie zdrowia populacji. 9. Relacje między rodziną a zdrowiem i chorobą. 10. Patologia rodziny a zdrowie. 11. Narkomania jako problem medyczny i społeczny. 12. Opieka medyczna w szkole w ramach zdrowia publicznego. 13. Model medycyny rodzinnej- założenia i zadania. 14. Koncepcja medycyny pracy. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność modelowania czynników zewnętrznych i wewnętrznych oddziałujących na człowieka w celu zachowania swoistej równowagi sprzyjającej zdrowiu oraz krytyczną analizę wybranych systemów opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Indulski J.A., Jethon Z., Dawydzik L.T. : <u>Zdrowie publiczne</u> : wybrane zagadnienia, : Oficyna Wydawnicza IMP im. prof. J. Nofera , Łódź 2000 2. Januszewicz P., Socha P., Mazur A.: <u>Zdrowie publiczne</u>. Cz. 1, : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009 3. KulikB. T., Latałski M.: <u>Zdrowie publiczne</u> : podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu, : "Czelej" , Lublin 2002 4. Wojtczak A.: <u>Zdrowie publiczne</u> : wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku, : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2009 5. Gawęcki J., Roszkowski W.(red), Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne, PWN, Warszawa 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. P. Januszewicz										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Zdrowie publiczne - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	105	90							<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcja zdrowia w medycynie i naukach społecznych. 2. Założenia i zadania systemowego modelu ochrony zdrowia w Polsce. 3. Współczesne strategie opieki medycznej i programy zdrowotne w realizacji zdrowia publicznego. 4. Modele edukacji zdrowotnej-założenia teoretyczne ich realizacja w koncepcji zdrowia publicznego. 5. Zachowania zdrowotne związane z odżywianiem. 6. Zachowania zdrowotne związane z paleniem tytoniu, nadużywaniem alkoholu i aktywnością fizyczną. 7. Czynniki kształtujące stan zdrowia. 8. Zaburzenia psychiczne jako zagrożenie zdrowia populacji. 9. Relacje między rodziną a zdrowiem i chorobą. 10. Patologia rodziny a zdrowie. 11. Narkomania jako problem medyczny i społeczny. 12. Opieka medyczna w szkole w ramach zdrowia publicznego. 13. Model medycyny rodzinnej- założenia i zadania. 14. Koncepcja medycyny pracy. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność modelowania czynników zewnętrznych i wewnętrznych oddziałujących na człowieka w celu zachowania swojej równowagi sprzyjającej zdrowiu oraz krytyczną analizę wybranych systemów opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Indulski J.A., Jethon Z., Dawydzik L.T. : Zdrowie publiczne : wybrane zagadnienia,; Oficyna Wydawnicza IMP im. prof. J. Nofera , Łódź 2000 2. Januszewicz P., Socha P., Mazur A.: Zdrowie publiczne. Cz. 1,; Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009 3. KulikB. T., Latałski M.: Zdrowie publiczne : podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu,; "Czelej" , Lublin 2002 4. Wojtczak A.: Zdrowie publiczne : wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku, : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2009 5. Gawęcki J., Roszkowski W.(red), Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne, PWN, Warszawa 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. P. Januszewicz										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Farmakologia - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	<u>30</u>		15					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Farmakologia ogólna. Podstawy farmakokinetyki i farmakodynamiki (losy leków ustroju, mechanizmy działania leków, receptory farmakologiczne, interakcje leków) 2. Układ wegetatywny. Leki wpływające na funkcje układu przywspółczulnego i współczulnego. 3. Leki nasenne i uspokajające. 4. Zależności lekowe. Alkohol metylowy i etylowy. Nikotyna. 5. Narkotyczne i nienarkotyczne leki przeciwbólowe. 6. Leki wpływające na krzepnięcie krwi. 7. Ogólne zasady chemioterapii zakażeń drobnoustrojami. 8. Ćwiczenia- Receptura ogólna, źródła informacji o lekach, postacie leków, elementy recepty. 9. Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe. 10. Leki stosowane w premedykacji, znieczulenie ogólne, neuroleptoanalgeza. 11. Farmakologia krwi- środki krwiopochodne i krwiozastępcze, niedokrwistości. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność poprawnego monitorowania farmakoterapii w zakresie działania ubocznego podawanych leków, przedawkowania leku oraz interpretowanie samodzielności pielęgniarki w zakresie podawania leków.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wielosz M., Receptura, Wyd. LTN, Lublin 2000. 2. Janicki K., Riwierski W. Medycyna naturalna. PZWL, Warszawa 2001. 3. Rajtar-Cynke G., (red.), Farmakologia – podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu, Wyd. Czelej, Lublin, 2002. 4. Neal M.J., Farmakologia w zarysie, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2005 5. Korbut R. Farmakologia tajemnice, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr A. Jędrusiak										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Farmakologia - <u>ćwiczenia</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	30		<u>15</u>					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Ćwiczenia										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Receptura ogólna, źródła informacji o lekach, postaci leków, elementy recepty, recepta narkotyczna. Rodzaje dawek, obliczanie dawek dla dzieci. Drogi podawania i wydalania leków. Zasady zapisywania leków gotowych i magistralnych. 2. Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe. 3. Leki stosowane w premedykacji, znieczulenie ogólne, neuroleptoanalezja. 4. Leki psychotropowe (leki anksjolotyczne, neuroleptyki, leki antydepresyjne, sole litu). 5. Leki stosowane w nadciśnieniu, dusznicy bolesnej. Leki moczopędne . Leki stosowane w miażdżycy. 6. Witaminy, leki przeciwnowotworowe, immunofarmakologia. 7. Antybiotyki bakteriobójcze i bakteriostatyczne. 8. Leki przeciwgrzybiczne, przeciwwirusowe. 9. Leki stosowane w leczeniu gruźlicy. 10. Środki odkażające i antyseptyczne. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność poprawnego monitorowania farmakoterapii w zakresie działania ubocznego podawanych leków, przedawkowania leku oraz interpretowanie samodzielności pielęgniarki w zakresie podawania leków.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wielosz M., Receptura, Wyd. LTN, Lublin 2000. 2. Janicki K., Riwierski W. Medycyna naturalna. PZWL, Warszawa 2001. 3. Rajtar-Cynke G., (red.), Farmakologia – podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu, Wyd. Czelej, Lublin, 2002. 4. Neal M.J., Farmakologia w zarysie, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2005 5. Korbut R. Farmakologia tajemnice, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr A. Jędrusiak										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Farmakologia - samokształcenie										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	30		15					<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Farmakologia ogólna. Podstawy farmakokinetyki i farmakodynamiki (losy leków ustroju, mechanizmy działania leków, receptory farmakologiczne, interakcje leków) 2. Układ wegetatywny. Leki wpływające na funkcje układu przywspółczulnego i współczulnego. 3. Leki nasenne i uspokajające. 4. Zależności lekowe. Alkohol metylowy i etylowy. Nikotyna. 5. Narkotyczne i nienarkotyczne leki przeciwbólowe. 6. Leki wpływające na krzepnięcie krwi. 7. Ogólne zasady chemioterapii zakażeń drobnoustrojami. 8. Ćwiczenia- Receptura ogólna, źródła informacji o lekach, postaci leków, elementy recepty. 9. Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe. 10. Leki stosowane w premedykacji, znieczulenie ogólne, neuroleptoanalgeza. 11. Farmakologia krwi- środki krwiopochodne i krwiozastępcze, niedokrwistości. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność poprawnego monitorowania farmakoterapii w zakresie działania ubocznego podawanych leków, przedawkowania leku oraz interpretowanie samodzielności pielęgniarki w zakresie podawania leków.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wielosz M., Receptura, Wyd. LTN, Lublin 2000. 2. Janicki K., Riwierski W. Medycyna naturalna. PZWL, Warszawa 2001. 3. Rajtar-Cynke G., (red.), Farmakologia – podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu, Wyd. Czelej, Lublin, 2002. 4. Neal M.J., Farmakologia w zarysie, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2005 5. Korbut R. Farmakologia tajemnice, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr A. Jędrusiak										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Psychologia - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Socjologia Pedagogika										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk.	ECTS
Stacjonarne	60	<u>30</u>		15					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Psychologia jako nauka o człowieku. 2. Etapy rozwoju psychicznego. 3. Funkcjonowanie człowieka w środowisku. 4. Emocje i ich wpływy na funkcjonowanie człowieka. 5. Osobowość, rozwój osobowości, struktura osobowości, zaburzenia osobowości. 6. Pamięć i uczenie się jako podstawowe źródło doświadczeń człowieka. 7. Myślenie i rozwiązywanie problemów jako wyższy proces poznawczy człowieka. 8. Prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka. 9. Człowiek jako jedność biopsychospołeczna. 10. Komunikowanie interpersonalne. 11. Podstawowe wiadomości o procesie komunikowania się. Komunikowanie się- podstawy teoretyczne. Definicje i funkcje procesu komunikowania się. 12. Modele komunikacji interpersonalnej. 13. Rodzaje ekspresji. Komunikacja werbalna- rozmowa w zawodzie pielęgniarki. Komunikowanie się parawerbalne i niewerbalne. Dotyk w procesie komunikacji lekarza z pacjentem. 14. Czynniki wspomagające komunikację interpersonalną. Udzielania pomocy psychologicznej. Uwaga. Zaufanie. Wzajemna akceptacja. Ciepło emocjonalne. Empatia. 15. Wykorzystanie umiejętności komunikowania się dla kształtowania postaw prozdrowotnych. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność modelowania czynników interpersonalnych i interpersonalnych oddziałujących na człowieka w celu zachowania swoistej równowagi sprzyjającej zdrowiu oraz podstawowe metody i techniki psychoterapii elementarnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Formański J., Psychologia dla pielęgniarek, PZWL, Warszawa 2000 2. Mitel G., Wprowadzenie do psychologii, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2000 3. Klimasiński K., Elementy psychopatologii i psychologii klinicznej, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000 4. Janowski K., (red), Człowiek chory – aspekty biopsychospołeczne, Wyd. Centrum Psychoedukacji i Pomocy Psychologicznej, Lublin 2009 5. Boski P., Kulturowe ramy zachowań społecznych, Wyd. PWN, Warszawa 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr K. Kotowska										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Psychologia - <u>ćwiczenia</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Socjologia Pedagogika										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk.	ECTS
Stacjonarne	60	30		<u>15</u>					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Ćwiczenia										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Psychologia jako nauka o człowieku. 2. Etapy rozwoju psychicznego. 3. Funkcjonowanie człowieka w środowisku. 4. Emocje i ich wpływy na funkcjonowanie człowieka. 5. Osobowość, rozwój osobowości, struktura osobowości, zaburzenia osobowości. 6. Pamięć i uczenie się jako podstawowe źródło doświadczeń człowieka. 7. Myślenie i rozwiązywanie problemów jako wyższy proces poznawczy człowieka. 8. Prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka. 9. Człowiek jako jedność biopsychospołeczna. 10. Komunikowanie interpersonalne. 11. Podstawowe wiadomości o procesie komunikowania się. Komunikowanie się- podstawy teoretyczne. Definicje i funkcje procesu komunikowania się. 12. Modele komunikacji interpersonalnej. 13. Rodzaje ekspresji. Komunikacja werbalna- rozmowa w zawodzie pielęgniarki. Komunikowanie się parawerbalne i niewerbalne. Dotyk w procesie komunikacji lekarza z pacjentem. 14. Czynniki wspomagające komunikację interpersonalną. Udzielania pomocy psychologicznej. Uwaga. Zaufanie. Wzajemna akceptacja. Ciepło emocjonalne. Empatia. 15. Wykorzystanie umiejętności komunikowania się dla kształtowania postaw prozdrowotnych. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność modelowania czynników interpersonalnych i interpersonalnych oddziałujących na człowieka w celu zachowania swoistej równowagi sprzyjającej zdrowiu oraz podstawowe metody i techniki psychoterapii elementarnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Formański J., Psychologia dla pielęgniarek, PZWL, Warszawa 2000 2. Mitel G., Wprowadzenie do psychologii, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2000 3. Klimasiński K., Elementy psychopatologii i psychologii klinicznej, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000 4. Janowski K., (red), Człowiek chory – aspekty biopsychospołeczne, Wyd. Centrum Psychoedukacji i Pomocy Psychologicznej, Lublin 2009 5. Boski P., Kulturowe ramy zachowań społecznych, Wyd. PWN, Warszawa 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr K. Kotowska										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Psychologia - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Socjologia Pedagogika										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk.	ECTS
Stacjonarne	60	30		15					<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Psychologia jako nauka o człowieku. 2. Etapy rozwoju psychicznego. 3. Funkcjonowanie człowieka w środowisku. 4. Emocje i ich wpływy na funkcjonowanie człowieka. 5. Osobowość, rozwój osobowości, struktura osobowości, zaburzenia osobowości. 6. Pamięć i uczenie się jako podstawowe źródło doświadczeń człowieka. 7. Myślenie i rozwiązywanie problemów jako wyższy proces poznawczy człowieka. 8. Prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka. 9. Człowiek jako jedność biopsychospołeczna. 10. Komunikowanie interpersonalne. 11. Podstawowe wiadomości o procesie komunikowania się. Komunikowanie się- podstawy teoretyczne. Definicje i funkcje procesu komunikowania się. 12. Modele komunikacji interpersonalnej. 13. Rodzaje ekspresji. Komunikacja werbalna- rozmowa w zawodzie pielęgniarki. Komunikowanie się parawerbalne i niewerbalne. Dotyk w procesie komunikacji lekarza z pacjentem. 14. Czynniki wspomagające komunikację interpersonalną. Udzielania pomocy psychologicznej. Uwaga. Zaufanie. Wzajemna akceptacja. Ciepło emocjonalne. Empatia. 15. Wykorzystanie umiejętności komunikowania się dla kształtowania postaw prozdrowotnych. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność modelowania czynników interpersonalnych i interpersonalnych oddziałujących na człowieka w celu zachowania swoistej równowagi sprzyjającej zdrowiu oraz podstawowe metody i techniki psychoterapii elementarnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Formański J., Psychologia dla pielęgniarek, PZWL, Warszawa 2000 2. Mitel G., Wprowadzenie do psychologii, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2000 3. Klimasiński K., Elementy psychopatologii i psychologii klinicznej, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000 4. Janowski K., (red), Człowiek chory – aspekty biopsychospołeczne, Wyd. Centrum Psychoedukacji i Pomocy Psychologicznej, Lublin 2009 5. Boski P., Kulturowe ramy zachowań społecznych, Wyd. PWN, Warszawa 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
mgr K. Kotowska										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Socjologia - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Psychologia Pedagogika										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P. Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk.	ECTS
Stacjonarne	45	<u>30</u>							15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza, przedmiot, funkcje i podstawy teoretyczne socjologii. 2. Socjologia i jej specyfika jako nauki o zachowaniu. 3. Związki socjologii z naukami przyrodniczymi. 4. Wybrane metody i techniki badawcze socjologii. 5. Kultura i jej wpływ na życie społeczne (kultura zdrowotna) 6. Podstawy socjologii choroby, niepełnosprawności i rehabilitacji. 7. Socjohanatologia- zagadnienia socjologicznej analizy śmierci i umierania. 8. Rola społeczne (rola społeczna lekarza, pielęgniarki, pacjenta). 9. Zdrowie jako zjawisko społeczne (socjologia zdrowia). 10. Rola socjologii zdrowia, choroby i medycyny w nowoczesnych programach socjomedycznych realizowanych w krajach Unii Europejskiej.										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność modelowania czynników zewnętrznych oddziałujących na człowieka w celu zachowania swoistej równowagi sprzyjającej zdrowiu oraz krytyczną analizę potencjału społecznego jednostki i grupy społecznej wraz z umiejętnością stosowania podstawowych technik socjoterapii.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tobiasz –Adamczyk B.: Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby. Kraków 2000 r. 2. Barański J., Piątkowski W. (red.): Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny. Wrocław 2002 r 3. Taranowicz I., Majchrowska A., Kawczyńska – Butrym Z., Elementy socjologii dla pielęgniarek, Czelej, Lublin 2000 4. Sztumski J., wstęp do metod i technik badań społecznych, Wydawnictwo Naukowe Śląsk, Katowice, 2005 5. Polakowska – Kujawa J., Socjologia ogólna, Szkoła Głowa Handlowa, Warszawa 2002										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr A. Kawalec - Przetacznik										

z dnia 22 grudnia 2008 r

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Socjologia - samokształcenie										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Psychologia Pedagogika										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P. Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk.	ECTS
Stacjonarne	45	30							<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza, przedmiot, funkcje i podstawy teoretyczne socjologii. 2. Socjologia i jej specyfika jako nauki o zachowaniu. 3. Związki socjologii z naukami przyrodniczymi. 4. Wybrane metody i techniki badawcze socjologii. 5. Kultura i jej wpływ na życie społeczne (kultura zdrowotna) 6. Podstawy socjologii choroby, niepełnosprawności i rehabilitacji. 7. Socjotematologia- zagadnienia socjologicznej analizy śmierci i umierania. 8. Rola społeczna (rola społeczna lekarza, pielęgniarki, pacjenta). 9. Zdrowie jako zjawisko społeczne (socjologia zdrowia). 10. Rola socjologii zdrowia, choroby i medycyny w nowoczesnych programach socjomedycznych realizowanych w krajach Unii Europejskiej. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność modelowania czynników zewnętrznych oddziałujących na człowieka w celu zachowania swoistej równowagi sprzyjającej zdrowiu oraz krytyczną analizę potencjału społecznego jednostki i grupy społecznej wraz z umiejętnością stosowania podstawowych technik socjoterapii.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tobiasz –Adamczyk B.: Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby. Kraków 2000 r. 2. Barański J., Piątkowski W. (red.): Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny. Wrocław 2002 r 3. Taranowicz I., Majchrowska A., Kawczyńska – Butrym Z., Elementy socjologii dla pielęgniarek, Czelej, Lublin 2000 4. Sztumski J., wstęp do metod i technik badań społecznych, Wydawnictwo Naukowe Śląsk, Katowice, 2005 5. Polakowska – Kujawa J., Socjologia ogólna, Szkoła Głowa Handlowa, Warszawa 2002 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr A. Kawalec - Przetacznik										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Pedagogika- wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Psychologia Socjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	<u>30</u>					15		15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<p>1. Pedagogika jako nauka o wychowaniu, pojęcie wychowania i jego cechy, podstawowe pojęcia pedagogiczne, miejsce pedagogiki w systemie nauk o człowieku , paradygmaty pedagogiki współczesnej, przedmiot i metody badań pedagogiki jako nauki.</p> <p>2. Związek pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi, istota i płaszczyzny współpracy z psychologią, filozofią, socjologią i innymi naukami społecznymi.</p> <p>3. Filozoficzne podstawy działalności wychowawczej, wychowanie jako zjawisko społeczne, środowisko społeczne i jego kształtowanie.</p> <p>4. System edukacyjny w Polsce, ogólna charakterystyka poszczególnych elementów (system szkolny, opiekuńczy, kształcenia równoległego, permanentnego, rodzinnego), cechy systemu szkolnego (obowiązkowość, drożność, dostępność, jednolitość).</p> <p>5. Rozwój systemów dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem systemu herbertowskiego, progresywistycznego i współczesnego. Systemy wychowania, np. chrześcijański, liberalny, współczesny.</p> <p>6. Cele wychowania jako realizacja wartości osobowych i społecznych. Strategie wychowawcze (np. strategia dysonansu , świadectwa, symulacji).</p> <p>7. Kategorie aksjologiczne w wychowaniu (wartości a sacrum, wartości chrześcijańskie, wartości a symbole w wychowaniu, wartości a normy społeczne).</p> <p>8. Potrzeby odwoływania się do wartości w wychowaniu, preferowanie wartości w wychowaniu, prymat wartości nad celami wychowania.</p> <p>9. Teorie , formy metody wychowania. Trudności wychowawcze.</p> <p>10. Edukacja zdrowotna dzieci, młodzieży i dorosłych. Przedmiot i cel badań pedagogiki zdrowia. 11. Edukacja zdrowotna w szkole, zakładach pracy i innych siedliskach, edukacja pacjenta.</p> <p>12. Formy, metody i środki dydaktyczne stosowane w edukacji zdrowotnej i edukacji pacjentów w różnym wieku.</p>										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność oddziaływania pedagogiczno-wychowawczego na postawy i zachowania pacjentów oraz motywacja do własnego ustawicznego kształcenia.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wrońska I., Nowak M., (red.), Wprowadzenie do pedagogiki, Wyd. Czelej, Lublin, 2002 2. Ciechaniewicz W.: Pedagogika PZWL Warszawa , 2000 3. Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Impuls, Kraków 2009 4. Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków 2009 5. Śliwerski B., (red), Pedagogika , Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, Gdańsk 2006 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw. dr hab. Z. Sibiga										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELEGNIASTWA
Kierunek: PIELEGNIASTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Pedagogika – <u>seminarium</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Socjologia Psychologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	30					<u>15</u>		15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Seminarium										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i metody pracy opiekuńczo – wychowawczej w wybranych zakładach opieki. 2. Charakterystyka pedagogiki jako dyscypliny wiedzy. 3. Filozoficzne podstawy działalności wychowawczej: wychowanie jako zjawisko społeczne, środowisko wychowawcze. 4. Podstawowe kategorie aksjologiczne w procesie wychowania. 5. Cele wychowania. Strategie wychowawcze. 6. Formy i metody wychowawcze. Metody pracy opiekuńczo wychowawczej. 7. Edukacja zdrowotna dzieci, młodzieży i dorosłych 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność oddziaływania pedagogiczno-wychowawczego na postawy i zachowania pacjentów oraz motywacja do własnego ustawicznego kształcenia.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wrońska I., Nowak M., (red.), Wprowadzenie do pedagogiki, Wyd. Czelej, Lublin, 2002 2. Ciechaniewicz W.: Pedagogika PZWL Warszawa , 2000 3. Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Impuls, Kraków 2009 4. Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków 2009 5. Śliwerski B., (red), Pedagogika , Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, Gdańsk 2006 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw. dr hab. Z. Sibiga										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Pedagogika - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Socjologia Psychologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	30					15		15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<p>1. Metody wychowania (metody modelowania, metody zadaniowe, metody perswazji, metody nagradzania i karanía).</p> <p>2. Metody dydaktyczne edukacji zdrowotnej i edukacji pacjentów w różnym wieku.</p> <p>3. Środki dydaktyczne w edukacji zdrowotnej pacjentów w różnym wieku.</p> <p>4. Rozumienie pojęć: edukacja zdrowotna, edukacja pacjentów, wychowanie zdrowotne, oświata zdrowotna.</p> <p>5. Specyfika pracy opiekuńczo – wychowawczej w wybranych zakładach opieki.</p>										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność oddziaływania pedagogiczno-wychowawczego na postawy i zachowania pacjentów oraz motywacja do własnego ustawicznego kształcenia.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wrońska I., Nowak M., (red.), Wprowadzenie do pedagogiki, Wyd. Czelej, Lublin, 2002 2. Ciechaniewicz W.: Pedagogika PZWL Warszawa , 2000 3. Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Impuls, Kraków 2009 4. Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków 2009 5. Śliwerski B., (red), Pedagogika , Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, Gdańsk 2006 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw. dr hab. Z. Sibiga										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Prawo - <u>wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Zdrowie Publiczne										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	30	<u>15</u>							15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo w organizacji życia społecznego. 2. Podstawowe elementy prawa cywilnego. 3. Podstawowe pojęcia z zakresu administracji publicznej. 4. Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych. 5. Formy organizacyjno-prawne udzielania świadczeń zdrowotnych. 6. Prawne formy wykonywania zawodu pielęgniarki. 7. Prawo do świadczeń zdrowotnych w świetle ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. 8. Prawa pacjenta. Regulacje międzynarodowe. Ustawodawstwo polskie regulujące prawa pacjenta. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Interpretowanie przepisów prawnych regulujących wykonywanie zawodu i udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu/ stosunek pracy, umowa cywilno/prawna.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdrowie Publiczne pod red. Kulik T.B., M. Latałski. Podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznych. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002. 2. Kubicki L. (red.): Prawo medyczne. Wydawnictwo Medyczne Urban&Partner, Wrocław 2003 3. Akty prawne/ Ustawy i Rozporządzenia dotyczące omawianej problematyki wg aktualnego stanu prawnego 4. Bernatem I. Z.: Prawo pacjenta w Polsce do informacji medycznej. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008 5. Lewandowski J., Elementy prawa, WSiP, Warszawa 2002 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
mgr E. Siwiec										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Prawo - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Zdrowie Publiczne										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	30	15							<u>15</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo w organizacji życia społecznego. 2. Podstawowe elementy prawa cywilnego. 3. Podstawowe pojęcia z zakresu administracji publicznej. 4. Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych. 5. Formy organizacyjno-prawne udzielania świadczeń zdrowotnych. 6. Prawne formy wykonywania zawodu pielęgniarki. 7. Prawo do świadczeń zdrowotnych w świetle ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. 8. Prawa pacjenta. Regulacje międzynarodowe. Ustawodawstwo polskie regulujące prawa pacjenta. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Interpretowanie przepisów prawnych regulujących wykonywanie zawodu i udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu/ stosunek pracy, umowa cywilno/prawna.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 6. Zdrowie Publiczne pod red. Kulik T.B., M. Latałski. Podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznych. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002. 7. Kubicki L. (red.): Prawo medyczne. Wydawnictwo Medyczne Urban&Partner, Wrocław 2003 8. Akty prawne/ Ustawy i Rozporządzenia dotyczące omawianej problematyki wg aktualnego stanu prawnego 9. Bernat I. Z.: Prawo pacjenta w Polsce do informacji medycznej. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008 10. Lewandowski J., Elementy prawa, WSiP, Warszawa 2002 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
mgr E. Siwiec										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Badanie fizykalne - <u>wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	45	<u>10</u>		20					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb pielęgnowania. 2. Badanie fizykalne skóry i jej wytworów. 3. Badanie fizykalne układu moczowo - płciowego kobiety i mężczyzny. 4. Odrębności badania fizykalnego u dzieci i niemowląt. 5. Badanie i ocena głowy i szyi. 6. Ocena budowy i funkcji klatki piersiowej i płuc. 7. Ocena funkcji układu krążenia badanie sera. 8. Ocena i badanie jamy brzusznej. 9. Ocena funkcji układu nerwowego. 10. Ocena funkcji układu ruchu. 11. Kompleksowa ocena stanu zdrowia pacjenta. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność przeprowadzenia badania fizykalnego podmiotu opieki pielęgniarskiej i określenia funkcjonowania narządów i układów w granicach fizjologii bądź patologii bez określenia rodzaju zmian patologicznych.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Epstein O., Perkin G.D., de Bono D.P., Cookson J., Badanie kliniczne, Czelej, Lublin 2001. 2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K.: Podstawy pielęgniarstwa. T. II, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2008. 3. Dacre J., Badanie kliniczne, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2004 4. Sikorski M., Sikorska A. (red.), Badanie kliniczne, Czelej, Lublin 2001 5. Krajewska – Kułak E., Szczepański M. (red.), Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych, Czelej 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw. dr n. med. D. Zarzycka										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Badanie fizykalne - ćwiczenia										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	45	10		<u>20</u>					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
ćwiczenia, pokaz										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie fizykalne skóry i jej wytworów. 2. Badanie fizykalne układu moczowo - płciowego kobiety i mężczyzny. 3. Odrębności badania fizykalnego u dzieci i niemowląt. 4. Badanie i ocena głowy i szyi. 5. Ocena budowy i funkcji klatki piersiowej i płuc. 6. Ocena funkcji układu krążenia badanie sera. 7. Ocena i badanie jamy brzusznej. 8. Ocena funkcji układu nerwowego. 9. Ocena funkcji układu ruchu. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność przeprowadzenia badania fizykalnego podmiotu opieki pielęgniarskiej i określenia funkcjonowania narządów i układów w granicach fizjologii bądź patologii bez określenia rodzaju zmian patologicznych.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. I. Epstein O., Perkin G.D., de Bono D.P., Cookson J., Badanie kliniczne, Czelej, Lublin 2001. 2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K.: Podstawy pielęgniarstwa. T. II, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2008. 3. Dacre J., Badanie kliniczne, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2004 4. Sikorski M., Sikorska A. (red.), Badanie kliniczne, Czelej, Lublin 2001 5. Krajewska – Kułak E., Szczepański M. (red.), Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych, Czelej 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw. dr n. med. D. Zarzycka										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Badanie fizykalne - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	45	10		20					15	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb pielęgnowania. <ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie fizykalne skóry i jej wytworów. 2. Badanie fizykalne układu moczowo - płciowego kobiety i mężczyzny. 3. Odrębności badania fizykalnego u dzieci i niemowląt. 4. Badanie i ocena głowy i szyi. 5. Ocena budowy i funkcji klatki piersiowej i płuc. 6. Ocena funkcji układu krążenia badanie sera. 7. Ocena i badanie jamy brzusznej. 8. Ocena funkcji układu nerwowego. 9. Ocena funkcji układu ruchu. 10. Kompleksowa ocena stanu zdrowia pacjenta. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność przeprowadzenia badania fizykalnego podmiotu opieki pielęgniarskiej i określenia funkcjonowania narządów i układów w granicach fizjologii bądź patologii bez określenia rodzaju zmian patologicznych.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Epstein O., Perkin G.D., de Bono D.P., Cookson J., Badanie kliniczne, Czelej, Lublin 2001. 2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K.: Podstawy pielęgniarstwa. T. II, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2008. 3. Dacre J., Badanie kliniczne, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 2004 4. Sikorski M., Sikorska A. (red.), Badanie kliniczne, Czelej, Lublin 2001 5. Krajewska – Kułak E., Szczepański M. (red.), Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych, Czelej 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw. dr n. med. D. Zarzycka										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Psychologia Socjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	ZP	PZ	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	90	<u>60</u>							30	3
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstawanie nauki i filozofii. Pojęcie prawa przyrody. Greckie poszukiwania ładu. Kosmos i harmonia. Stałość a zmienność świata. 2. Teorie żywiołów i medycyna Hipokratesa. Medycyna jako teoria, technologia i etyka. 3. Forma jako zasadnicza kategoria filozofii Arystotelesa . Realizm i empiryzm . 4. Stoicyzm i epikureizm – różne filozofie i etyki w dobie upadku i kryzysu cywilizacyjnego. 5. Filozofia społeczna Oświecenia. Hobbes i Rousseau. 6. Egzystencjonalizm chrześcijański i laicki. Wolność i odpowiedzialność. 7. Etyka jako nauka filozoficzna- główne kierunki i ich charakterystyka. 8. Wartości w pracy pielęgniarki – aksjologia pielęgniarska. 9. Kodeksy etyki zawodowej pielęgniarek: kodeks ICN, kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP. 10. Prawa pacjenta w pracy pielęgniarki- dokumenty międzynarodowe i krajowe. 11. Bioetyka – wprowadzenie w zagadnienie. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Postępowanie w sposób holistyczny, tolerancyjny i opiekuńczy z poszanowaniem wieku, płci poglądów, kultury, religii, narodowości, stylu życia, przekonań i życzeń każdej osoby będącej w relacji z pielęgniarką/pielęgniarem.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wrońska I., Mariański J. (red.): <i>Etyka w pracy pielęgniarskiej</i>, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002 2. Brzeziński T.: <i>Etyka lekarska</i>, PZWL, Warszawa 2002 3. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP, 2003. 4. Dobrowolska B.: <i>Wprowadzenie do medycznej etyki troski</i>, Wydawnictwo BRANTA, 2010 5. Fry S.T. Johnstone M.J., <i>Etyka w praktyce pielęgniarskiej. Zasady podejmowania decyzji etycznych</i>. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2009. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr B. Dobrowolska										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Psychologia Socjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	ZP	PZ	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	90	60							<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Godność człowieka w pracy pielęgniarki – różnorodność określeń, konsekwencje dla praktyki pielęgniarskiej. 2. Zakaz dyskryminacji w pracy pielęgniarki – analiza dokumentów praw człowieka i deontologii. 3. Szacunek dla autonomii pacjenta w pracy pielęgniarki – główne problemy moralne i propozycje ich rozwiązania. 4. Bioetyka – powody powstania oraz główne obszary zainteresowań. 5. Etyka końca życia – problemy moralne opieki terminalnej, 6. Etyka czci dla życia Alberta Schweitzera. 7. Prawa pacjenta w Unii Europejskiej. 8. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarek w Unii Europejskiej. 9. Klauzula sumienia w kodeksach etyki zawodowej pielęgniarek 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Student zna zasady etyki medycznej oraz prawa pacjenta oraz umie je zastosować w sytuacji moralnie trudnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wrońska I., Mariański J. (red.): <i>Etyka w pracy pielęgniarskiej</i>, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002 2. Brzeziński T.: <i>Etyka lekarska</i>, PZWL, Warszawa 2002 3. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP, 2003. 4. Dobrowolska B.: <i>Wprowadzenie do medycznej etyki troski</i>, Wydawnictwo BRANTA, 2010 5. Fry S.T. Johnstone M.J., <i>Etyka w praktyce pielęgniarskiej. Zasady podejmowania decyzji etycznych</i>. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2009. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr B. Dobrowolska										

SYLABUS

Instytut INSTYTUT GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Podstawy pielęgniarstwa - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk.	ECTS
Stacjonarne	485	<u>60</u>		195	80	120			30	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin (dwuetapowy, praktyczny i teoretyczny).										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opieka, formy opieki, opiekuńczość a pielęgnowanie. 2. Pielęgniarstwo i jego istota. Pielęgniarstwo jako zawód profesja, nauka i sztuka. 3. Determinanty rozwoju pielęgniarstwa. Historyczne i społeczne uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa. 4. Zdrowie, choroba a pielęgniarstwo. 5. Teorie pielęgniarstwa (Nightingale, Henderson, Orem, Roy) 6. Definiowanie pielęgnowania. Pomaganie i wsparcie społeczne pielęgnowania. 7. Pacjent jako odbiorca usług pielęgniarstkich. 8. Rola i funkcje zawodowe pielęgniarzki. 9. Działania profilaktyczne pielęgniarzki w opiece nad pacjentem z ograniczonym zakresem wydolności samoobsługowej. 10. Charakterystyka warunków pracy i zakres zadań pielęgniarzki w wybranych zakładach opieki zdrowotnej. 11. Organizacje i stowarzyszenia zawodowe działające rzecz pielęgniarstwa. 12. Zakres samodzielnych świadczeń pielęgniarzki w świetle regulacji prawnych w Polsce. 13. Profilaktyka zakażeń wewnątrzszkolowych- działania pielęgniarzki. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Właściwe wykorzystanie metod, technik i sposobów wykonywania czynności pielęgniarstkich w celu zapewnienia podmiotom opieki jak najwyższej jakości życia niezależnie od stanu zdrowia, choroby, zagrożenia chorobą niepełnosprawnością bądź w stanie umierania.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W.(red.):Pielęgniarstwo - ćwiczenia, PZWL, Warszawa 2006 2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Wybrane działania pielęgniarstkie. Tom II, Czelej, Lublin 2008 3. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Założenia teoretyczne . Tom I, Czelej, Lublin 2008 4. Zahradniczek K.: Pielęgniarstwa. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa, 2007. 5. Ciechaniewicz W. Kulik T.B., Fakty i ludzie: 40 lat kształcenia pielęgniarzek w Polsce, Print 6 Przedsiębiorstwo Wydawnicze Związku Niewidomych, Lublin 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw. dr n. med. Danuta Zarzycka										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Podstawy pielęgniarstwa- <u>ćwiczenia</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	485	60		195	80	120			30	10
.....										
METODY DYDAKTYCZNE										
Ćwiczenia										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną.										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Związane z komunikowaniem się: nawiązać kontakt z pacjentem, zaprezentować własną osobę i pozostałych członków grupy odbywających praktykę w placówce. 2. Związane z oceną stanu odbiorcy usług pielęgniarstkich. 3. W zakresie organizacji i przebiegu pracy w zakładzie opieki zdrowotnej. 4. W zakresie zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej pacjenta i otoczenia. 5. W zakresie zapewnienia wygody i wypoczynku, uruchamiania i usprawniania. 6. W zakresie dostarczania pokarmów i płynów 7. W zakresie świadczeń leczniczych 8. W zakresie diagnostyki medycznej 9. W zakresie świadczeń rehabilitacyjnych 10. W zakresie dokumentowania działań pielęgniarstkich 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Właściwe wykorzystanie metod, technik i sposobów wykonywania czynności pielęgniarstkich w celu zapewnienia podmiotom opieki jak najwyższej jakości życia niezależnie od stanu zdrowia, choroby, zagrożenia chorobą niepełnosprawnością bądź w stanie umierania.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W.(red):Pielęgniarstwo - ćwiczenia, PZWL, Warszawa 2006 2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Wybrane działania pielęgniarstkie. Tom II, Czelej, Lublin 2008 3. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Założenia teoretyczne . Tom I, Czelej, Lublin 2008 4. Zahradniczek K.: Pielęgniarstwa. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa, 2007. 5. Ciechaniewicz W. Kulik T.B., Fakty i ludzie: 40 lat kształcenia pielęgniarzek w Polsce, Print 6 Przedsiębiorstwo Wydawnicze Związku Niewidomych, Lublin 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw. dr n. med. D. Zarzycka / mgr M.Zakrzewska										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Podstawy pielęgniarstwa- <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia, Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	485	60		195	<u>80</u>	120			30	3
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną.										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Związane z komunikowaniem się: nawiązać kontakt z pacjentem, zaprezentować własną osobę i pozostałych członków grupy odbywających praktykę w placówce. 2. Związane z oceną stanu odbiorcy usług pielęgniarstkich. 3. W zakresie organizacji i przebiegu pracy w zakładzie opieki zdrowotnej. 4. W zakresie zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej pacjenta i otoczenia. 5. W zakresie zapewnienia wygody i wypoczynku, uruchamiania i usprawniania. 6. W zakresie dostarczania pokarmów i płynów 7. W zakresie świadczeń leczniczych 8. W zakresie diagnostyki medycznej 9. W zakresie świadczeń rehabilitacyjnych 10. W zakresie dokumentowania działań pielęgniarstkich 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Właściwe wykorzystanie metod, technik i sposobów wykonywania czynności pielęgniarstkich w celu zapewnienia podmiotom opieki jak najwyższej jakości życia niezależnie od stanu zdrowia, choroby, zagrożenia chorobą niepełnosprawnością bądź w stanie umierania.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W.(red):Pielęgniarstwo - ćwiczenia, PZWL, Warszawa 2006 2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Wybrane działania pielęgniarstkie. Tom II, Czelej, Lublin 2008 3. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Założenia teoretyczne . Tom I, Czelej, Lublin 2008 4. Zahradniczek K.: Pielęgniarstwa. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa, 2007. 5. Ciechaniewicz W. Kulik T.B., Fakty i ludzie: 40 lat kształcenia pielęgniarek w Polsce, Print 6 Przedsiębiorstwo Wydawnicze Związku Niewidomych, Lublin 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw.dr n.med. D. Zarzycka / mgr M. Zakrzewska										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Podstawy pielęgniarstwa- <u>praktyki zawodowe</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	485	60		195	80	<u>120</u>			30	6
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyki zawodowe										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> Z grupy działań opiekuńczych a w szczególności bandażowanie głowy, bandażowanie klatki piersiowej i brzucha , bandażowanie kończyn, golenie pacjenta, higieniczne mycie rąk, karmienie ciężko chorych, karmienie przez sondę i przetokę, mycie głowy, nacieranie i oklepywanie chorego, pielęgnacja jamy ustnej, sianie łóżka bez pacjenta i z pacjentem, zmiana bielizny pościelowej z pacjentem w łóżku. Z grupy działań diagnostycznych: pobieranie kału do badania , pobieranie wymazów z nosa i gardła, oraz płwociny do badania, pomiar i dokumentowanie ciśnienia, diurezy, temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, pomiar i dokumentowanie wzrostu i masy ciała. Z grupy działań terapeutycznych: podawanie leków do nosa, oka, ucha , doodbytniczo, podawanie leków doustnie (u dziecka i dorosłego, podawanie leków drogą domięśniową, dożylną, podskórną, drogą wziewną, podawanie leków i płynów przy użyciu pompy infuzyjnej, podawanie tlenu, wykonywanie kroplowego wlewu doodbytniczego, wykonywanie prób śródskórnych. Z grupy działań usprawniających: przenoszenie pacjenta bez użycia sprzętu, z użyciem sprzętu, stosowanie drenażu złożeniowego, stosowanie gimnastyki oddechowej, układanie pacjenta w określonych pozycjach ciała/ stosowanie udogodnień. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Właściwe wykorzystanie metod, technik i sposobów wykonywania czynności pielęgniarских w celu zapewnienia podmiotom opieki jak najwyższej jakości życia niezależnie od stanu zdrowia, choroby, zagrożenia chorobą niepełnosprawnością bądź w stanie umierania.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> Ciechaniewicz W.(red):Pielęgniarstwo - ćwiczenia, PZWL, Warszawa 2006 Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Wybrane działania pielęgniarские. Tom II, Czelej, Lublin 2008 Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Założenia teoretyczne . Tom I, Czelej, Lublin 2008 Zahradniczek K.: Pielęgniarstwa. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa, 2007. Ciechaniewicz W. Kulik T.B., Fakty i ludzie: 40 lat kształcenia pielęgniarek w Polsce, Print 6 Przedsiębiorstwo Wydawnicze Związku Niewidomych, Lublin 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw.d r n. med. D. Zarzycka										

SYLABUS

Instytut INSTYTUT GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Podstawy pielęgniarstwa – <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	485	60		195	80	120			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Historyczne i społeczne uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa – przegląd literatury problemu. 2. Holizm i holistyczne podejście do podmiotu opieki – omówienie znaczenia w medycynie i pielęgniarstwie na podstawie dostępnych artykułów prasowych. 3. Pomaganie i asystowanie jako istota nowoczesnego pielęgnowania – prezentacja własnych przemyśleń. 4. Prawa pacjenta w Polsce a w innych krajach Unii Europejskiej – analiza porównawcza. 5. Rola i funkcja zawodowe pielęgniarzek – studiowanie wskazanej literatury. 6. Komunikowanie się z człowiekiem w starszym wieku – analiza i ocena własnych umiejętności. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Właściwe wykorzystanie metod, technik i sposobów wykonywania czynności pielęgniarzkich w celu zapewnienia podmiotom opieki jak najwyższej jakości życia niezależnie od stanu zdrowia, choroby, zagrożenia chorobą niepełnosprawnością bądź w stanie umierania.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W.(red.):Pielęgniarstwo - ćwiczenia, PZWL, Warszawa 2006 2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Wybrane działania pielęgniarckie. Tom II, Czelej, Lublin 2008 3. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Założenia teoretyczne . Tom I, Czelej, Lublin 2008 4. Zahradniczek K.: Pielęgniarstwa. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa, 2007. 5. Ciechaniewicz W. Kulik T.B., Fakty i ludzie: 40 lat kształcenia pielęgniarzek w Polsce, Print 6 Przedsiębiorstwo Wydawnicze Związku Niewidomych, Lublin 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw. dr n. med. D. Zarzycka										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

<u>NAZWA PRZEDMIOTU</u>										
Promocja zdrowia - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	80	<u>30</u>			20				30	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną.										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcje zdrowia w medycynie i naukach społecznych. 2. Uwarunkowania zdrowia i rodzaje zagrożeń zdrowotnych powodowanych przez współczesną cywilizację Dekalog zdrowego stylu życia. 3. Stan zdrowia mieszkańców Polski. 4. Mierniki zdrowia. 5. Polityka zdrowotna w Polsce i Europie. 6. Promocja zdrowia zagadnienia ogólne – idea, geneza i rozwój. 7. Miejsce promocji zdrowia w Systemie Ochrony Zdrowia 8. Strategia i metody w edukacji zdrowotnej – specyfika metod aktywizujących i interaktywnych w edukacji zdrowotnej. 9. Planowanie, realizacja i ewaluacja programu edukacji zdrowotnej. 10. Programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w wybranych sytuacjach zdrowotnych – dostosowanie projektu do potrzeb odbiorcy usług. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność diagnozowania sytuacji zdrowotnej jednostki, grupy osób/rodziny, wybranej społeczności, opracowanie i wdrażanie programu promocji zdrowia/profilaktyki zgodnie z zapotrzebowaniem odbiorcy świadczeń/klienta.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kulik T.B., Wrońska I. (red.): Zdrowie w medycynie i naukach społecznych. FUKUL, Stalowa Wola 2000. 2. Charzyńska-Gula M., Edukacja zdrowotna rodziny, Lublin 2002 3. Lwow F., Milewicz A.: Promocja zdrowia : podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych / red. Felicja Lwow i Andrzej Milewicz, Wrocław : Urban & Partner , cop. 2004 4. Karski J.: Praktyka i teoria promocji zdrowia ,Warszawa : "CeDeWu" , 2008 5. Karski J.B.: Praktyka i teoria promocji zdrowia : wybrane zagadnienia, Warszawa : "CeDeWu" , 2003 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Promocja zdrowia – zajęcia praktyczne										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	80	30			<u>20</u>				30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdrowie jako wartość. 2. Czynniki warunkujące zdrowie jednostki i populacji. 3. Strategie działań na rzecz zdrowia jednostki i wybranych grup społecznych – kompetencje i zadania pielęgniarki w promocji zdrowia. 4. Zachowania zdrowotne i styl życia, znaczenie osobistej odpowiedzialności za zdrowie, 5. Sposoby i narzędzia oceny zachowań zdrowotnych wybranych osób/grup osób oraz stopnia samodzielności pacjenta w zakresie umacniania zdrowia. 6. Zasady konstruowania programów promocji zdrowia. Różnice między programem promocji zdrowia a programem edukacji zdrowotnej. 7. Miejsce edukacji zdrowotnej/wychowania zdrowotnego w promocji zdrowia. 8. Poradnictwo, doradztwo zdrowotne. Metodyka edukacji zdrowotnej. 9. Metody edukacji zdrowotnej społeczeństwa – edukacja zdrowotna w rodzinie i szkole. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Umiejętność pracy w różnorodnych sytuacjach na rzecz promowania zdrowia, wspierania i dbania o zdrowie, nabycie podstawowych umiejętności niezbędnych dla osiągnięcia optymalnego poziomu zdrowia, a także lepszego współdziałania z innymi na rzecz promocji zdrowia, prowadzenia poradnictwa i doradztwa zdrowotnego.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kulik T.B., Wrońska I. (red.): Zdrowie w medycynie i naukach społecznych. FUKUL, Stalowa Wola 2000. 2. Charzyńska-Gula M., Edukacja zdrowotna rodziny, Lublin 2002 3. Lwow F., Milewicz A.: Promocja zdrowia : podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych / red. Felicja Lwow i Andrzej Milewicz, Wrocław : Urban & Partner , cop. 2004 4. Karski J.: Praktyka i teoria promocji zdrowia , Warszawa : "CeDeWu" , 2008 5. Karski J.B.: Praktyka i teoria promocji zdrowia : wybrane zagadnienia, Warszawa : "CeDeWu" , 2003 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Promocja zdrowia– <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z. P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	80	30			20				<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przykłady programów promocji zdrowia realizowanych w krajach Unii Europejskiej. 2. Rodzinny uwarunkowania zdrowia – wpływ rodziny (pozytywny i negatywny) na zdrowi jej członków. 3. Systemy wspierające jednostkę / rodzinę w promowaniu zdrowia. 4. Zasady edukacji zdrowotnej i ich zastosowanie w praktyce (przykłady). 5. Wybrane skuteczne interwencje z udziałem pielęgniarki w sytuacji zagrożeń dla zdrowia. 6. Współczesne zagrożenia zdrowia – diagnostyka i terapia wybranych problemów zdrowotnych. 7. Siedliskowe podejście do zdrowia i jego realizacji w praktyce. 8. Przegląd wybranych pozycji literatury – przygotowanie spisu propozycji dla pielęgniarki w ramach doskonalenia funkcji zawodowej zdrowia. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Rozpoznanie potrzeb w zakresie edukacji zdrowotnej wybranych grup (członków rodziny, grupy rówieśniczej) dostosowanie strategii wsparcia działań promujących zdrowie, kreowanie pozytywnego obrazu siebie, wspieranie odbiorców świadczeń/klientów w dążeniach dbania o zdrowie własne i innych osób.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kulik T.B., Wrońska I. (red.): Zdrowie w medycynie i naukach społecznych. FUKUL, Stalowa Wola 2000. 2. Charzyńska-Gula M., Edukacja zdrowotna rodziny, Lublin 2002 3. Lwow F., Milewicz A.: Promocja zdrowia : podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych / red. Felicja Lwow i Andrzej Milewicz, Wrocław : Urban & Partner , cop. 2004 4. Karski J.:Praktyka i teoria promocji zdrowia ,Warszawa : "CeDeWu" , 2008 5. Karski J.B.: Praktyka i teoria promocji zdrowia : wybrane zagadnienia, Warszawa : "CeDeWu" , 2003 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Podstawowa opieka zdrowotna-wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	395	<u>45</u>			120	200			30	3
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowa opieka zdrowotna jako podsystem opieki zdrowotnej. 2. Miejsce i rola dla pielęgniarek i położnych w realizacji celów i zadań określonych dla podstawowej opieki zdrowotnej. 3. Kontraktowanie usług realizowanych przez pielęgniarki w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. 4. Podstawy opieki środowiskowej. 5. Pielęgniarstwo środowiskowe. 6. Podstawy pielęgniarstwa rodzinnego. 7. Zadania pielęgniarki środowiskowo/rodzinnej a wybrane teorie pielęgniarstwa. 8. Wybrane aspekty opieki pooperacyjnej w pracy pielęgniarki środowiskowej/rodzinnej. 9. Opieka środowiskowa nad pacjentem umierającym. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Dokonanie wszechstronnej i systematycznej oceny, stosując merytorycznie wybrane metody i uwzględniając istotne czynniki natury fizycznej, psychologicznej społecznej, środowiskowej i kulturowo-religijnej w celu realizacji prozdrowotnych potrzeb i oczekiwań pacjenta i/ lub społeczności.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obuchowicz A., Podstawowe zagadnienia opieki pediatrycznej w lecznictwie otwartym, Śląska Akademia Medyczna, Kraków 2003 2. Brosowska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. T.2 Wyd. Makmed, Lublin 2008 Kilanska Dorota (red.) Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, Wyd. Makmed, Lublin 2008 3. Kawczyńska-Butrym Z.: <i>Rodzina- Zdrowie-Choroba</i>. Koncepcja i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego, Czelej, Lublin 2001 4. Kawczyńska-Butrym Z.: <i>Wyzwania Rodziny; zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość</i>. Wyd. Makmed, Lublin 2008 5. Oblacińska A., Ostręga W. (red.) - Standardy i metodyka pracy pielęgniarki i higienistki szkolnej, Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2003 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Podstawowa opieka zdrowotna– <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	395	45			<u>120</u>	200			30	5
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opieka pielęgniarska na rodzina w środowisku zamieszkania: - typy i rodzaje diagnoz pielęgniarskich w opiece środowiskowej. 2. Opieka pielęgniarska w środowisku nauczania i wychowania: - czynniki warunkujące zdrowie ucznia. 3. Opieka pielęgniarska w środowisku pracy: - zagrożenia zdrowia występujące w środowisku pracy. 4. Zadania pielęgniarki w opiece na pensjonariuszami domów opieki społecznej: - typy domów opieki społecznej i zakres udzielanych świadczeń. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Dokonanie wszechstronnej i systematycznej oceny, stosując merytorycznie wybrane metody i uwzględniając istotne czynniki natury fizycznej, psychologicznej społecznej, środowiskowej i kulturowo-religijnej w celu realizacji prozdrowotnych potrzeb i oczekiwań pacjenta i/ lub społeczności.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obuchowicz A., Podstawowe zagadnienia opieki pediatrycznej w lecznictwie otwartym, Śląska Akademia Medyczna, Kraków 2003 2. Brosowska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. T.2 Wyd. Makmed, Lublin 2008 Kilanska Dorota (red.) Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, Wyd. Makmed, Lublin 2008 3. Kawczyńska-Butrym Z.: <i>Rodzina- Zdrowie-Choroba</i>. Koncepcja i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego, Czelej, Lublin 2001 4. Kawczyńska-Butrym Z.: <i>Wyzwania Rodziny; zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość</i>. Wyd. Makmed, Lublin 2008 5. Oblacińska A., Ostreża W. (red.) - Standardy i metodyka pracy pielęgniarki i higienistki szkolnej, Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2003 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Podstawowa opieka zdrowotna – <u>praktyki zawodowe</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	395	45			120	<u>200</u>			30	7
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyka zawodowa										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Specyfika i organizacja pracy pielęgniarki środowiskowo/rodzinnej w placówkach POZ. Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną przychodni/poradni i jej personelem. 2. Standard wyposażenia gabinetu pielęgniarki środowiskowej/rodzinnej (zapoznanie ze sprzętem i innymi środkami niezbędnymi pielęgniarsce przy realizacji jej zadań. 3. Zapoznanie ze specyfikacją pracy pielęgniarki w poszczególnych gabinetach: Rejestracja, wybrane poradnie specjalistyczne, Gabinet zabiegowy, Poradnia D (poradnia dzieci zdrowych), Gabinet D1 (poradnia dzieci chorych), Praktyka Lekarza Rodzinnego, Praktyka Pielęgniarki Środowiskowo/rodzinnej, gabinet pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania (szkoła żłóbek), Gabinet pielęgniarki w zakładzie pracy. 4. Sposoby prowadzenia dokumentacji pielęgniarskiej w placówce. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Dokonanie wszechstronnej i systematycznej oceny, stosując merytorycznie wybrane metody i uwzględniając istotne czynniki natury fizycznej, psychologicznej społecznej, środowiskowej i kulturowo-religijnej w celu realizacji prozdrowotnych potrzeb i oczekiwań pacjenta i/ lub społeczności.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obuchowicz A., Podstawowe zagadnienia opieki pediatrycznej w lecznictwie otwartym, Śląska Akademia Medyczna, Kraków 2003 2. Brosowska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: Pielęgniarsztwo w podstawowej opiece zdrowotnej. T.2 Wyd. Makmed, Lublin 2008 Kilanska Dorota (red.) Pielęgniarsztwo w podstawowej opiece zdrowotnej, Wyd. Makmed, Lublin 2008 3. Kawczyńska-Butrym Z.: <i>Rodzina- Zdrowie-Choroba</i>. Koncepcja i praktyka pielęgniarsztwa rodzinnego, Czelej, Lublin 2001 4. Kawczyńska-Butrym Z.: <i>Wyzwania Rodziny; zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość</i>. Wyd. Makmed, Lublin 2008 5. Oblacińska A., Ostrega W. (red.) - Standardy i metodyka pracy pielęgniarki i higienistki szkolnej, Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2003 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Podstawowa opieka zdrowotna – <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	395	45			120	200			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce i innych krajach. 2. Miejsce pielęgniarstwa w podsystemie podstawowej opieki zdrowotnej. 3. Wybrane zagadnienia opieki nad zdrowiem pracujących: <ul style="list-style-type: none"> - zagrożenie bezrobociem jako przyczyna stresu w miejscu pracy - kobieta ciężarna pracująca zawodowo (ochrona prawna), czynniki negatywne wpływające na przebieg i wynik ciąży, stres zawodowy. 4. Opieka pielęgniarska nad rodziną: <ul style="list-style-type: none"> - promocja zdrowia w środowisku rodzinnym/domowym pac jęta: dworactwo zdrowotne w wybranych sytuacjach zdrowotnych i fazach życia rodziny. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Dokonanie wszechstronnej i systematycznej oceny, stosując merytorycznie wybrane metody i uwzględniając istotne czynniki natury fizycznej, psychologicznej społecznej, środowiskowej i kulturowo-religijnej w celu realizacji prozdrowotnych potrzeb i oczekiwań pacjenta i/ lub społeczności.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obuchowicz A., Podstawowe zagadnienia opieki pediatrycznej w lecznictwie otwartym, Śląska Akademia Medyczna, Kraków 2003 2. Brosowska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. T.2 Wyd. Makmed, Lublin 2008 Kilanska Dorota (red.) Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, Wyd. Makmed, Lublin 2008 3. Kawczyńska-Butrym Z.: <i>Rodzina- Zdrowie-Choroba</i>. Koncepcja i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego, Czelej, Lublin 2001 4. Kawczyńska-Butrym Z.: <i>Wyzwania Rodziny; zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość</i>. Wyd. Makmed, Lublin 2008 5. Oblacińska A., Ostrega W. (red.) - Standardy i metodyka pracy pielęgniarki i higienistki szkolnej, Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2003 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo – ginekologiczne- wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	180	<u>30</u>			80	40			30	0,5
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z pielęgniarstwem położniczo-ginekologicznym										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Continuum hormonalne w życiu kobiety. 2. Biologia rozrodu. 3. Antykoncepcja. 4. Niepłodność małżeńska jako problem medyczny i społeczny. 5. Zmiany ogólnoustrojowe i sterowanie hormonalne w ciąży. 6. Fizjologia porodu i położenia. 7. Współczesne metody diagnostyczne w fizjologii i patologii ciąży. 8. Symptomatologia krwawień w ciąży wczesnej i późnej. 9. Wybrane zagadnienia z patologii w ciąży (konflikt serologiczny, poród przedwczesny). 10. Profilaktyka onkologiczna i promocja zdrowia w ginekologii. 11. Stany zapalne narządu rodniczego. 12. Problemy wieku przekwitania – substytucja hormonalna. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Świadomość umiejętności podejmowania zróżnicowanych zadań pielęgniarki wobec kobiety w różnych okresach jej życia w celu zapewnienia opieki wysokiej jakości.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pisarski T.,(red) Położnictwo i ginekologia: podręcznik dla studentów, PZWL, Warszawa 2001 2. Brębrowicz G.H., Położnictwo: podręcznik dla położnych i pielęgniarek, PZWL, Warszawa 2002 3. Brębrowicz G.H., Położnictwo i ginekologia, PZWL, Warszawa 2008 4. Łepecka – Klusek C. (red.), Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii, Czelej, Lublin 2003 5. Słomko Z.(red.), Ginekologia, PZWL, Warszawa 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Dr n. med. W. Wulf										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo – ginekologiczne- wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	180	<u>15</u>			80	40			30	0,5
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z położnictwem i ginekologią										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Biologiczny rytm płodności. Opieka nad kobietą w różnych fazach życia. 2. Opieka koncepcyjna jako forma promocji zdrowia. 3. Fizjologia ciąży. 4. Fizjologia porodu. 5. Psychoprofilaktyka położnicza – przygotowanie małżonków do ról rodzicielskich. 6. Badanie położnicze. 7. Współczesne trendy w karmieniu naturalnym. 8. Nowoczesne trendy w planowaniu rodziny. 9. Wybrane zagadnienia z patologii ciąży. 10. Badania diagnostyczne w położnictwie i ginekologii. 11. Profilaktyka raka sutka i raka szyjki macicy.										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Świadomość umiejętności podejmowania zróżnicowanych zadań pielęgniarki wobec kobiety w różnych okresach jej życia w celu zapewnienia opieki wysokiej jakości.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pisarski T.,(red) Położnictwo i ginekologia: podręcznik dla studentów, PZWL, Warszawa2001 2. Brębrowicz G.H., Położnictwo: podręcznik dla położnych i pielęgniarek, PZWL, Warszawa 2002 3. Brębrowicz G.H., Położnictwo i ginekologia, PZWL, Warszawa 2008 4. Łępecka – Klusek C. (red.), Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii, Czelej, Lublin 2003 5. Słomko Z.(red.), Ginekologia, PZWL, Warszawa 2008										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr K. Krygowska										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo – ginekologiczne – <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	180	30			<u>80</u>	40			30	3
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja ciężarnej odnośnie higieny i odżywiania. 2. Opieka nad rodzącą z uwzględnieniem zaleceń WHO odnośnie prowadzenia porodu. 3. Fizjologia położnicy – obserwacja i pielęgnowanie położnicy po porodzie fizjologicznym. 4. Przygotowanie ciężarnej do cięcia cesarskiego. Pielęgnowanie w położu po cięciu cesarskim. 5. Obserwacja i pielęgnowanie noworodka dojrzałego i donoszone go. 6. Opieka nad noworodkiem niedojrzałym. 7. Pielęgnowanie i przygotowanie do samo pielęgnowania ciężarnych z poronieniem. 8. Opieka nad ciężarną, rodzącą, położnicą w rzucawce. 9. Pielęgnowanie w najczęstszych stanach zapalnych narządu rodowego u kobiet. 10. Opieka nad kobietą chorą na nowotwór narządu rodowego (rak szyjki macicy, rak trzonu, rak jajnika) i piersi. 11. Postępowanie diagnostyczne – terapeutyczne i pielęgnacyjne u kobiet nietrzymaniem moczu. 12. Opieka nad kobietą w okresie klimakterium i senium. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Świadomość umiejętności podejmowania zróżnicowanych zadań pielęgniarki wobec kobiety w różnych okresach jej życia w celu zapewnienia opieki wysokiej jakości.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pisarski T.,(red) Położnictwo i ginekologia: podręcznik dla studentów, PZWL, Warszawa2001 2. Brębrowicz G.H., Położnictwo: podręcznik dla położnych i pielęgniarek, PZWL, Warszawa 2002 3. Brębrowicz G.H., Położnictwo i ginekologia, PZWL, Warszawa 2008 4. Łepecka – Klusek C. (red.), Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii, Czelej, Lublin 2003 5. Słomko Z.(red.), Ginekologia, PZWL, Warszawa 2008 6. Helwich E.: Wcześniak. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr K. Krygowska										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo – ginekologiczne – <u>praktyki zawodowe</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	180	30			80	<u>40</u>			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyki zawodowe										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Oddział położniczo – noworodkowy. <ul style="list-style-type: none"> • Realizowanie pełnego zakresu zadań w opiece nad położnicą po porodzie fizjologicznym, zabiegowym, operacyjnym i noworodkiem. 2. Oddział ginekologiczny: <ul style="list-style-type: none"> • Realizowanie pełnego zakresu zadań w opiece nad chorą ginekologicznie leczoną zachowawczo i operacyjnie. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Świadomość umiejętności podejmowania zróżnicowanych zadań pielęgniarki wobec kobiety w różnych okresach jej życia w celu zapewnienia opieki wysokiej jakości.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pisarski T.,(red) Położnictwo i ginekologia: podręcznik dla studentów, PZWL, Warszawa2001 2. Brębrowicz G.H., Położnictwo: podręcznik dla położnych i pielęgniarek, PZWL, Warszawa 2002 3. Brębrowicz G.H., Położnictwo i ginekologia, PZWL, Warszawa 2008 4. Łepecka – Klusek C. (red.), Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii, Czelej, Lublin 2003 5. Słomko Z.(red.), Ginekologia, PZWL, Warszawa 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr K. Krygowska										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo – ginekologiczne – <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	180	30			80	40			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Relaksacja i wzbudzona laktacja – udział pielęgniarki w rozwiązaniu problemów związanych z karmieniem piersią. 2. Zaburzenia w sferze psychicznej u położnicy („baby blues”, depresja, psychoza poporodowa) – udział pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów. 3. Rozpoznawanie objawów płodności po porodzie, w czasie karmienia piersią. 4. Połóg po cięciu cesarskim metodą Misgav Ladach (bez peritonizacji). 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Świadomość umiejętności podejmowania zróżnicowanych zadań pielęgniarki wobec kobiety w różnych okresach jej życia w celu zapewnienia opieki wysokiej jakości.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pisarski T.,(red) Położnictwo i ginekologia: podręcznik dla studentów, PZWL, Warszawa2001 2. Brębrowicz G.H., Położnictwo: podręcznik dla położnych i pielęgniarek, PZWL, Warszawa 2002 3. Brębrowicz G.H., Położnictwo i ginekologia, PZWL, Warszawa 2008 4. Łepecka – Klusek C. (red.), Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii, Czelej, Lublin 2003 5. Słomko Z.(red.), ginekologia, PZWL, Warszawa 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr. K. Krygowska										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne- wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	410	<u>30</u>			160	160			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z pielęgniarstwem pediatrycznym										
TREŚCI PROGRAMOWE										
1. Podstawy auksologii i charakterystyka poszczególnych okresów rozwojowych dziecka 2. Podstawy immunologii, szczepienia ochronne. 1. Odrębności okresu noworodkowego i niemowlęcego, typowe choroby u noworodka. 2. Choroby górnych i dolnych dróg oddechowych. 3. Choroby układu pokarmowego. 4. Choroby układu moczowego. 5. Choroby serca i nadciśnienie tętnicze. 6. Choroby układu krwiotwórczego i onkologiczne. 7. Najczęstsze choroby zakaźne u dzieci. 8. Główne stany nagłe w pediatrii. 9. Choroby narządów ruchu i tkanki łącznej u dzieci. 10. Choroby metaboliczne, niedoborowe i endokrynologiczne.										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Postępowanie poprzez realizację ról zawodowych w sposób holistyczny, tolerancyjny i opiekuńczy z poszanowaniem odrębności i praw dziecka w zapewnieniu zdrowia i jego ochronie.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
1. Dworkin P.H., Pediatria, Urban & Partner, Wrocław 2000. 2. Keudel H., Choroby dziecięce, Muza S.A., Warszawa 2000 3. Muscari M.E.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2005. 4. Pawlaczyk B.(red.) :Pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 5. Pawlaczyk B.(red.): Biblioteka pielęgniarki. Pediatria. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. P. Januszewicz										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	410	<u>30</u>			160	160			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z pediatrią										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ struktury rodziny i relacji wewnątrzrodzinnych na rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży. 6. Udział pielęgniarki w wybranych działaniach profilaktycznych wobec populacji wieku rozwojowego (badania przesiewowe, powszechne, profilaktyczne badania lekarskie). 7. Uzależnienie w populacji wieku rozwojowego. 8. Fizjologia i zaburzenia łaknienia u dzieci i młodzieży. 9. Komunikowanie, zasady współpracy z pacjentem pediatrycznym i jego rodziną. 10. Uwarunkowania urazowości i wypadkowości wśród dzieci i młodzieży, zasady profilaktyki. 11. Bio - psychospołeczne następstwa, choroby przewlekłej u dziecka, jego rodziców i rodziny. 12. Uwarunkowania i profilaktyka alergii i nietolerancji pokarmowych u dzieci. Udział pielęgniarki w leczeniu i monitorowaniu. 13. Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym dzieci z chorobami przewodu pokarmowego. 14. Opieka terminalna nad pacjentem pediatrycznym i jego rodziną. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Postępowanie poprzez realizację ról zawodowych w sposób holistyczny, tolerancyjny i opiekuńczy z poszanowaniem odrębności i praw dziecka w zapewnieniu zdrowia i jego ochronie.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dworkin P.H., Pediatria, Urban & Partner, Wrocław 2000. 2. Keudel H., Choroby dziecięce, Muza S.A., Warszawa 2000 3. Muscari M.E.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2005. 4. Pawlaczek B.(red.) :Pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 5. Pawlaczek B.(red.): Biblioteka pielęgniarki. Pediatria. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Dr n. med. M.Marć										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne – <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	410	60			160	160			30	6
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i założenia opieki zdrowotnej nad matką i dzieckiem w Polsce. 2. Współczesne zagrożenia zdrowotne wpływające na rozwój życia dzieci. 3. Uwarunkowania środowiskowe zaburzeń psychosomatycznych u dzieci i młodzieży. 4. Udział pielęgniarki w adaptacji dziecka do środowiska szpitalnego. 5. Rola pielęgniarki w procesie prozdrowotnego wychowania dzieci. 6. Udział pielęgniarki w wczesnej diagnostyce zaburzeń w rozwoju somatycznym – metodologia testu przesiewowego. 7. Charakterystyka rozwoju somatycznego i psychoruchowego u dzieci w okresie po niemowlęcym. 8. Opieka nad dzieckiem nieprzytomnym. 9. Pielęgnowanie dziecka z zapaleniem płuc. 10. Najczęściej występujące choroby inwazyjne przewodu pokarmowego u dzieci – problemy pielęgnacyjne i profilaktyka. 11. Rola pielęgniarki w leczeniu i pielęgnowaniu dziecka z białaczką. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Postępowanie poprzez realizację ról zawodowych w sposób holistyczny, tolerancyjny i opiekuńczy z poszanowaniem odrębności i praw dziecka w zapewnieniu zdrowia i jego ochronie.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dworkin P.H., Pediatrya, Urban & Partner, Wrocław 2000. 2. Keudel H., Choroby dziecięce, Muza S.A., Warszawa 2000 3. Muscari M.E.: Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2005. 4. Pawlaczyk B.(red.) :Pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 5. Pawlaczyk B.(red.): Biblioteka pielęgniarki. Pediatrya. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. M.Marc										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne – <u>praktyki zawodowe</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	410	60			160	<u>160</u>			30	6
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyki zawodowe										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wybrane problemy pielęgnacyjne w opiece nad zdrowym niemowlęciem. 2. Profilaktyka niedokrwiistości i krzywicy. 3. Rozwój somatyczny i psychoruchowy w okresie poniemowlęcym. 4. Zadania pielęgniarki w nowoczesnym leczeniu i monitorowaniu przebiegu oraz pielęgnacji dziecka z astmą. 5. Rozwój somatyczny i psychoruchowy w okresie przedszkolnym. 6. Wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie dziecka w wieku pokwitania. 7. Zasady monitorowania pacjentów w oddziale intensywnej terapii. Nadzór bez przyrządowy i przyrządowy. 8. Profilaktyka powikłań u chorego nieprzytomnego. 9. Znajomość zasad prawidłowego odżywiania dzieci chorych drogą przewód pokarmowego oraz zasad odżywiania dożylnego. 10. Problemy pielęgnacyjne u wcześniaków i noworodków w różnych stanach zagrożenia życia w oddziale intensywnej terapii. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Postępowanie poprzez realizację ról zawodowych w sposób holistyczny, tolerancyjny i opiekuńczy z poszanowaniem odrębności i praw dziecka w zapewnieniu zdrowia i jego ochronie.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dworcin P.H., Pediatrya, Urban & Partner, Wrocław 2000. 2. Keudel H., Choroby dziecięce, Muza S.A., Warszawa 2000 3. Muscari M.E.: Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2005. 4. Pawlaczek B.(red.) :Pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 5. Pawlaczek B.(red.): Biblioteka pielęgniarki. Pediatrya. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n.med. M. Marć										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne – <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	410	60			160	160			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i przyczyny pieluszkowego zapalenia skóry u niemowląt. 2. Objawy kliniczne sugerujące występowanie pieluszkowego zapalenia skóry u niemowląt. 3. Zapobieganie i leczenie pieluszkowego zapalenia skóry u niemowląt. 4. Przyczyny kolki gazowej u niemowląt. 5. Objawy kolki gazowej u niemowląt. 6. Postępowanie w przypadku wystąpienia kolki gazowej u niemowląt. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarzką poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dworkin P.H., Pediatrya, Urban & Partner, Wrocław 2000. 2. Keudel H., Choroby dziecięce, Muza S.A., Warszawa 2000 3. Muscari M.E.: Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2005. 4. Pawlaczyk B.(red.) :Pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 5. Pawlaczyk B.(red.): Biblioteka pielęgniarki. Pediatrya. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n med. M. Marć										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Interna i pielęgniarstwo internistyczne - wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	370	<u>30</u>			120	160			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z pielęgniarstwem internistycznym										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Choroba wrzodowa żołądka i IIX- cy (etiopatogeneza, objawy, leczenie). Choroba refleksowa przełyku . 2. Przewlekłe zapalenie i marskość wątroby. 3. Ostre i przewlekłe zapalenie trzustki. 4. Nieswoiste zapalenie jelit. 5. Krwawienia z przewodu pokarmowego. 6. Cukrzyca typu 1i 2 – symptomatologia , diagnostyka zasady leczenia insuliną i lekami doustnymi, kryteria wyrównania, rola pielęgniarki w realizacji leczenia i edukacji pacjenta. 7. Schorzenia tarczycy – choroba Grawer- Basedowa- symptomatologia diagnostyka i leczenie. 8. Funkcja układu krążenia i mechanizmy kompensacyjne. Objawy chorób układu krążenia ocena objawów groźnych dla życia. 9. Obrzęk płuc i wstrząs kardiogeny- przyczyny, objawy, zasady postępowania i udzielania pierwszej pomocy. 10. Symptomatologia i rozpoznawanie chorób układu oddechowego. 11. Przewlekła choroba obturacyjna płuc, astma oskrzelowa. 12. Zapalenie płuc opłucnej, gruźlica, rak , niewydolność oddechowa i zatorowość. 13. Reumatoidalne zapalenie stawów. 14. Układowe choroby tkanki łącznej (kolagenozy). Reumatyzm tkanek miękkich. 15. Choroby układu czerwono-krwinkowego - niedokrwistość. 16. Choroby układu biało-krwinkowego- leuko- i limfocytozy odczynowe, limfo i mieloproliferacje. 17. Infekcje dróg moczowych 18. Przewlekła i ostra niewydolność nerek. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarstwa poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Begemann H., Hematologia praktyczna. 2. Gabryelewicz A., Gastroenterologia w praktyce, PZWL, Warszawa 2002. 3. Hruby Z., Nefrologia praktyczna, PZWL, Warszawa 2001. 4. Hunt P., Sendell B., Pielęgniarstwo dorosłych z określonymi zaburzeniami fizjologicznymi, PZWL Warszawa 1990 5. Kamińska – Pakuła M., Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych, PZWL Warszawa 1986. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. A. Paprocki										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Interna i pielęgniarstwo internistyczne - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	370	<u>30</u>			120	160			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z interną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy pacjentów z chorobami narządów wewnętrznych zależne od charakteru i przebiegu procesu chorobowego. 2. Zespół terapeutyczny, zadania pielęgniarki wobec chorego podczas hospitalizacji. 3. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z chorobą niedokrwinną serca. 4. Diagnoza pielęgniarska i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych z przewlekłą niewydolnością krążenia. 5. Opieka pielęgniarska nad chorym z ostrą zapalną chorobą układu oddechowego. 6. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy. 7. Postępowanie pielęgniarskie wobec chorego z zapaleniem pęcherzyka i dróg żółciowych. 8. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy. 9. Opieka pielęgniarska nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów. 10. Opieka nad chorym umierającym. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gabryelewicz A., Gastroenterologia w praktyce, PZWL, Warszawa 2002. 2. Hruby Z., Nefrologia praktyczna, PZWL, Warszawa 2001. 3. Kokot F.(red.). Interna. PZWL, Warszawa 2006 (tom 1-3) 4. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D., Pielęgniarstwo internistyczne : podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2009 5. Szczeklik A., Choroby wewnętrzne : podręcznik multimedialny oparty na zasadach EBM. T. 2. Kraków, Medycyna Praktyczna 2006 Bogna 6. Wierusz – Wysocka (red.):Choroby wewnętrzne : podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego , Poznań 200 7. Pędlich W., Choroby wewnętrzne , PZWL, Warszawa 2000 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. R. Rabiasz										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Interna i pielęgniarstwo internistyczne- <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	370	60			<u>120</u>	160			30	4
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stanu funkcji układu krążenia na podstawie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego. 2. Diagnoza pielęgniarstwa u pacjentów z chorobą niedokrwienia serca, nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia. 3. Planowanie i realizacja i ocena postępowania opiekuńczego nad pacjentem z chorobą układu krążenia. 4. Edukacja pacjenta z ch.u.k. w zakresie eliminacji czynników ryzyka miażdżycy. 5. Udział w pielęgnowaniu chorych z ostrymi i przewlekłymi chorobami układu oddechowego. 6. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjentów do specjalistycznych badań diagnostycznych układu oddechowego, asystowanie w czasie badań i opieka nad pacjentem po badaniach. 7. Ocena stanu zdrowia pacjentów z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy, z nadczynnością nadnerczy i cukrzycą w oparciu o badanie podmiotowe i przedmiotowe. Obliczanie wskaźnika masy ciała BMI i należnej masy ciała. 8. Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym, usprawniającym, dietetycznym pacjentów z chorobami narządów ruchu. 9. Wsparcie emocjonalne pacjenta. 10. Udział pielęgniarki w wykonaniu specjalistycznych badań diagnostycznych w chorobach endokrynnych. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarstwa poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gabryelewicz A., Gastroenterologia w praktyce, PZWL, Warszawa 2002. 2. Hruby Z., Nefrologia praktyczna, PZWL, Warszawa 2001. 3. Kokot F.(red.). Interna. PZWL, Warszawa 2006 (tom 1-3) 4. Talarzka D., Zozulińska-Ziółkiewicz D., Pielęgniarstwo internistyczne : podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2009 5. Szczeklik A., Choroby wewnętrzne : podręcznik multimedialny oparty na zasadach EBM. T. 2. Kraków, Medycyna Praktyczna 2006 6. Pędlich W., Choroby wewnętrzne , PZWL, Warszawa 2000 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. R. Rabiasz										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Interna i pielęgniarstwo internistyczne- <u>praktyka zawodowa</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	370	60			120	<u>160</u>			30	6
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyka zawodowa										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie stanowiska pracy. 2. Ocena stanu funkcji układu krążenia, oddechowego, moczowego, pokarmowego, krwiotwórczego, narządów zmysłu, ruchu, gruczołów wewnętrznego wydzielania poprzez pomiar, obserwację, wywiad, analizę dokumentacji, analizę wyników badań. 3. Pobieranie materiałów do badań diagnostycznych. 4. Asystowanie przy punkcjach narządów wewnętrznych 5. Przygotowanie chorego i asystowanie przy badaniach endoskopowych 6. Podawanie leków różnymi drogami. 7. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych. 8. Prowadzenie poradnictwa odnośnie trybu życia z chorobą. 9. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjno-leczniczych na skórze i błonach śluzowych. 10. Dokumentowanie działań pielęgniarstkich. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarstwą poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gabryelewicz A., Gastroenterologia w praktyce, PZWL, Warszawa 2002. 2. Hruby Z., Nefrologia praktyczna, PZWL, Warszawa 2001. 3. Kokot F.(red.). Interna. PZWL, Warszawa 2006 (tom 1-3) 4. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D., Pielęgniarstwo internistyczne : podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2009 5. Szezeklik A., Choroby wewnętrzne : podręcznik multimedialny oparty na zasadach EBM. T. 2. Kraków, Medycyna Praktyczna 2006 6. Pędlich W., Choroby wewnętrzne , PZWL, Warszawa 2000 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. R. Rabiasz										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Interna i pielęgniarstwo internistyczne- <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	370	60			120	160			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Reakcje emocjonalne pacjentów z chorobą niedokrwienną serca. 2. Dieta p/miażdżycowa. 3. Czynniki ryzyka choroby niedokrwiennej serca i sposoby ich eliminowania. 4. Badania specjalistyczne w kardiologii. 5. Objawy chorób układu krążenia. 6. Metody leczenia choroby niedokrwiennej serca. 7. Leczenie dietetyczne i obciążające w chorobach przewodu pokarmowego. 8. Badania endoskopowe w gastroenterologii. 9. Metody rozpoznania i kontroli cukrzycy 10. Rodzaje sposoby i zakres udzielanego wsparcia w chorobach 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gabryelewicz A., Gastroenterologia w praktyce, PZWL, Warszawa 2002. 2. Hruby Z., Nefrologia praktyczna, PZWL, Warszawa 2001. 3. Kokot F.(red.). Interna. PZWL, Warszawa 2006 (tom 1-3) 4. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D., Pielęgniarstwo internistyczne : podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2009 5. Szczeklik A., Choroby wewnętrzne : podręcznik multimedialny oparty na zasadach EBM. T. 2. Kraków, Medycyna Praktyczna 2006 6. Pędlich W., Choroby wewnętrzne , PZWL, Warszawa 2000 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. R. Rabiasz										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne- wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	370	<u>30</u>			120	160			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z pielęgniarstwem chirurgicznym										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Propedeutyka chirurgii, aseptyka i antyseptyka desmurgia, zasady pracy pielęgniarki opatrunkowej, przygotowanie zestawów opatrunkowych, zasad asystowania do podstawowych zabiegów chirurgicznych (cewnikowanie Pęcherza moczowego, obwodowej i centralnej linii żyłnej, zakładanie linii tętniczej, nakłucie żyły i tętnicy, diagnostyczne nakłucie opłucnej i otrzewnej, drenaż jamy opłucnowej, tracheotomia, wyciąg szkieletowy, sondowanie żołądka, płukanie lewarowe jelita grubego). Zasady asystowania do zabiegów endoskopowych. 2. Zapobieganie zakorzenią w chirurgii, profilaktyka pierwotna i wtórna. Antybiotykoterapia profilaktyczna w chirurgii. 3. Chirurgia ambulatoryjna: przygotowanie chorego do zabiegów wykonywanych w ambulatorium chirurgicznym. 4. Chirurgia urazowa i chirurgia narządu ruchu: zasady leczenia chorych z obrażeniami izolowanymi wielomiejscowymi i wielonarządowymi. 5. Chirurgia układu pokarmowego i onkologiczna: przygotowanie chorego do badań i testów diagnostycznych dotyczących różnych schorzeń zapalnych, degeneracyjnych i nowotworowych przewodu pokarmowego. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarzką poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brongel. L., Duda K., (red.) Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała, PZWL Warszawa 2001 2. Ciechaniewicz W., Pielęgniarstwo. Ćwiczenia, PZWL Warszawa 2001 3. Fibak J., (red.) Chirurgia. Podręcznik dla studentów, PZWL Warszawa 2002 4. Kapala W., Pielęgniarstwo w chirurgii, Czelej, 2006 5. Walewska E., Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego, Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2006 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. T. Wasilewski										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	370	<u>30</u>			120	160			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z chirurgią										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Czynniki wpływające na adaptację pacjenta w oddziale chirurgicznym. 2. Ogólne zasady postępowania w zakresie przygotowania pacjenta do operacji. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta przygotowanego do znieczulenia (z uwzględnieniem sposobu znieczulenia). 3. Ogólne zasady pielęgnowania pacjenta po operacji. 4. Opieka pielęgniarska nad pacjentem chirurgicznym chorym na cukrzycę, z chorobą układu krążenia, z przewlekłą chorobą płuc. 5. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta leczonego chirurgicznie z powodu przepukliny. 6. Pielęgnowanie pacjenta w chorobie oparzeniowej w fazie wstrząsu, katabolizmu i anabolizmu. 7. Pielęgnowanie pacjenta po urazach narządu ruchu leczonego za pomocą opatrunku gipsowego. 8. Żywnienie chorych w chirurgii. 9. Rola zespołu operacyjnego w zapobieganiu zakażenia w bloku operacyjnym. Znaczenie aseptyki i antyseptyki w zapobieganiu zakażenia wewnątrzodziałowym. 10. Zasady rehabilitacji chorych w chirurgii – udział pielęgniarki. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów okresie przed zabiegiem operacyjnym i po jego wykonaniu na opiekę pielęgniarską poprzez opracowanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzicami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brongel. L., Duda K., (red.) Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała, PZWL Warszawa 2001 2. Ciechaniewicz W., Pielęgniarstwo. Ćwiczenia, PZWL Warszawa 2001 3. Fibak J., (red.) Chirurgia. Podręcznik dla studentów, PZWL Warszawa 2002 4. Kapala W., Pielęgniarstwo w chirurgii, Czelej, 2006 5. Walewska E., Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego, Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2006 6. Karcz D., Chirurgia endoskopowa, Krakowskie Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2000 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. T. Wasilewski										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne – <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	370	60			<u>120</u>	160			30	4
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Proces pielęgnowania jako metoda pracy pielęgniarki chirurgicznej. 2. Udział pielęgniarki przygotowaniu psychicznym pacjenta do zabiegu operacyjnego – czynniki wyznaczające stosunek pacjenta do leczenia. Błędy jatrogenne w chirurgii – rodzaje, przyczyny następstwa. 3. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i opieka po jego wykonaniu. 4. Pielęgnowanie pacjenta po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia i metody operacyjnej. 5. Pielęgnacja rany pooperacyjnej. 6. Pielęgnowanie pacjenta unieruchomionego z powodu choroby. 7. Powikłania występujące w chirurgii – udział pielęgniarki w zapobieganiu wczesnym ich rozpoznawaniu oraz pielęgnowanie pacjenta w sytuacji ich wystąpienia. 8. Pielęgnowanie pacjenta we wstrząsie. 9. Problemy pacjenta z wyłoniwym odbytem brzuszny (z chorobą Leśniowskiego-Crohna z wrzodziejącym zapaleniem jelit). 10. Udział pielęgniarki w edukacji pacjentów chirurgicznych. 11. Przygotowanie pacjenta do wypisu ze szpitala – udział pielęgniarki. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów okresie przed zabiegiem operacyjnym i po jego wykonaniu na opiekę pielęgniarską poprzez opracowanie i wdrażenie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzicami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brongel. L., Duda K., (red.) Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała, PZWL Warszawa 2001 2. Ciechaniewicz W., Pielęgniarstwo. Ćwiczenia, PZWL Warszawa 2001 3. Fibak J., (red.) Chirurgia. Podręcznik dla studentów, PZWL Warszawa 2002 4. Kapala W., Pielęgniarstwo w chirurgii, Czelej, 2006 5. Walewska E., Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego, Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2006 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. T. Wasilewski										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne – <u>praktyki zawodowe</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	370	60			120	<u>160</u>			30	6
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyki zawodowe										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Samodzielne nawiązywanie kontaktu z chorym i jego rodziną. 2. Utrzymywanie kontaktu terapeutycznego pomiędzy studentem a pacjentami hospitalizowanymi. 3. Samodzielne ocenianie stanu zdrowia pacjenta (wstępne i bieżące), ustalanie rozpoznawania pielęgniarstwiego i proponowanie oraz realizowanie wybranych form opieki pielęgniarstwiego: 4. Samodzielne rozpoznawanie stanu pacjenta w chorobach układu pokarmowego, układu moczowego, naczyń obwodowych, narządu ruchu. 5. Samodzielne rozpoznawanie stanu pacjenta w urazach głowy, klatki piersiowej i brzucha . 6. Udział w wybranych elementach procesu leczenia pacjentów. 7. Realizacja całościowej opieki pielęgniarstwiego nad pacjentem leczonym chirurgicznie. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów okresie przed zabiegiem operacyjnym i po jego wykonaniu na opiekę pielęgniarstwiego poprzez opracowanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzicami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brongel. L., Duda K., (red.) Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała, PZWL Warszawa 2001 2. Ciechaniewicz W., Pielęgniarstwo. Ćwiczenia, PZWL Warszawa 2001 3. Fibak J., (red.) Chirurgia. Podręcznik dla studentów, PZWL Warszawa 2002 4. Kapała W., Pielęgniarstwo w chirurgii, Czelej, 2006 5. Walewska E., Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego, Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2006 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. T. Wasilewski										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne – <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	370	60			120	160			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola pielęgniarki w przypadku powikłań w zakresie gojenia się rany pooperacyjnej. 2. Rola pielęgniarki w profilaktyce, wczesnym wykrywaniu i leczeniu żyłnej choroby zakrzepowo-zatorowej (zchzz) i jej następstw. 3. Pielęgnowanie chorego z zaburzeniami wodno-elektrolitowymi. 4. Działania diagnostyczno-terapeutyczne wobec pacjenta z pooperacyjnym ryzykiem wystąpienia ostrej niewydolności nerek. 5. Opieka pielęgniarska nad chorym z przetoką odżywczą przewodu pokarmowego. 6. Pierwsza pomoc, udział w terapii i czynności pielęgnacyjne wobec pacjenta z urazem jamy brzusznej. 7. Pielęgnowanie chorego we wstrząsie hipowolemicznym. 8. Pielęgnowanie pacjenta cierpiącego z powodu urazu klatki piersiowej. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów okresie przed zabiegiem operacyjnym i po jego wykonaniu na opiekę pielęgniarską poprzez opracowanie i wdrażenie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzicami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brongel. L., Duda K., (red.) Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała, PZWL Warszawa 2001 2. Ciechaniewicz W., Pielęgniarstwo. Ćwiczenia, PZWL Warszawa 2001 3. Fibak J., (red.) Chirurgia. Podręcznik dla studentów, PZWL Warszawa 2002 4. Kapała W., Pielęgniarstwo w chirurgii, Czelej, 2006 5. Walewska E., Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego, Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2006 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. T. Wasilewski										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych - wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	220	<u>15</u>			80	80			30	0,5
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łącznie z pielęgnowaniem niepełnosprawnych										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Niepełnosprawność – definicje, klasyfikacje 2. Przyczyny , skutki zdrowotne i społeczne niepełnosprawności 3. Aktualna koncepcja rehabilitacji wg WHO, ONZ 4. Zadania i zasady współpracy realizatorów rehabilitacji zawodowej i edukacji dzieci niepełnosprawnych 5. Osoba rehabilitowana jako podmiot 6. Neurofizjologiczne procesy rehabilitacji medycznej 7. Środki metody i bariery rehabilitacji społecznej i zawodowej 8. Ogólna taktyka postępowania rehabilitacyjnego 9. Zasady i taktyka postępowania rehabilitacyjnego osób w różnym wieku 10. Zasady i taktyka postępowania rehabilitacyjnego osób z różnym rodzajem niepełnosprawności 11. Profilaktyka pierwotna i wtórna niepełnosprawności jako zadanie interdyscyplinarne 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z niepełnosprawnym i przewlekle chorym pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adamczyk K., Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Czelej, Lublin 2000 2. Barański J., Piątkowski W., (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii, medycyny, Atut 2002 3. Karwat J. D., (red.), Niepełnosprawności rehabilitacja osób dorosłych jako problem medyczny i społeczny w Polsce, Wyd. Liber, Lublin 2002, tom I i II 4. Kiwerski K. (red), Rehabilitacja medyczna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007 5. Kurpas D., Kassolik K., Rehabilitacja w pielęgniarstwie, Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2010 6. Milanowska K., Dega W., Rehabilitacja medyczna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2001 7. Rutkowska E. (red)., <u>Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych</u> : podręcznik dla zawodowych studiów licencjackich w zakresie pielęgniarstwa, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr Ł. Wojtyczek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELEGNIASTWA
Kierunek: PIELEGNIASTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Rehabilitacja i pielęgowanie niepełnosprawnych - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	220	<u>15</u>			80	80			30	0,5
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z rehabilitacją										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaje i stopnie niepełnosprawności: niepełnosprawność wrodzona i nabyta; jednorodna i skojarzona ; niepełnosprawność narządu ruchu, układów wewnętrznych, narządów zmysłów, psychiczna, społeczna. 2. Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. 3. Współpraca z człowiekiem niepełnosprawnym, jego środowiskiem oraz instytucjami wspierającymi proces rehabilitacji. 4. Cele, zasady i etapy procesu rehabilitacji. 5. Rehabilitacja kompleksowa – lecznicza ,społeczna , zawodowa. Udział pielęgniarki w procesie rehabilitacji kompleksowej osób niepełnosprawnych. 6. Zaopatrzenie ortopedyczne i pomoce techniczne wykorzystywane w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Edukacyjna rola pielęgniarki wobec pacjenta w zakresie usamodzielniania się z wykorzystaniem zaopatrzenia ortopedycznego i pomocy technicznych. 7. Podstawowe metody i techniki usprawniania stosowane w pielęgowaniu osób chorych i niepełnosprawnych. 8. Integracja osoby niepełnosprawnej w środowisku zamieszkania, pracy, nauczania i wychowania- rola pielęgniarki. 9. Rehabilitacja osób niewidomych i niedowidzących, głuchych i niedosłyszących. Problemy psychospołeczne i zawodowe w przystosowaniu do życia- zadania pielęgniarki. 10. Rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym.										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z niepełnosprawnym i przewlekle chorym pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adamczyk K., Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Czelej, Lublin 2000 2. Barański J., Piątkowski W., (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii, medycyny, Atut 2002 3. Karwat J. D., (red.), Niepełnosprawności rehabilitacja osób dorosłych jako problem medyczny i społeczny w Polsce, Wyd. Liber, Lublin 2002, tom I i II 4. Kwiński K. (red), Rehabilitacja medyczna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007 5. Kurpas D., Kassolik K., Rehabilitacja w pielęgniarstwie, Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2010										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr B. Lorenc										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Rehabilitacja i pielęgowanie niepełnosprawnych- <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	220	30			<u>80</u>	80			30	3
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja oddziałów rehabilitacji szpitalnej i placówek rehabilitacji poszpitalnej. 2. Ocena chorego, niepełnosprawnego i jego środowiska dla potrzeb rehabilitacji kompleksowej. 3. Wybrane elementy kinezyterapii(ćwiczenia oddechowe, czynne, bierne, pionizacja) w procesie pielęgowania osób niepełnosprawnych ruchowo. Zasady doboru i technika posługiwania się zaleconymi pomocami ortopedycznymi i technicznymi. Udział pielęgniarki w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych oraz w samoobsłudze. 4. Profilaktyka skutków hipokinezyj., Elementy rehabilitacji w procesie pielęgowania osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności (od urodzenia, w następstwie chorób przewlekłych i po urazach. 5. Metody aktywacji fizycznej, psychicznej, społecznej i zawodowej osób trwale niepełnosprawnych. Możliwości wielopłaszczyznowej adaptacji środowiska do potrzeb osób niepełnosprawnych. Rozpoznanie i udział w likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym aktywne życie- rola pielęgniarki. 6. Realizacja programów edukacyjnych w zakresie pielęgowania i usamodzielniania osób niepełnosprawnych. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z niepełnosprawnym i przewlekle chorym pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adameczyk K., Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Czelej, Lublin 2000 2. Barański J., Piątkowski W., (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii, medycyny, Atut 2002 3. Dega W., Milanowska K., Rehabilitacja medyczna, PZWL1998 4. Juros A., Otrębski W., (red.), Integracja osób z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej, Lublin 1997 5. Karwat J. D., (red.), Niepełnosprawności rehabilitacja osób dorosłych jako problem medyczny i społeczny w Polsce, Wyd. Liber, Lublin 2002, tom I i II 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr B. Lorenc										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych- <u>praktyki zawodowe</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia * Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	220	30			80	80			30	3
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyka zawodowa										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie sposobów oceny niepełnosprawności psychofizycznej i społecznej. 2. Doskonalenie elementów usprawniania w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych. 3. Doskonalenie sposobów usamodzielniania osób niepełnosprawnych w czynnościach codziennych. 4. Doskonalenie sposobów pionizacji i ćwiczeń w lokomocji z wykorzystaniem sprzętu ortopedycznego. 5. Doskonalenie działań w zakresie profilaktyki odleżyn u osób z niedowładami i porażeniami. 6. Doskonalenie technik ułożenia i zmiany pozycji pacjenta w zależności od rodzaju dysfunkcji. 7. Doskonalenie opieki nad pacjentami z zaburzeniami funkcji wydzielniczych 8. Doskonalenie metod edukacji pacjenta i jego rodziny w zakresie samopielęgnowania. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Postępowanie poprzez realizację ról zawodowych w sposób holistyczny, tolerancyjny i opiekuńczy z poszanowaniem odrębności i praw dziecka w zapewnieniu zdrowia i jego ochronie.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adamczyk K., Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Czelej, Lublin 2000 2. Barański J., Piątkowski W., (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii, medycyny, Atut 2002 3. Dega W., Milanowska K., Rehabilitacja medyczna, PZWL1998 4. Juros A., Otrębski W., (red.), Integracja osób z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej, Lublin 1997 5. Karwat J. D., (red.), Niepełnosprawności rehabilitacja osób dorosłych jako problem medyczny i społeczny w Polsce, Wyd. Liber, Lublin 2002, tom I i II 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr B. Lorenc										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Rehabilitacja i pielęgowanie niepełnosprawnych- <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	220	30			80	80			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie aktywności ruchowej w promocji zdrowia. 2. Wpływ ograniczonej aktywności ruchowej na organizm człowieka. 3. Najczęściej spotykane reakcje na utrwaloną niepełnosprawność. Udział pielęgniarki w akceptacji niepełnosprawności 4. Czynniki wpływające na kształtowanie i zmianę postaw wobec osób niepełnosprawnych. 5. Udział pielęgniarki w kształtowaniu pozytywnych postaw wobec osób niepełnosprawnych. 6. Etapy i elementy procesu rehabilitacji ze szczególnym uwzględnieniem adaptacji i integracji społecznej. 7. Elementy rehabilitacji w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych od urodzenia, po urazach, w następstwie chorób przewlekłych. 8. Grupy wsparcia w rehabilitacji osób niepełnosprawnych(cele, zadania) 9. Świadczenia przysługujące osobom niepełnosprawnym. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z niepełnosprawnym i przewlekle chorym pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adamczyk K., Pielęgniarsztwo neurologiczne, Wyd. Czelej, Lublin 2000 2. Barański J., Piątkowski W., (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii, medycyny, Atut 2002 3. Dega W., Milanowska K., Rehabilitacja medyczna, PZWL1998 4. Juros A., Otrębski W., (red.), Integracja osób z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej, Lublin 1997 5. Karwat J. D., (red.), Niepełnosprawności rehabilitacja osób dorosłych jako problem medyczny i społeczny w Polsce, Wyd. Liber, Lublin 2002, tom I i II 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr B. Lorenc										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne- wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	235	<u>20</u>			80	80			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z pielęgniarstwem geriatrycznym										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wywiad kliniczny, specyfika badania pacjenta w starszym wieku. 2. Odrębności przebiegu chorób w starszym wieku. 3. Niedokrwistość starca. 4. Choroba niedokrwienności serca u ludzi starszych. 5. Nadciśnienie tętnicze w wieku starszym. 6. Choroby tętnic obwodowych. 7. Choroby układu oddechowego. 8. Najczęstsze choroby żołądka i jelit u ludzi starszych. 9. Choroby zakaźne: bakterie, grzyby i zatrucia pokarmowe. 10. Zaburzenia widzenia i słuchu. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów w wieku geriatrycznym na opiekę pielęgniarstwa poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej. Rozpoznawanie pojawiających się pierwszych objawów chorobowych u starszego pacjenta i wdrażanie procedur postępowania afektywnych do sytuacji zdrowotnej, współpraca w zespole terapeutycznym realizującym działania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego w starszym wieku.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A. (red.): Geriatrya z elementami gerontologii ogólnej. Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006. 2. Bulpit C.J., Rajkumar C., Beckett N.: Nadciśnienie tętnicze u osób w starszym wieku. Via Medica, Gdańsk, 2000. 3. Prusiński A., Neurogeriatrya, Praktyczne problemy neurologii wieku podeszłego, Wydawnictwo Czelaj 2004. 4. Wieczorowska -Tobis K., Talarska D.: Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008 5. Grodzicki T., Skalska A.(red.), Geriatrya z elementami gerontologii ogólnej, Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006 6. Galus K.: Geriatrya. Wybrane zagadnienia, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	235	<u>25</u>			80	80			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z geriatryką										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój gerontologii i geriatryki. 2. Genetyczne i środowiskowe uwarunkowania starości. Teorie starzenia się człowieka. 3. Gerohigiena – profilaktyka przedwczesnej starości, możliwość opóźnienia tempa zmian w procesie starzenia się człowieka. 4. Stereotypy starości. Kulturowa wartość starości. Ludzie starzy w rodzinie i społeczeństwie – role społeczne relacje z innymi pokoleniami. 5. Zagrożenia zdrowia w starszym wieku. Łęki starości: samotność, osamotnienie, zależność, śmierć. Społeczne uwarunkowania procesu starzenia się. 6. Standardy w geriatryki i procedury postępowania pielęgniarki w wybranych problemach klinicznych w geriatryki. 7. Rodzina jako główny realizator opieki nad sobą starszą w domu – wydolność pielęgnacyjno opiekuńcza rodziny a zadania pielęgniarki w realizacji opieki domu. 8. Optymalna jakość życia osób starszych przewlekle chorych, długotrwale unieruchomionych. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów w wieku geriatrycznym na opiekę pielęgniarstwa poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej. Rozpoznawanie pojawiających się pierwszych objawów chorobowych u starszego pacjenta i wdrażanie procedur postępowania afektywnych do sytuacji zdrowotnej, współpraca w zespole terapeutycznym realizującym działania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego w starszym wieku.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Synak B., (red.), Polska starość, Wydawnictwo Uniwersytetu gdańskiego, Gdańsk 2002. 2. Prusiński A. Neurogeriatryka. Praktyczne problemy neurologii wieku podeszłego. Wydawnictwo Czelaj 2004. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A. (red.): Geriatryka z elementami gerontologii ogólnej. Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006. 3. Bulpit C.J., Rajkumar C., Beckett N.: Naciski tętnicze u osób w starszym wieku. Via Medica, Gdańsk, 2000 4. Prusiński A., Neurogeriatryka, Praktyczne problemy neurologii wieku podeszłego, Wydawnictwo Czelaj 2004. 5. Wieczorowska -Tobis K., Talarska D.: Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008 6. Grodzicki T., Skalska A.(red.), Geriatryka z elementami gerontologii ogólnej, Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006 7. Galus K.: Geriatryka. Wybrane zagadnienia, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Geriatryczna pielęgniarstwo geriatryczne– <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	235	45			80	80			30	3
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Geografia starzenia się ludzkości Polski – wyzwania dla polityki zdrowotnej i społecznej. 2. Fizjologia procesu starzenia się. 3. Wyznaczniki opieki geriatrycznej. 4. Prozdrowotne style życia w starości: Żywnienie w starszym wieku. Aktywność fizyczna w starszym wieku. 5. Człowiek stary w szpitalu – proces pielęgnowania w wybranych stanach. 6. Specyfika pracy z osobą starszą w wybranych oddziałach szpitala – specyfika przyjęcia chorego w oddział – standardy postępowania przy przyjęciu do różnych oddziałów: zachowawczych i zabiegowych oraz oddziałów opieki paliatywnej. 7. Przygotowanie człowieka starszego do wypisu ze szpitala. Współdziałanie pielęgniarki z innymi profesjonalistami i instytucjami w podtrzymywaniu samodzielności i sprawności starszego podopiecznego. 8. Sylwetka pielęgniarki geriatrycznej. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów w wieku geriatrycznym na opiekę pielęgniarstwa poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej. Diagnostyka stanu zdrowia osoby starszej, zagrożeń i deficytów w samoopiece i opiece nieprofesjonalnej; planowanie, organizowanie, realizowanie opieki nad osobą starszą, w różnym stanie zdrowia i miejscach pobytu podopiecznego.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Żakowska-Wachelko B.: Zarys medycyny geriatrycznej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2000. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A. (red.): Geriatryczna pielęgniarstwo z elementami gerontologii ogólnej. Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006. 2. Bulpit C.J., Rajkumar C., Beckett N.: Nadciśnienie tętnicze u osób w starszym wieku. Via Medica, Gdańsk, 2000. 3. Prusiński A., Neurogeriatryczna, Praktyczne problemy neurologii wieku podeszłego, Wydawnictwo Czajka 2004. 4. Wieczorowska -Tobis K., Talarowska D.: Geriatryczna pielęgniarstwo geriatryczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008 5. Grodzicki T., Skalska A. (red.), Geriatryczna pielęgniarstwo z elementami gerontologii ogólnej, Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006 6. Galus K.: Geriatryczna. Wybrane zagadnienia, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne– <u>praktyki zawodowe</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	235	45			80	80			30	3
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyka zawodowa										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Porównanie organizacji opieki nad osobą starszą oraz zakresu świadczeń dla osób starszych w wybranych placówkach systemu ochrony zdrowia. 2. Doradztwo zdrowotne dla osób starszych i ich opiekunów. 3. Środowiskowa opieka nad osobą starszą zdrową i chorą – zasady wspomagania podmiotów opieki, zasady współpracy organizatorów opieki w celu uzyskania optymalnej jakości życia osób starszych. 4. Diagnoza wybranego środowiska w zakresie deficytu wsparcia – ustalenie sieci wsparcia społecznego. 5. Więzy międzypokoleniowe – organizacja spotkań międzypokoleniowych w wybranym środowisku. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów w wieku geriatrycznym na opiekę pielęgniarstwa poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bzdura-Madej W.: Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej. Śląsk, Katowice 2000. 2. Szczerbińska K.: Modele opieki geriatrycznej w świecie. Służba zdrowia, 2000, nr 61-64: 35-37 Grodziecki T., Kocemba J., Skalska A. (red.): Geriatrya z elementami gerontologii ogólnej. Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006. 3. Bulpit C.J., Rajkumar C., Beckett N.: Nadciśnienie tętnicze u osób w starszym wieku. Via Medica, Gdańsk, 2000. 4. Prusiński A., Neurogeriatrya, Praktyczne problemy neurologii wieku podeszłego, Wydawnictwo Czelaj 2004. 5. Wieczorowska -Tobis K., Talarska D.: Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008 6. Grodzicki T., Skalska A. (red.), Geriatrya z elementami gerontologii ogólnej, Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006 7. Galus K.: Geriatrya. Wybrane zagadnienia, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne – <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	235	45			80	80			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Długie życie jako wartość. 2. Możliwości przeciwdziałania izolacji osób starszych. 3. Różne formy aktywności ludzi starszych. Dbałość o utrzymanie zdrowia i sprawności fizycznej osób starszych. 4. Kontakty międzypokoleniowe. 5. Różne poglądy na temat starości. Człowiek stary dawniej i dziś. 6. Konsekwencje wynikające z przemian demograficznych dla życia społecznego. 7. Człowiek stary jako autorytet. 8. Wartość starości w rodzinie i społeczeństwie. 9. Swoiste, indywidualne potrzeby osób starszych i uwarunkowania społeczne, które mogą łagodzić lub utrudniać przeżywanie starości oraz sposoby wspomagania niezależności w starszym wieku. 10. Sylwetki osób starszych cieszących się uznaniem jako przykład harmonijnie, pomyślnie przebiegającego procesu starzenia się. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Samodzielne planowanie i realizowanie kompleksowej opieki pielęgniarstwa nad jednostką, rodziną, społecznością w środowisku zamieszkania z uwzględnieniem miejsca wykonywania świadczeń obejmując opieką: zdrowych i chorych, osoby niepełnosprawne, osoby w stanie terminalnym.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Żakowska-Wachelko B.: Zarys medycyny geriatrycznej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2000. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A. (red.): Geriatria z elementami gerontologii ogólnej. Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006. 2. Bulpit C.J., Rajkumar C., Beckett N.: Nadciśnienie tętnicze u osób w starszym wieku. Via Medica, Gdańsk, 2000. 3. Prusiński A., Neurogeriatria, Praktyczne problemy neurologii wieku podeszłego, Wydawnictwo Czelaj 2004. 4. Wieczorowska -Tobis K., Tałarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008 5. Grodzicki T., Skalska A. (red.), Geriatria z elementami gerontologii ogólnej, Podręcznik dla lekarzy i studentów VIA MEDICA Gdańsk 2006 6. Galus K.: Geriatria. Wybrane zagadnienia, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. H. Kachaniuk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne- wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	235	<u>20</u>			80	80			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z pielęgniarstwem neurologicznym.										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nadciśnienie wewnątrzczaszkowe. 2. Guzy mózgu. 3. Urazy czaszkowo-mózgowe. 4. Krwawienie podpajęczynówkowe. 5. Choroby naczyniowe mózgu. 6. Choroby demielinizacyjne. 7. Padaczka. 8. Ból. 9. Zespoły cieśni. 10. Choroby zwyrodnieniowe kręgosłupa. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Określanie zakresu i charakteru roli zawodowej pielęgniarki tj.: opiekuńczej, wychowawczej, promującej zdrowie, profilaktycznej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej z uwzględnieniem swoistości zapotrzebowania determinowanego schorzeniami neurologicznymi.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adamczyk K., Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Czelej Lublin 2000. 2. Cendrowski S.W., Stwardnienie rozsiane – poradnik dla chorych, Sanmedia, Warszawa 1998. 3. Członkowska A., Świdreski W., Udar mózgu. Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 1998. 4. Laidler P., Rehabilitacja chorych po udarach mózgowych, PZWL Warszawa 1997. 5. Lorencowicz R., Rutkowska E., Zapobieganie nawrotom bólów krzyża, Państwowy Szpital Kliniczny Nr 4, Lublin 1997. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. R. Krajewski										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne- wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	235	<u>25</u>			80	80			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łącznie z neurologią										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Biopsychospołeczne przyczyny, symptomy i następstwa chorób neurologicznych. 2. Rozpoznanie pielęgniarские i planowanie działań wobec chorych po udarze mózgowym. 3. Problemy pielęgniarские chorych z udarem krwotocznym mózgu. 4. Problemy pielęgniarские i sposoby ich rozwiązywania w chorobach demielizacyjnych. 5. Problemy pielęgniarские i metody rozwiązywania u chorych z padaczką. 6. Problemy pielęgniarские w chorobach degeneracyjnych OUN. 7. Zasady odżywiania w chorobach neurologicznych, zdrowotny styl życia. 8. Zasady pielęgnowania chorego z zaburzeniem świadomości. 9. Analiza przyczyn zaburzeń świadomości, metody oceny przytomności i ich zaburzeń. 10. Problemy opiekuńcze i procedury ich rozwiązywania u chorych z zaburzeniami w stanie dezorientacji, w stanie senności, w stanie śpiączki. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Określanie zakresu i charakteru roli zawodowej pielęgniarki tj.: opiekuńczej, wychowawczej, promującej zdrowie, profilaktycznej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej z uwzględnieniem swoistości zapotrzebowania determinowanego schorzeniami neurologicznymi.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adamczyk K., Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Czelej Lublin 2000. 2. Kozubski W., Liberski P.P.(red.) : Neurologia.. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006. 3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.(red):Procedury pielęgniarские. Podręcznik dla studiów medycznych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2009. 4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.(red) :Diagnozy i interwencje pielęgniarские. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Lublin 2008. 5. Szweczyk T. M., Ślusarz R.(red.) : Pielęgniarstwo w neurochirurgii. Borgis Wydawnictwo Medyczne, Warszawa 2006 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr. M. Dziura										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne– <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	235	45			<u>80</u>	80			30	4
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaburzenia komunikacji: ocena stanu w zakresie komunikacji. 2. Zaburzenia świadomości: ocena stanu świadomości, analiza czynników wpływających na występowanie zaburzeń świadomości. 3. Mobilność ruchowa: określenie poziomu wydolności samoopiekuńczej, ocena skuteczności podejmowanych działań. 4. Zaburzenia czucia: analiza zagrożeń, ocena stanu w zakresie odbioru bodźców czucia. 5. Zagadnienia odżywiania: określenie zakresu wspomagania pacjenta z trudnościami odżywiania. 6. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem z udarem krwotocznym. 7. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem nad pacjentem w ostrej fazie stwardnienia rozsianego. 8. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem po urazie mózgu. 9. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem z zespołem korzeniowym. 10. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem z wodogłowiem. 11. Rozpoznanie i planowanie opieki nad pacjentem z guzem mózgu. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Określanie zakresu i charakteru roli zawodowej pielęgniarki tj.: opiekuńczej, wychowawczej, promującej zdrowie, profilaktycznej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej z uwzględnieniem swoistości zapotrzebowania determinowanego schorzeniami neurologicznymi.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adamczyk K., Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Czelej Lublin 2000. 2. Kozubski W., Liberski P.P.(red.) : Neurologia.. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006. 3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.(red):Procedury pielęgniarские. Podręcznik dla studiów medycznych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2009. 4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.(red) :Diagnozy i interwencje pielęgniarские. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Lublin 2008. 5. Szewczyk T. M., Ślusarz R.(red.) : Pielęgniarstwo w neurochirurgii. Borgis Wydawnictwo Medyczne, Warszawa 2006 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr M. Dziura										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne -praktyki zawodowe										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	235	45			80	<u>80</u>			30	3
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyki zawodowe										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawowanie specjalistycznej opieki neurologicznej nad pacjentem długotrwale unieruchomionym 2. Toaleta ciała ciężko chorego i zanieczyszczonego. Toaleta jamy ustnej. 3. Monitorowanie pacjenta w ciężkim stanie. Ocena głębokości zaburzeń świadomości skalą Glasgow. 4. Zabezpieczenie pacjenta nieprzytomnego przed wystąpieniem powikłań. 5. Zapewnienie właściwego ułożenia porażonych/niedowładnych kończyn u pacjenta po udarze mózgu. 6. Zapewnienie pacjentowi kompleksowej opieki pielęgniarstwa przed, w trakcie i po punkcji lędźwiowej. 7. Wdrożenie procedur postępowania p-odleżynowego u chorych neurologicznie. 8. Nawiązanie komunikacji z pacjentem z afazją. 9. Zaspokojenie pacjentowi potrzeby odżywiania-karmienie przez sondę, dopajanie. 10. Prowadzenie dokumentacji pielęgniarstwa obowiązującej w oddziale. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Określanie zakresu i charakteru roli zawodowej pielęgniarki tj.: opiekuńczej, wychowawczej, promującej zdrowie, profilaktycznej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej z uwzględnieniem swoistości zapotrzebowania determinowanego schorzeniami neurologicznymi.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adamczyk K., Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Czelej Lublin 2000. 2. Kozubski W., Liberski P.P.(red.) : Neurologia.. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006. 3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.(red):Procedury pielęgniarstwa. Podręcznik dla studiów medycznych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2009. 4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.(red) :Diagnozy i interwencje pielęgniarstwa. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Lublin 2008. 5. Szewczyk T. M., Ślusarz R.(red.) : Pielęgniarstwo w neurochirurgii. Borgis Wydawnictwo Medyczne, Warszawa 2006 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr M. Dziura										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne– <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	235	45			80	80			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady pielęgnowania i rehabilitacji chorych po urazach mózgowych. 2. Pielęgnowanie i rehabilitacja chorych po udarach mózgowych. 3. Postępowanie leczniczo – pielęgnacyjne z chorym nieprzytomnym. 4. Pielęgnowanie i leczenie pacjentów z krwotokiem podpajęczynówkowym. 5. Charakterystyka najczęściej spotykanych guzów mózgu. 6. Postępowanie z pacjentem chorym na padaczkę w czasie i po napadzie. 7. Badania diagnostyczne stosowane w neurologii. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Omówić sposób pielęgnowania i rehabilitacji chorych neurologicznych w wybranych jednostkach chorobowych. Określić badania diagnostyczne wykonywane w neurologii.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adamczyk K., Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Czelej Lublin 2000. 2. Kozubski W., Liberski P.P.(red.) : Neurologia.. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006. 3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.(red):Procedury pielęgniarские. Podręcznik dla studiów medycznych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2009. 4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.(red) :Diagnozy i interwencje pielęgniarские. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Lublin 2008. 5. Szewczyk T. M., Ślusarz R.(red.) : Pielęgniarstwo w neurochirurgii. Borgis Wydawnictwo Medyczne, Warszawa 2006 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr M. Dziura										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne- wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	195	<u>20</u>			80	40			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z pielęgniarstwem psychiatrycznym										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja lecznictwa psychiatrycznego. 2. Pojęcie zdrowia w modelu salutogenetycznym i innych modelach wiedzy medycznej. 3. Badanie psychiatryczne: obserwacja wywiad i ocena stanu psychicznego. 4. Objawy i zespoły psychopatologiczne. 5. Zaburzenia afektywne: etiologia, patogenezą i obraz kliniczny choroby afektywnej jedno- i dwubiegunowej. 6. Zaburzenia osobowości – definicja, etiologia i podział. 7. Zaburzenia odżywiania się: anoreksja i bulimia psychiczna. 8. Wybrane zagadnienia z psychiatrii dziecięcej. 9. Psychogeriatryka. 10. Leczenie psychiatryczne. 11. Terapia kompleksowa w psychiatrii. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską poprzez umożliwienie pacjentom wyrażania swoich niepokojów, zmartwień oraz właściwe na nie odpowiadanie, jak również zdolność do przedstawiania punktu widzenia pacjenta, przestrzeganie jego praw i godności.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bilikiewicz A., Landowski J., Radziwiłłowicz P., (red.), Psychiatria - repetytorium, PZWL Warszawa 2003 2. Bilikiewicz A., Psychiatria podręcznik dla studentów medycyny .PZWL Warszawa 2007, 3. Płotka A., Zdrowy styl życia psychicznego. Wyd. Neuro Centrum , Lublin 2003 4. Herald J. Schneider W. Kompendium psychiatrii, psychoterapii, medycyny psychosomatycznej. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2005 5. Wilczek – Różyczka E. (red.), Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego, Czelej, Lublin 2007 6. Grzywa A., Omamy i urojenia, Wydawnictwo Urban – Partner, Wrocław 2000 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. T. Wasilewski										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Psychiatrii i pielęgniarstwa psychiatrycznego - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	195	<u>25</u>			80	40			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łącznie z psychiatrią										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i model psychiatrycznej opieki zdrowotnej. 2. Uwarunkowania oraz współczesne kierunki rozwoju opieki psychiatrycznej. 3. Opieka pielęgniarstwa w psychiatrii środowiskowej. 4. Złożoność życia psychiatrycznego człowieka. 5. Promowanie zdrowia psychiatrycznego, radzenia sobie ze stresem. 6. Rola pielęgniarki w promocji i profilaktyce zdrowia psychicznego. 7. Problemy związane z hospitalizacją psychicznie chorych (przyjęcie, adaptacja i poznanie chorego) 8. Diagnoza i diagnostyka w pielęgniarstwie psychiatrycznym. 9. Modele pielęgnowania, różnicowanie. 10. Proces pielęgnowania w psychiatrii. 11. Ochrona i opieka pielęgniarstwa nad chorym z lękiem, agresją, zaburzeniami świadomości, autyzmem. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarstwa poprzez umożliwienie pacjentom wyrażania swoich niepokojów, zmartwień oraz właściwe na nie odpowiadanie, jak również zdolność do przedstawiania punktu widzenia pacjenta, przestrzeganie jego praw i godności.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bilikiewicz A., Landowski J., Radziwiłłowicz P., (red.), Psychiatria - repetytorium, PZWL Warszawa 2003 2. Bilikiewicz A., Psychiatria podręcznik dla studentów medycyny .PZWL Warszawa 2007, 3. Płotka A., Zdrowy styl życia psychicznego. Wyd. Neuro Centrum , Lublin 2003 4. Herald J. Schneider W. Kompendium psychiatrii, psychoterapii, medycyny psychosomatycznej. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2005 5. Wilczek – Różycka E. (red.), Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego, Czelej, Lublin 2007 6. Grzywa A., Omamy i urojenia, Wydawnictwo Urban – Partner, Wrocław 2000 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. T. Wasilewski										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne – <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	195	45			80	40			30	3
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawodawstwo i konwencje dotyczące ochrony zdrowia psychiatrycznego. 2. Rola pielęgniarki w promocji i profilaktyce zdrowia psychicznego. 3. Struktura i organizacja psychiatrycznej opieki zdrowotnej. 4. Diagnostyka i diagnoza pielęgniarstwa. 5. Organizowanie opieki nad chorym psychicznie zgodnie z założeniami procesu pielęgnowania. 6. Efektywne komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną, zespołem terapeutycznym. 7. Techniki komunikowania się w sytuacjach trudnych. 8. Modyfikowanie celów, planów i działań pielęgniarstwa. 9. Uczestniczenie w procesie psychoterapii. 10. Organizowanie przez pielęgniarkę działań zmierzających do osiągnięcia przez chorego maksymalnej możliwej samodzielności w życiu codziennym. 11. Udział pielęgniarki w formułowaniu i modyfikowaniu standardów opieki. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarstwa poprzez umożliwienie pacjentom wyrażania swoich niepokojów, zmartwień oraz właściwe na nie odpowiadanie, jak również zdolność do przedstawiania punktu widzenia pacjenta, przestrzeganie jego praw i godności.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bilikiewicz A., Landowski J., Radziwiłłowicz P., (red.), Psychiatria - repetytorium, PZWL Warszawa 2003 2. Bilikiewicz A., Psychiatria podręcznik dla studentów medycyny .PZWL Warszawa 2007, 3. Płotka A., Zdrowy styl życia psychicznego. Wyd. Neuro Centrum , Lublin 2003 4. Herald J. Schneider W. Kompendium psychiatrii, psychoterapii, medycyny psychosomatycznej. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2005 5. Wilczek – Różycka E. (red.), Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego, Czelej, Lublin 2007 6. Grzywa A., Omamy i urojenia, Wydawnictwo Urban – Partner, Wrocław 2000 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr. S. Olszyk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne– <u>praktyki zawodowe</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	195	45			80	<u>40</u>			30	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyka zawodowa										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązywanie kontaktu, zbieranie informacji o chorym, tworzenie relacji terapeutycznej, wrażliwe i aktywne słuchanie, empatia. 2. Efektywne obserwowanie stanu psychicznego pacjenta, jego zachowań relacji z innymi chorymi, rodziną, personelem. 3. Interpersonalne komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną, zespołem terapeutycznym. 4. Organizowanie pracy własnej w czasie dyżuru, organizowanie współpracy. 5. Podejmowanie elementarnych interwencji psychoterapeutycznych w relacji z pacjentem psychotycznym, depresyjnym, maniakalnym, autystycznym, wycofującym się, przezywającym lęk. 6. Różnicowanie relacji społecznych (między ludzkich) terapeutycznych. Rozpoznanie przeżyć pacjenta i własnych w trakcie zajęć terapeutycznych. 7. Kształtowanie i rozwijanie u pacjenta podstawowych umiejętności społecznych. 8. Organizowanie różnych form socjalizacji pacjenta w oddziale. 9. Prowadzenie poradnictwa odnośnie trybu życia z chorobą psychiczną. 10. Gromadzenie i analizowanie danych o kliencie/pacjencie, rozpoznawanie, realizowanie i ocenianie indywidualnej opieki z uwzględnieniem możliwości chorego do samoopieki. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarstwa poprzez umożliwienie pacjentom wyrażania swoich niepokojów, zmartwień oraz właściwe na nie odpowiadanie, jak również zdolność do przedstawiania punktu widzenia pacjenta, przestrzeganie jego praw i godności.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bilikiewicz A., Landowski J., Radziwiłłowicz P., (red.), Psychiatria - repetytorium, PZWL Warszawa 2003 2. Bilikiewicz A., Psychiatria podręcznik dla studentów medycyny .PZWL Warszawa 2007, 3. Płotka A., Zdrowy styl życia psychicznego. Wyd. Neuro Centrum , Lublin 2003 4. Herald J. Schneider W. Kompendium psychiatrii, psychoterapii, medycyny psychosomatycznej. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2005 5. Wilczek – Różyczka E. (red.), Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego, Czelej, Lublin 2007 6. Grzywa A., Omamy i urojenia, Wydawnictwo Urban – Partner, Wrocław 2000 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr S. Olszyk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne- <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	195	45			80	40			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Etiopatogeneza zaburzeń psychicznych. 2. Zaburzenia psychiczne wieku : rozwojowego, dorosłego, podeszłego oraz uzależnienia. 3. Pogłębienie wiedzy na temat filozofii i teorii pielęgnowania w psychiatrii. 4. Zastosowanie procesu i modeli pielęgnowania w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi. Psychopielęgnacja (cele , metody, zasady). 5. Znajomość poziomów komunikacji interpersonalnej. 6. Psychoterapia i socjoterapia. 7. Stany kryzysowe w psychiatrii. 8. Pojęcie normy i patologii w psychiatrii. Promocja zdrowia i profilaktyka zaburzeń psychicznych. 9. Rola pielęgniarki w promocji i profilaktyce zdrowia psychicznego. 10. Opieka pielęgniarska w psychiatrii środowiskowej. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarstwa poprzez umożliwienie pacjentom wyrażania swoich niepokojów, zmartwień oraz właściwe na nie odpowiadanie, jak również zdolność do przedstawiania punktu widzenia pacjenta, przestrzeganie jego praw i godności.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bilikiewicz A., Landowski J., Radziwiłłowicz P., (red.), Psychiatria - repetytorium, PZWL Warszawa 2003 2. Bilikiewicz A., Psychiatria podręcznik dla studentów medycyny .PZWL Warszawa 2007, 3. Płotka A., Zdrowy styl życia psychicznego. Wyd. Neuro Centrum , Lublin 2003 4. Herald J. Schneider W. Kompendium psychiatrii, psychoterapii, medycyny psychosomatycznej. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2005 5. Wilczek – Różyczka E. (red.), Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego, Czelej, Lublin 2007 6. Grzywa A., Omamy i urojenia, Wydawnictwo Urban – Partner, Wrocław 2000 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med.T.Wasilewski										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Anestezjologia</u> i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	155	<u>20</u>			40	40			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z pielęgniarstwem w zagrożeniu życia										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Założenia ideowe i organizacyjne intensywnej terapii. 2. Wskazania i przeciwwskazania do leczenia. 3. Monitorowanie funkcji życiowych – układ oddechowy. 4. Monitorowanie funkcji życiowych – układ krążenia. 5. Monitorowanie funkcji życiowych – miscellanea. 6. Dostępny naczyniowe i ich wykorzystanie. 7. Wstrząs. 8. Żywienie, terapia płynami i transfuzjologia. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Postawa i umiejętności bezwzględego ratowania życia i zdrowia człowieka niezależnie od jego światopoglądu, stanu, wyznawanej religii, rasy z poszanowaniem godności ludzkiej i traktowaniem życia jako nadrzędnej wartości.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W., (red.), Pielęgniarstwo. Ćwiczenia, PZWL Warszawa 2001. 2. Marino P., Intensywna terapia, Urban & Partner, 2001. 3. Zawadzki A. „Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof” PZWL Warszawa 2006 4. Kamiński B., (red), Anestezjologia i intensywna terapia dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2002 5. Kokot F., (red), Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych, PZWL, Warszawa 2003 6. Dyk D., Anestezjologia i intensywna terapia dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2008 7. Krajewska – Kułak E., (red.), Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia: podręcznik dla studentów medycznych, PZWL, Warszawa 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Lek. med. K. Jaźwiecka										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	155	<u>25</u>			40	40			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Egzamin łączny z anestezjologią i intensywną terapią										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola i zadania pielęgniarki w zespole terapeutycznym oddziału intensywnej opieki medycznej (o.i.o.m.) 2. Intensywny nadzór bezprzrządowy i przrządowy 3. Badanie elektrokardiograficzne 4. Zasady rozpoznania stanów zagrożenia życia. 5. Zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej 6. Opieka nad pacjentem po nagłym zatrzymaniu krążenia 7. Zadania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego we wstrząsie 8. Zadania pielęgniarki w postępowaniu chorym w obrzęku płuc 9. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z ostrą niewydolnością oddechową 10. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z ostrą niewydolnością nerek 11. Postępowanie w nagłych przypadkach 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Postawa i umiejętności bezwzględego ratowania życia i zdrowia człowieka niezależnie od jego światopoglądu, stanu, wyznawanej religii, rasy z poszanowaniem godności ludzkiej i traktowaniem życia jako nadrzędnej wartości.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W., (red.), Pielęgniarstwo. Ćwiczenia, PZWL Warszawa 2001. 2. Marino P., Intensywna terapia, Urban & Partner, 2001. 3. Zawadzki A. „Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof” PZWL Warszawa 2006 4. Kamiński B., (red), Anestezjologia i intensywna terapia dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2002 5. Kokot F., (red), Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych, PZWL, Warszawa 2003 6. Dyk D., Anestezjologia i intensywna terapia dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2008 7. Krajewska – Kułak E., (red.), Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia: podręcznik dla studentów medycznych, PZWL, Warszawa 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr A. Śniezek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia – <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	155	45			40	40			30	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną.										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie przyrządowe i bezprzyrządowe w o.i.o.m. 2. Podstawy elektrokardiografii, technika wykonania, cechy fizjologicznego elektrokardiogramu. 3. Ocena stanu chorego hospitalizowanego w o.i.o.m. 4. Udział pielęgniarki w elektroterapii. 5. Udział pielęgniarki w prowadzeniu zabiegów resuscytacyjnych . 6. Rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych u pacjenta w ostrej fazie zawału mięśnia sercowego. 7. Zadania pielęgniarki wobec chorego we wstrząsie. 8. Udział pielęgniarki w leczeniu nerkozastępczym. 9. Postępowanie w przypadku utraty przytomności. 10. Postępowanie w przypadku ukąszeń. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Postawa i umiejętności bezwzględnego ratowania życia i zdrowia człowieka niezależnie od jego światopoglądu, stanu, wyznawanej religii, rasy z poszanowaniem godności ludzkiej i traktowaniem życia jako nadrzędnej wartości.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W., (red.), Pielęgniarstwo. Ćwiczenia, PZWL Warszawa 2001. 2. Marino P., Intensywna terapia, Urban & Partner, 2001. 3. Zawadzki A. „Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof” PZWL Warszawa 2006 4. Kamiński B., (red), Anestezjologia i intensywna terapia dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2002 5. Kokot F., (red), Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych, PZWL, Warszawa 2003 6. Dyk D., Anestezjologia i intensywna terapia dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2008 7. Krajewska – Kulak E., (red.), Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia: podręcznik dla studentów medycznych, PZWL, Warszawa 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr A. Śniezek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia – <u>praktyki zawodowe</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	155	45			40	<u>40</u>			30	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyki zawodowe										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja kompleksowej opieki nad pacjentem w różnych stanach zagrożenia życia. 2. Udzielanie pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia. 3. Charakterystyka stanów zagrożenia życia. 4. Metody monitorowania chorych w stanach zagrożenia życia. 5. Metody terapii stosowane w oddziale intensywnej opieki medycznej. 6. Zasady postępowania reanimacyjnego. 7. Opieka nad chorym po reanimacji 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Postawa i umiejętności bezwzględnego ratowania życia i zdrowia człowieka niezależnie od jego światopoglądu, stanu, wyznawanej religii, rasy z poszanowaniem godności ludzkiej i traktowaniem życia jako nadrzędnej wartości.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W., (red.), Pielęgniarstwo. Ćwiczenia, PZWL Warszawa 2001. 2. Marino P., Intensywna terapia, Urban & Partner, 2001. 3. Zawadzki A. „Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof” PZWL Warszawa 2006 4. Kamiński B., (red), Anestezjologia i intensywna terapia dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2002 5. Kokot F., (red), Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych, PZWL, Warszawa 2003 6. Dyk D., Anestezjologia i intensywna terapia dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2008 7. Krajewska – Kułak E., (red.), Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia: podręcznik dla studentów medycznych, PZWL, Warszawa 2009 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr A. Śniezek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	155	45			40	40			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną.										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Charakterystyka stanów zagrożenia życia. 2. Metody monitorowania chorych w stanach zagrożenia życia. 3. Metody terapii stosowane w oddziale intensywnej opieki medycznej. 4. Zasady postępowania reanimacyjnego. 5. Opieka nad chorym po reanimacji. 6. Zapobieganie zakażeniom w oddziale intensywnej opieki medycznej. 7. Opieka psychologiczna nad pacjentem hospitalizowanym w oddziale intensywnej opieki medycznej.										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Postawa i umiejętności bezwzględnego ratowania życia i zdrowia człowieka niezależnie od jego światopoglądu, stanu, wyznawanej religii, rasy z poszanowaniem godności ludzkiej i traktowaniem życia jako nadrzędnej wartości.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W., (red.), Pielęgniarstwo. Ćwiczenia, PZWL Warszawa 2001. 2. Marino P., Intensywna terapia, Urban & Partner, 2001. 3. Zawadzki A. „Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof” PZWL Warszawa 2006 4. Kamiński B., (red), Anestezjologia i intensywna terapia dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2002 5. Kokot F., (red), Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych, PZWL, Warszawa 2003 6. Dyk D., Anestezjologia i intensywna terapia dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2008 7. Krajewska – Kułak E., (red.), Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia: podręcznik dla studentów medycznych, PZWL, Warszawa 2009										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr A. Śniezek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Opieka paliatywna - wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	125	<u>15</u>			40	40			30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ból nowotworowy (definicja, częstość występowania, patomechanizm). 2. Diagnostyka bólów nowotworowych. 3. Zasady leczenia bólu nowotworowego – farmakoterapia (analgetyki nieopioioidowe, słabe opioioidy, silne opioioidy). 4. Inne dolegliwości występujące w przebiegu choroby nowotworowej. 5. Leczenie bólu nowotworowego u dzieci – przyczyny bólu, zasady postępowania przeciwbólowego i przeciwlukowego. 6. Podstawy i znaczenie rehabilitacji psychopedagogicznej usprawnianiu pacjentów chorych na nowotwór. 7. Ewolucja postaw psychicznych ludzi terminalnie chorych w odniesieniu do śmierci. 8. Wpływ choroby nowotworowej na życie samych chorych ich rodzin i na społeczeństwo. 9. Organizacja opieki paliatywno-hospicyjnej w Polsce. Opieka terminalna w warunkach domowych i stacjonarnych. 10. Charakterystyka populacyjno-kliniczna chorych objętych opieką terminalną. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Holistyczne postrzeganie pacjenta chorego przewlekle, cierpiącego i umierającego oraz zapewnienie empatycznej i wysokiej jakości opieki w celu optymalizacji postrzegania jakości funkcjonowania człowieka.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Krystyna de Walden-GKübler-Ross, Elisabeth (1926-2004) Podstawy opieki paliatywnej Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , cop. 2004 2. Krystyna de Walden-Gałuszko, Anny Kaptacz Pielęgniarstwo... Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej Warszawa : PZWL , 2007 3. Clemens Unger i Joachim Weis; współpr. Jann Arends [et al.] ; [tł. Iwona Zawada] Onkologia : niekonwencjonalne i wspomagające sposoby terapii - strategie terapeutyczne Wrocław : MedPharm Polska , cop. 2008 Onkologia... 4. Drosik A., Rubach M., Podręcznik stanów nagłych w onkologii Warszawa : MediPage , cop. 2006 5. Deptała A., (red), Onkologia w praktyce, PZWL, Warszawa, 2006 6. Hilgier M., O bólu do bólu: niedokończona rozmowa, PZWL, Warszawa, 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
dr n. med. A. Paprocki										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Opieki paliatywnej – <u>zajęcia praktyczne</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	125	15			<u>40</u>	40			30	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Zajęcia praktyczne										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną.										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z różnorodnymi formami organizacji opieki paliatywnej w Polsce i na świecie. 2. Praktyczne realizowanie opieki nad pacjentem w zaawansowanej fazie choroby nowotworowej; opieka nad chorym, opieka nad rodziną i bliskimi, opieka nad dawcami wsparcia. 3. Praktyczne zastosowanie pacjentocentrycznego i interdyscyplinarnego modelu opieki paliatywnej. 4. Jakość opieki i jakość życia osoby umierającej i rodziny. Zasady konstruowania standardów opieki i praktyki profesjonalnej. System oceny jakości opieki. Budowa standardów szczegółowych . Ocena jakości własnych świadczeń. 5. Zastosowanie wybranych metod redukcji stresu i radzenia sobie w sytuacji przewlekłego stresu. 6. Wsparcie duchowe. Droga do świata wewnętrznego. 7. Wychowanie do śmierci: budowanie hierarchii wartości, poszukiwanie sensu i celu własnego życia i istnienia. Przeszłość, terażniejszość i przyszłość – refleksja w doświadczeniu osobistym. Podstawy świadomego i kreatywnego życia. 8. Człowiek w obliczu cierpienia i umierania. 9. Opieka w żałobie. Wsparcie w osieroceniu. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Holistyczne postrzeganie pacjenta chorego przewlekle, cierpiącego i umierającego oraz zapewnienie empatycznej i wysokiej jakości opieki w celu optymalizacji postrzegania jakości funkcjonowania człowieka.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Krystyna de Walden-GKübler-Ross, Elisabeth (1926-2004) Podstawy opieki paliatywnej Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , cop. 2004 2. Krystyna de Walden-Gałuszko, Anny Kaptacz Pielęgniarstwo... Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej Warszawa : PZWL , 2007 3. Clemens Unger i Joachim Weis; współpr. Jann Arends [et al.] ; [tł. Iwona Zawada] Onkologia : niekonwencjonalne i wspomagające sposoby terapii - strategie terapeutyczne Wrocław : MedPharm Polska , cop. 2008 Onkologia... 4. Drosik A., Rubach M., Podręcznik stanów nagłych w onkologii Warszawa : MediPage , cop. 2006 5. Deptała A., (red), Onkologia w praktyce, PZWL, Warszawa, 2006 6. Hilgier M., O bólu do bólu: niedokończona rozmowa, PZWL, Warszawa, 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr S. Olszyk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Opieka paliatywna– <u>praktyki zawodowe</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	125	15			40	<u>40</u>			30	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Praktyki zawodowe										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną.										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja opieki paliatywnej w Polsce i na świecie. 2. Opieka nad pacjentem w zaawansowanej fazie choroby nowotworowej: opieka nad chorym, opieka nad rodziną i bliskimi, opieka nad dawcami wsparcia. 3. Wymiary opieki paliatywnej. 4. Pacjentocentryczny i interdyscyplinarny model opieki paliatywnej. 5. Jakość opieki i jakość życia osoby umierającej i rodziny. Zasady konstruowania standardów opieki i praktyki profesjonalnej. Ocena jakości i poziomu świadczeń. 6. Komunikacja interpersonalna. Zasady właściwej komunikacji z chorym i jego rodziną. Zasady przekazywania niepomyślnych wiadomości. Komunikacja w zespole interdyscyplinarnym. 7. Stres i radzenie sobie w sytuacji przewlekłego stresu. 8. Wychowanie do śmierci: budowanie hierarchii wartości, poszukiwanie sensu i celu życia i istnienia. 9. Człowiek w obliczu cierpienia i umierania. 10. Opieka w żałobie. Wsparcie w osieroceniu. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Holistyczne postrzeganie pacjenta chorego przewlekle, cierpiącego i umierającego oraz zapewnienie empatycznej i wysokiej jakości opieki w celu optymalizacji postrzegania kości funkcjonowania człowieka.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Krystyna de Walden-GKübler-Ross, Elisabeth (1926-2004) Podstawy opieki paliatywnej Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , cop. 2004 2. Krystyna de Walden-Galuszko, Anny Kaptacz Pielęgniarstwo... Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej Warszawa : PZWL , 2007 3. Clemens Unger i Joachim Weis; współpr. Jann Arends [et al.] ; [tł. Iwona Zawada] Onkologia : niekonwencjonalne i wspomagające sposoby terapii - strategie terapeutyczne Wrocław : MedPharm Polska , cop. 2008 Onkologia... 4. Drosik A., Rubach M., Podręcznik stanów nagłych w onkologii Warszawa : MediPage , cop. 2006 5. Deptała A., (red), Onkologia w praktyce, PZWL, Warszawa, 2006 6. Hilgier M., O bólu do bólu: niedokończona rozmowa, PZWL, Warszawa, 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr S. Olszyk										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Opieka paliatywna- <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	125	15			40	40			<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną.										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Umiejętności praktyczne w zakresie ukierunkowanej promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej i profilaktyki chorób nowotworowych: <ul style="list-style-type: none"> - choroby nowotworowe w Polsce i na świecie – aktualna sytuacja epidemiologiczna i prognozy na najbliższą przyszłość 2. Opieka w chorobie nowotworowej: <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie chorego i jego rodziny w trakcie procesu diagnozowania 3. Opieka komplementarna i wspomagająca w chorobie nowotworowej: <ul style="list-style-type: none"> - rola pielęgniarki onkologicznej w respektowaniu prawa chorego do korzystania z wszelkich dostępnych form i metod pomocy w sytuacji przewlekłej, daleko zaawansowanej i postępującej choroby 4. Działania na rzecz profesjonalizacji Pielęgniarstwa Onkologicznego w Polsce: <ul style="list-style-type: none"> - omówienie kierunków rozwoju pielęgniarstwa onkologicznego 5. Metody samokształcenia: <ul style="list-style-type: none"> - analiza literatury zawodowej 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Holistyczne postrzeganie pacjenta chorego przewlekle, cierpiącego i umierającego oraz zapewnienie empatycznej i wysokiej jakości opieki w celu optymalizacji postrzegania jakości funkcjonowania człowieka.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Krystyna de Walden-GKübler-Ross, Elisabeth (1926-2004) Podstawy opieki paliatywnej Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , cop. 2004 2. Krystyna de Walden-Galuszko, Anny Kaptacz Pielęgniarstwo... Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej Warszawa : PZWL , 2007 3. Clemens Unger i Joachim Weis; współpr. Jann Arends [et al.] ; [tł. Iwona Zawada] Onkologia : niekonwencjonalne i wspomagające sposoby terapii - strategie terapeutyczne Wrocław : MedPharm Polska , cop. 2008 Onkologia... 4. Drosik A., Rubach M., Podręcznik stanów nagłych w onkologii Warszawa : MediPage , cop. 2006 5. Deptała A., (red), Onkologia w praktyce, PZWL, Warszawa, 2006 6. Hilgier M., O bólu do bólu: niedokończona rozmowa, PZWL, Warszawa, 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Dr n.med. A. Paprocki										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Ratownictwo medyczne - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	55	<u>15</u>		10					30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Epidemiologia wypadków drogowych w Polsce. 2. Zasady zabezpieczania miejsca wypadku. 3. Zasady postępowania restauracyjnego u poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych. 4. Schemat postępowania resuscytacyjnego wg ABC w nagłym zagrożeniu życia pochodzenia wewnętrznego. 5. Odmienności postępowania restauracyjnego u dzieci. 6. Defibrylacja AED – wskazania, zasady bezpieczeństwa. 7. Podstawy tlenoterapii. 8. Kwalifikowani pierwsza pomoc w zadławieniach u dorosłych i dzieci. 9. Kwalifikowani pierwsza pomoc w zagrożeniach życia pochodzenia wewnętrznego. 10. Kwalifikowani pierwsza pomoc w obrażeniach narządów ruch. 11. Kwalifikowani pierwsza pomoc w podtopieniach. 12. Rola i zadania ratownika medycznego w zespole terapeutycznym. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na zakres i charakter czynności ratujących życie z poszanowaniem zasad etyki i dentologii.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jakubaszko J.(red). Ratownik medyczny: podręcznik. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2003 2. Wytyczne Resuscytacji 2010. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2010 3. Brongel L.(red): Złota godzina: czas życia, czas śmierci. Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2007 4. Hetherington A, : Wsparcie psychologiczne w służbach ratowniczych. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004 5. Jurczyk W., Łakomeg A. ,Grześkowiak M.(red): Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia: postępowanie przedmedyczne z zastosowaniem automatycznego defibrylatora. FHU Grzegorz Słomczyński, Kraków 2006 6. Konieczny J.: Ratownik medyczny problemy edukacyjne i organizacyjno- prawne. Oficyna Wydawnicza Garmond, Inowrocław- Poznań 2006 7. Rowiński W, Domienik J.: Wczesne postępowanie medyczne w katastrofach: podręcznik dla ratowników medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr A. Zbylut										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Ratownictwo medyczne– <u>ćwiczenia</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	55	15		<u>10</u>					30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Ćwiczenia										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną.										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Epidemiologia wypadków drogowych w Polsce. 2. Zasady zabezpieczania miejsca wypadku. 3. Zasady postępowania restauracyjnego u poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych. 4. Schemat postępowania resuscytacyjnego wd ABC w nagłym zagrożeniu życia pochodzenia wewnętrznego. 5. Odmienności postępowania restauracyjnego u dzieci. 6. Defibrylacja AED – wskazania, zasady bezpieczeństwa. 7. Podstawy tlenoterapii. 8. Kwalifikowani pierwsza pomoc w zadławieniach u dorosłych i dzieci. 9. Kwalifikowani pierwsza pomoc w zagrożeniach życia pochodzenia wewnętrznego. 10. Kwalifikowani pierwsza pomoc w obrażeniach narządów ruch. 11. Kwalifikowani pierwsza pomoc w podtopieniach. 12. Rola i zadania ratownika medycznego w zespole terapeutycznym. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na zakres i charakter czynności ratujących życie z poszanowaniem zasad etyki i dentologii.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jakubaszko J.(red). Ratownik medyczny: podręcznik. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2003 2. Wytyczne Resuscytacji 2010. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2010 3. Brongel L.(red): Złota godzina: czas życia, czas śmierci. Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2007 4. Hetherington A, : Wsparcie psychologiczne w służbach ratowniczych. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004 5. Jurczyk W., Łakomeg A. ,Grześkowiak M.(red): Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia: postępowanie przedmedyczne z zastosowaniem automatycznego defibrylatora. FHU Grzegorz Słomczyński, Kraków 2006 6. Konieczny J.: Ratownik medyczny problemy edukacyjne i organizacyjno- prawne. Oficyna Wydawnicza Garmond, Inowrocław- Poznań 2006 7. Rowiński W, Domienik J.: Wczesne postępowanie medyczne w katastrofach: podręcznik dla ratowników medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr A. Zbylut										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Ratownictwo medyczne - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	55	15		10					<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Epidemiologia wypadków drogowych w Polsce. 2. Zasady zabezpieczania miejsca wypadku. 3. Zasady postępowania restauracyjnego u poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych. 4. Schemat postępowania resuscytacyjnego wd ABC w nagłym zagrożeniu życia pochodzenia wewnętrznego. 5. Odmienności postępowania restauracyjnego u dzieci. 6. Defibrylacja AED – wskazania, zasady bezpieczeństwa. 7. Podstawy tlenoterapii. 8. Kwalifikowani pierwsza pomoc w zadławieniach u dorosłych i dzieci. 9. Kwalifikowani pierwsza pomoc w zagrożeniach życia pochodzenia wewnętrznego. 10. Kwalifikowani pierwsza pomoc w obrażeniach narządów ruch. 11. Kwalifikowani pierwsza pomoc w podtopieniach. 12. Rola i zadania ratownika medycznego w zespole terapeutycznym. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnego zapotrzebowania pacjentów na zakres i charakter czynności ratujących życie z poszanowaniem zasad etyki i dentologii.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jakubaszko J.(red). Ratownik medyczny: podręcznik. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2003 2. Wytyczne Resuscytacji 2010. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2010 3. Brongel L.(red): Złota godzina: czas życia, czas śmierci. Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2007 4. Hetherington A, : Wsparcie psychologiczne w służbach ratowniczych. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004 5. Jurczyk W., Łakomeg A. ,Grześkowiak M.(red): Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia: postępowanie przedmedyczne z zastosowaniem automatycznego defibrylatora. FHU Grzegorz Słomczyński, Kraków 2006 6. Konieczny J.: Ratownik medyczny problemy edukacyjne i organizacyjno- prawne. Oficyna Wydawnicza Garmond, Inowrocław- Poznań 2006 7. Rowiński W, Domienik J.: Wczesne postępowanie medyczne w katastrofach: podręcznik dla ratowników medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Mgr A. Zbylut										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Dietetyka- <u>wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk.	ECTS
Stacjonarne	45	<u>15</u>							30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie białek, węglowodanów, tłuszczów, soli mineralnych, witamin dla organizmu ludzkiego. Fizjologia trawienia i przyswajania pokarmów. 2. Normy żywienia i zasady racjonalnego odżywiania – dobowe zapotrzebowanie na białka, węglowodany, tłuszcze, witaminy i składniki mineralne. 3. Podstawy postępowania dietetycznego u dzieci i dorosłych. Rodzaje diet i ich klasyfikacja. 4. Żywność w chorobach układu pokarmowego. 5. Odżywianie pacjentów z chorobami krążenia i układu oddechowego. 6. Zasady dietetyki w chorobach nerek i dróg moczowych. 7. Diety eliminacyjne w chorobach metabolicznych (cukrzyca, otyłość, nadczynność tarczycy, choroba i zespół Cushinga). 8. Żywność pacjentów nieprzytomnych, po zabiegach operacyjnych, oparzonych i gorączkujących. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Uwzględnienie indywidualnymi zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską poprzez opracowywanie i wdrażanie programów postępowania dietetycznego we współpracy z pacjentem jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki zdrowotnej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciborowska M., Rudnicka A., Żywność zdrowego i chorego człowieka, PZWL Warszawa 2002 2. Roszkowski W. (red.): Podstawy nauki o żywieniu człowieka – przewodnik do ćwiczeń. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2000. 3. Sobotka L. (red.) :Podstawy żywienia klinicznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 4. Balch J.F., Balch P. A. : Encyklopedia zdrowego żywienia. Kleks, Bielsko-Biała 2000. 5. Jarosz M., Bułhak-Jachymczyk B. : Normy żywienia człowieka: podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych. Instytut Żywności i Żywienia, Warszawa 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr n. med. J. Ryżko										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Dietetyka - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw.	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk.	ECTS
Stacjonarne	45	15							<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dokonaj analizy porównawczej własnej diety i wskaż zachowania prozdrowotne i antyzdrowotne. 2. Zaproponuj zmiany w sposobie odżywiania swojej rodziny. 3. Przedstaw modyfikację diety dla swojego rodzica lub rodzeństwa lub dziadków. 4. Przedstaw szczegółowe zalecenia dietetyczne dla pacjenta nad, którym ostatnio sprawowałeś opiekę pielęgniarską. 5. Przedstaw wady i zalety produktu który stanowi podstawę twojej diety. 6. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta z biegunką. 7. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta z zaparciami. 8. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta z nadciśnieniem tętniczym. 9. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta w śpiączce wątrobowej. 10. Zaproponuj postępowania dietetyczne dla pacjenta w śpiączce nerkowej. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Krytyczny i oparty o przesłanki merytoryczne stosunek do żywienia własnego i rodziny.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciborowska M., Rudnicka A., Żywnie zdrowego i chorego człowieka, PZWL Warszawa 2002 2. Roszkowski W. (red.): Podstawy nauki o żywieniu człowieka – przewodnik do ćwiczeń. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2000. 3. Sobotka L. (red.) :Podstawy żywienia klinicznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007 4. Balch J.F., Balch P. A. : Encyklopedia zdrowego żywienia. Kleks, Bielsko-Biała 2000 5. Jarosz M., Bułhak-Jachymczyk B. : Normy żywienia człowieka: podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych. Instytut Żywności i Żywienia, Warszawa 2008 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr n. med. J. Ryżko										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Badania w pielęgniarstwie - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	90	<u>40</u>					20		30	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Metodologia-cel i metoda poznania naukowego. 2. Przedmiot, cel i obszar badań w pielęgniarstwie. 3. Etapy postępowania badawczego. 4. Wykorzystywanie badań pielęgniarzkich w praktyce. 5. Etyka w badaniach naukowych. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Przejęcie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy i kształcenie celem poprawy jakości wykonywanych zadań na rzecz pacjenta potrzebującego pomocy.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brzeziński J. Elementy metodologii badań psychologicznych Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2002 2. Plich T. Bauman T. Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Wyd. II Wyd. Akademickie Żak Warszawa 2001 3. Węglińska M.: Jak pisać pracę magisterską, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Warszawa 2007 4. Lesińska-Sawicka M.(red.): Metoda case study w pielęgniarstwie. Wyd. Borgis, 2009 5. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie WL PZWL, Warszawa 2010 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw.. D. Zarzycka										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIEŁĘGNIARSTWA
Kierunek: PIEŁĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Badania w pielęgniarstwie - <u>seminarium</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	90	40					<u>20</u>		30	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Seminarium										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierunki rozwoju badań naukowych w pielęgniarstwie na podstawie analizy zawartości czasopism zawodowych i naukowych. 2. Formułowanie przedmiotu, celu badań, problemów badawczych i ich usytuowanie w kontekście teorii pielęgnowania. 3. Formułowanie hipotez badawczych . 4. Źródła informacji naukowych, bibliograficzne bazy danych, sporządzanie piśmiennictwa do opracowań naukowych. 5. Metody badan mające zastosowanie w pielęgniarstwie. 6. Techniki i narzędzia badawcze. 7. Zasady opracowania, interpretacji i wnioskowania danych empirycznych. 8. Konstrukcja opracowań i projektów. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Przejęcie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy i kształcenie celem poprawy jakości wykonywanych zadań na rzecz pacjenta potrzebującego pomocy.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brzeziński J. Elementy metodologii badań psychologicznych Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2002 2. Plich T. Bauman T. Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Wyd. II Wyd. Akademickie Żak Warszawa 2001 3. Węglińska M.: Jak pisać pracę magisterską, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Warszawa 2007 4. Lesińska-Sawicka M.(red.): Metoda case study w pielęgniarstwie. Wyd. Borgis, 2009 5. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie WL PZWL, Warszawa 2010 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw. D. Zarzycka, dr H. Kachaniuk, dr M. Marć, dr R. Rabiasz, dr T. Wasilewski										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Badania w pielęgniarstwie - <u>samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Anatomia Fizjologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z. P.	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	SK	ECTS
Stacjonarne	90	40					20		<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną.										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierunki rozwoju badań naukowych w pielęgniarstwie na podstawie analizy zawartości czasopism zawodowych i naukowych. 2. Formułowanie przedmiotu, celu badań, problemów badawczych i ich usytuowanie w kontekście teorii pielęgnowania. 3. Formułowanie hipotez badawczych . 4. Źródła informacji naukowych, bibliograficzne bazy danych, sporządzanie piśmiennictwa do opracowań naukowych. 5. Metody badan mające zastosowanie w pielęgniarstwie. 6. Techniki i narzędzia badawcze. 7. Zasady opracowania, interpretacji i wnioskowania danych empirycznych. 8. Konstrukcja opracowań i projektów. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Przejęcie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy i kształcenie celem poprawy jakości wykonywanych zadań na rzecz pacjenta potrzebującego pomocy.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brzeziński J. Elementy metodologii badań psychologicznych Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2002 2. Plich T. Bauman T. Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Wyd. II Wyd. Akademickie Żak Warszawa 2001 3. Węglińska M.: Jak pisać pracę magisterską, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Warszawa 2007 4. Lesińska-Sawicka M.(red.): Metoda case study w pielęgniarstwie. Wyd. Borgis, 2009 5. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie WL PZWL, Warszawa 2010 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. nadzw. D. Zarzycka										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Język migowy- <u>wykład</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	<u>30</u>							30	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
Wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Język migowy w zakresie terminologii medycznej. 2. Sposoby porozumiewania się osoba głuchoniemą. 3. Znaki daktylograficzne, statyczne, dynamiczne, liczbowe, geograficzne. 4. Informowanie pacjenta o postępowaniu diagnostycznym. 5. Sposoby powiadamiania rodziny i udzielania pomocy. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Wykorzystanie alfabetu palcowego oraz znaków migowych na komunikowanie się studenta z pacjentem .										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dryżałowska G., Rozwój językowy dziecka z uszkodzonym słuchem a integracja. Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego Warszawa 2007 2. Koncewicz D., Szczepankowski B., Język migowy w terapii. Wyd. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Łódź 2008 3. Krakowiak K., Studia i szkice wychowaniu dzieci z uszkodzeniami słuchu. Wyd. KUL, Lublin 2006 4. Mayerscough P. R., Jak rozmawiać z pacjentem. Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk 2001 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
mgr S. Kopacz										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Język migowy – <u>samokształcenie.</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	30							<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE2										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Informowanie pacjenta o podstawowych zbiegach pielęgnacyjnych. 2. Pozyskiwanie informacji o pacjencie i jego środowisku 3. Prowadzenie rozmów w środowisku za pomocą języka migowego. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Wykorzystanie alfabetu palcowego oraz znaków migowych na komunikowanie się studenta z pacjentem .										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dryżałowska G., Rozwój językowy dziecka z uszkodzonym słuchem a integracja. Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego Warszawa 2007 2. Koncewicz D., Szczepankowski B., Język migowy w terapii. Wyd. Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Łódź 2008 3. Krakowiak K., Studia i szkice wychowaniu dzieci z uszkodzeniami słuchu. Wyd. KUL, Lublin 2006 4. Mayerscough P. R., Jak rozmawiać z pacjentem. Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk 2001 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
mgr S. Kopacz										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Zakażenia szpitalne - wykład										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Mikrobiologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	ZP	Pz	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	<u>30</u>							30	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
wykład										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<p>1. Pojęcie zakażenia szpitalnego oraz definicje poszczególnych typów zakażeń wg. Norm CDC.</p> <p>2. Drogi szerzenia się zakażeń szpitalnych. Główne patogeny zakażeń szpitalnych . Struktura lekooporności szczepów wieloopornych i alertowych.</p> <p>3. Organizacja struktur administracyjnych odpowiadających za zapobieganie i zwalczanie zakażeń zakładowych w zakładach leczniczych. Rola i zadania tych struktur. Podstawy prawne działalności tych struktur.</p> <p>4. Zasady współpracy z pracownią mikrobiologiczną .</p> <p>5. Zakażenia wirusowe i grzybicze jako nowe wyzwanie dla służb epidemiologicznych zakładów leczniczych.</p> <p>6. Postępowanie aseptyczne przy łóżku chorego. Zasady zachowania aseptycznego na trakcie operacyjnym . Przygotowanie skóry i przewodu pokarmowego chorego do zabiegu operacyjnego.</p> <p>7. Zasady gospodarki odpadami medycznymi- wpływ na profilaktykę i postępowanie w wypadku zakażeń szpitalnych.</p>										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Wykorzystanie wiedzy z zakresu zakażeń szpitalnych w realizowaniu funkcji promującej zdrowie, profilaktycznej, opiekuńczej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzierżanowska D.: Antybiotykoterapia praktyczna. Alfa-medica press, Bielsko-Biała, 2000. 2. Ciruś M., Pielęgniarstwo operacyjne. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2007 3. Wardyn K.,(red.) zakażenia układu moczowego. Wyd. Czelej, Lublin 2006 4. Fleischer M., Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2006 5. Heczko P., Zakażenia szpitalne: podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. PZWL ,Warszawa 2009 6. Kabata J., Badania laboratoryjne w codziennej praktyce: wartości referencyjne i interpretacje. Składnica Medyczna LSM Gdańsk 2005 7. Magdzik W., Zakażenia i zarażenia człowieka : epidemiologia, zapobieganie i zwalczanie. PZWL, Warszawa 2001 8. Prokopowicz D.(red.) Zakażenia, obraz kliniczny, rozpoznawanie i leczenie. Ekonomia i środowisko, Białystok 2004 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. E. Piontek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
<u>Zakażenia szpitalne - samokształcenie</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Mikrobiologia										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	ZP	Pz	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	30							<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE										
samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie zakażenia szpitalnego oraz definicje poszczególnych typów zakażeń wg. Norm CDC. 2. Drogi szerzenia się zakażeń szpitalnych. Główne patogeny zakażeń szpitalnych . Struktura lekooporności szczepów wieloopornych i alertowych. 3. Organizacja struktur administracyjnych odpowiadających za zapobieganie i zwalczanie zakażeń zakładowych w zakładach leczniczych. Rola i zadania tych struktur. Podstawy prawne działalności tych struktur. 4. Zasady współpracy z pracownią mikrobiologiczną . 5. Zakażenia wirusowe i grzybicze jako nowe wyzwanie dla służb epidemiologicznych zakładów leczniczych. 6. Postępowanie aseptyczne przy łóżku chorego. Zasady zachowania aseptycznego na trakcie operacyjnym . Przygotowanie skóry i przewodu pokarmowego chorego do zabiegu operacyjnego. 7. Zasady gospodarki odpadami medycznymi- wpływ na profilaktykę i postępowanie w wypadku zakażeń szpitalnych. 										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Wykorzystanie wiedzy z zakresu zakażeń szpitalnych w realizowaniu funkcji promującej zdrowie, profilaktycznej, opiekuńczej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzierżanowska D.: Antybiotykoterapia praktyczna. Alfa-medica press, Bielsko-Biała, 2000. 2. Cirus M., Pielęgniarstwo operacyjne. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2007 3. Wardyn K.,(red.) zakażenia układu moczowego. Wyd. Czelej, Lublin 2006 4. Fleischer M., Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2006 5. Heczko P., Zakażenia szpitalne: podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. PZWL ,Warszawa 2009 6. Kabata J., Badania laboratoryjne w codziennej praktyce: wartości referencyjne i interpretacje. Składnica Medyczna LSM Gdańsk 2005 7. Magdzik W., Zakażenia i zarażenia człowieka : epidemiologia, zapobieganie i zwalczanie. PZWL, Warszawa 2001 8. Prokopowicz D.(red.) Zakażenia, obraz kliniczny, rozpoznawanie i leczenie. Ekonomia i środowisko, Białystok 2004 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Prof. dr hab. n. med. E. Piontek										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Promocja zdrowia psychicznego – <u>wykład.</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Psychiatria Pielęgniarstwo psychiatryczne										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	30							30	2
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE2										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<p>Zdrowie psychiczne jako funkcja rozwoju psychicznego. Konstrukcje osobowości i ich wpływ na zdrowe zachowanie. Emocje a zdrowe zachowanie. Efektywne komunikowanie się pacjenta a zdrowe zachowanie. Promowanie zdrowia psychicznego jako możliwość kształtowania pożądanych wzorów zachowań</p>										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Rozpoznanie potrzeb w zakresie zdrowia psychicznego. Analizowanie emocji własnych oraz emocji innych osób. Konstruktywne radzenie sobie ze stresem. Propagowanie zdrowego stylu życia. Podejmowanie działań w zakresie promocji zdrowia psychicznego.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Boski P.: Kulturowe ramy zachowań społecznych, Wyd. PWN Warszawa 2009. 2. Bąbel P.: Analiza zachowania, Gdańskie Wyd. Psychologiczne Gdańsk 2010. 3. Davies T., Craig T.K.J. (red.): ABC zdrowia psychicznego, Medical Press Gdańsk 1999. 4. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E., Panek W.: Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie, Wyd. Czelej Lublin 2003. 5. Płotka A.: Zdrowy styl życia psychicznego, Wyd. NeuroCentrum Lublin 2003. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Dr Tadeusz Paweł Wasilewski										

SYLABUS

Instytut GOSPODARKI I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Zakład PIELĘGNIARSTWA
Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

NAZWA PRZEDMIOTU										
Promocja zdrowia psychicznego – <u>samokształcenie.</u>										
PRZEDMIOTY WPROWADZAJĄCE										
Psychiatria Pielęgniarstwo psychiatryczne										
LICZBA GODZIN										
System studiów	Ogółem godzin	Wykład	Ćw. aud.	Ćw	Z.P	P.Z	Semin.	Ćw. ter.	Sk	ECTS
Stacjonarne	60	30							<u>30</u>	1
Niestacjonarne										
METODY DYDAKTYCZNE²										
Samokształcenie										
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU										
Zaliczenie z oceną										
TREŚCI PROGRAMOWE										
<p>Zdrowie psychiczne jako funkcja rozwoju psychicznego. Konstrukcje osobowości i ich wpływ na zdrowe zachowanie. Emocje a zdrowe zachowanie. Efektywne komunikowanie się pacjenta a zdrowe zachowanie. Promowanie zdrowia psychicznego jako możliwość kształtowania pożądanych wzorów zachowań</p>										
EFEKTY KSZTAŁCENIA – KOMPETENCJE I UMIEJĘTNOŚCI										
Rozpoznanie potrzeb w zakresie zdrowia psychicznego. Analizowanie emocji własnych oraz emocji innych osób. Konstruktywne radzenie sobie ze stresem. Propagowanie zdrowego stylu życia. Podejmowanie działań w zakresie promocji zdrowia psychicznego.										
WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJACEJ										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Boski P.: Kulturowe ramy zachowań społecznych, Wyd. PWN Warszawa 2009. 2. Bąbel P.: Analiza zachowania, Gdańskie Wyd. Psychologiczne Gdańsk 2010. 3. Davies T., Craig T.K.J. (red.): ABC zdrowia psychicznego, Medical Press Gdańsk 1999. 4. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E., Panek W.: Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie, Wyd. Czelej Lublin 2003. 5. Płotka A.: Zdrowy styl życia psychicznego, Wyd. NeuroCentrum Lublin 2003. 										
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA PRZEDMIOT										
Dr Tadeusz Paweł Wasilewski										